

Maksuperusteisen arvonlisävero- järjestelmän vaikutus pienyritysten maksuvalmiuteen

Sirpa Vatanen

Opinnäytetyö

Elokuu 2017

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen tutkinto-ohjelma, ylempi AMK

Tekijä(t) Vatanen, Sirpa	Julkaisun laji Opinnäytetyö, ylempi AMK	Päivämäärä Elokuu 2017
	Sivumäärä 73	Julkaisun kieli Suomi
		Verkkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän vaikutus pienyritysten maksuvalmiuteen		
Tutkinto-ohjelma Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma, ylempi AMK		
Työn ohjaaja(t) Anne Eskola		
Toimeksiantaja(t) Jyväskylän ammattikorkeakoulu		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Suomen pienten ja keskisuurten yritysten kassatilanne on ollut kireä jo useiden vuosien ajan. Ongelmaan on lähdetty hakemaan apua lainsäädännöstä. Maksuehtolakia päivitettiin vuonna 2015, ja viimeisin uudistus koski maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönottoa. Maksuperusteinen arvonlisäverolain muutos tuli voimaan 1.1.2017. Tässä tutkimuksessa oli tarkoitus selvittää maksuperusteiseen arvonlisäverotusjärjestelmään siirtymisen tarvetta, oikeudellista perustaa, eri toteuttamismalleja sekä järjestelmän taloudellisia vaikutuksia. Tutkimuksessa haluttiin valottaa, miten maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä vaikuttaa pienten ja keskisuurten yritysten maksuvalmiuteen.</p> <p>Tutkimusotteeksi valittiin määrällinen tutkimusote. Tutkimusongelman ratkaisemiseksi käytettiin soveltaen vertailevaa tutkimusmenetelmää. Tutkimusaineisto koostui sähköisestä taloushallinto-ohjelmasta eksportoidusta laskuaineistosta. Kohderyhmän muodostivat pienyritykset, jotka täyttivät maksuperusteisen arvonlisämenettelyn kriteerit. Eksportoitu aineisto sisälsi seitsemän pienyrityksen myynti- ja ostolaskujen tiedot usean kuukauden ajanjaksolta. Tutkimus rajattiin siten, että ainoastaan maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän symmetristä mallia käytettiin maksuvalmiuden analysoinnissa. Toinen rajaus koski maksuvalmiuden tarkastelua vain myyntisaamisten ja ostovelkojen osalta.</p> <p>Tutkimustuloksissa nousi esille, että kohdeyrityksissä maksuperusteisella arvonlisäveromenettelyllä ei ollut vaikutusta yrityksen kassavirtaan. Poikkeavuutta kuukausittaisessa arvonlisäverotilityksessä oli, mutta sen vaikutus kassavirtaan oli olematon. Sama lopputulos saatiin yrityksen toimialasta riippumatta. Tulevaisuudessa aihetta voidaan tutkia lisää, kun pienyrityksillä on omakohtaisia kokemuksia järjestelmän käyttöönotosta ja sen taloudellisista vaikutuksista.</p>		
Avainsanat (asiasanat) arvonlisävero, maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä, maksuvalmius		
Muut tiedot		

Description

Author(s) Vatanen, Sirpa	Type of publication Master's thesis	Date August 2017
		Language of publication: Finnish
	Number of pages 73	Permission for web publication: x
Title of publication The impact of a cash accounting scheme on the liquidity of SMEs		
Degree programme Master's Degree Programme in Entrepreneurship and Business Competence		
Supervisor(s) Eskola, Anne		
Assigned by JAMK University of Applied Sciences		
<p>Abstract</p> <p>The cash position of Finnish small and medium-sized enterprises has remained under strain for many years now. Legislation has been called upon to help with the problem. New rules for controlling the payment terms were enforced in 2015, and the latest reform is the cash accounting scheme for VAT that was passed as a national law effective from the 1st Jan 2017. The aim of the study was to clarify the need to implement the scheme, its judicial background, its different implementation models and its economic implications. The study aimed to examine how a cash accounting scheme would affect the liquidity of SMEs.</p> <p>The research method used was quantitative, and the study was conducted as adapted comparative research. The research data consisted of invoice materials exported from a financial management software. The SMEs that met the criteria of the cash accounting scheme were included in the study. The collected data included the sales and purchase invoices of seven small companies for a period of several months. Only the symmetrical model of the cash accounting scheme was used in the analyses. The liquidity was examined from the point of view of receivables and payables only.</p> <p>The study results indicated that the cash accounting scheme did not have any effect on the case organisations' liquidity. There was some deviation in the monthly VAT amount, but its implications to the cash flows were non-existent. The same result was reached regardless of the line of business of the company. In the future, there can be more studies on the subject, as SMEs have first-hand experiences on implementing the scheme and its economic impact.</p>		
Keywords/tags (subjects) value added tax, cash accounting scheme, liquidity		
Miscellaneous		

Sisältö

1	Johdanto	4
2	Tutkimusasetelma	8
2.1	Tutkimusongelma	8
2.2	Tutkimusmenetelmä	10
2.3	Aineiston keruu- ja analyysimenetelmä	11
2.4	Tutkimuksen luotettavuus.....	13
3	Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus	14
3.1	Arvonlisävero.....	14
3.2	Maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä.....	22
3.3	Maksuvalmius.....	32
4	Tutkimuksen toteutus.....	34
4.1	Aineiston keruu	34
4.2	Aineiston analysointi	37
5	Tulokset	39
6	Pohdinta	48
	Lähteet	55
	Liitteet	61
	Liite 1. Maksuperusteisen arvonlisämenettelyn käyttöönotto	61
	Liite 2. Kohdeyritysten yhteenvetotaulukot	64

Kuviot

Kuvio 1. Tutkimuksen käsitteellinen viitekehys	14
Kuvio 2. Yritys A:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta	39
Kuvio 3. Yritys B:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta.....	41
Kuvio 4. Yritys C:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta.....	42
Kuvio 5. Yritys D:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta	44
Kuvio 6. Yritys E:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta.....	45
Kuvio 7. Yritys F:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta.....	46
Kuvio 8. Yritys G:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta	47

Taulukot

Taulukko 1. Pienten ja keskisuurten yritysten maksuvaikeudet	5
Taulukko 2. Suomen arvonlisäverokannat.....	16
Taulukko 3. Yleiset arvonlisäverokannat EU-maissa ja eräissä muissa maissa vuonna 2016.....	17
Taulukko 4. EU-maiden ja eräiden muiden maiden arvonlisäverokannat 1.1.2017....	18

1 Johdanto

Yleisen taloustilanteen paranemisesta huolimatta Suomen pienten ja keskisuurten yritysten kassatilanne on edelleen kireä. Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö julkaisevat kahdesti vuodessa pk-yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan yritysbarometrin. Kevään 2017 pk-yritysbarometrin mukaan kassatilanne on vaikea useissa pk-yrityksissä ja reilu 15 prosenttia pk-yrityksistä raportoi vaikeuksista maksujen hoidossa viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Maksuvaikeuksien osuus on pysynyt ennätyskorkealla. Ongelma ei ole väliaikainen, sillä maksuvaikeuksista kärsineiden yritysten määrä on jo viiden vuoden ajan ollut 14–20 prosentin luokkaa. (Kuismanen, Malinen, & Seppänen 2017, 32.)

Maksuvaikeuksien kanssa kamppaillaan erityisesti teollisuuden alalla. Tämän alan yrityksistä joka viides ilmoitti vaikeuksista selvitä maksuistaan viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Ilahduttavaa kuitenkin on, että määrä on laskussa. Oleellista eroa ei ollut voimakkaasti kasvuhakuisten ja muiden pk-yritysten välillä, mikä on työllisyyden ja talouskasvun näkökulmasta positiivista. Vakaat, 1990-luvulla perustetut yritykset kärsivät maksuongelmista hieman muita harvemmin. (Kuismanen, Malinen, & Seppänen 2017, 32.) Pienten ja keskisuurten yritysten maksuvaikeudet on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Pienten ja keskisuurten yritysten maksuvaikeudet (Kuismanen, Malinen, & Seppänen 2017, 32).

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yrityksellä maksuvaikeuksia	16	18	18	18	14
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvu-hakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvu-tavoitteita	Toimintaansa lopettavat
Yrityksellä maksuvaikeuksia	18	16	16	12	23
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Yrityksellä maksuvaikeuksia	16	17	15	12	11
Perustamisvuoden mukaan					
	ennen 1990	1990–1999	2000–2009	2010 jälkeen	
Yrityksellä maksuvaikeuksia	14	16	17	15	

Heikon taloustilanteen lisäksi lisähaasteita tilanteeseen tuovat suurten yritysten yksipuolisesti pidentämät laskujen maksuajat sekä pankkien ja rahoituslaitosten kiristynyt luotonanto. Pienyritykset ovat tuskastuneet rahoittajan rooliinsa ja lisääntyneisiin maksuvaikeuksiinsa, ja ongelmaan on nyt lähdetty hakemaan apua lainsäädännöstä. Toisaalla on puuhattu niin sanotun maksuehtolain (laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 30/2013) parissa ja toisaalla selvitetty maksuperusteiseen arvonlisäverotukseen siirtymistä. (Ojala 2015.)

Vuonna 2013 useat kansanedustajat tekivät lakialoitteen (LA 64/2013) maksuehtolain muuttamiseksi siten, että maksuajan enimmäiskestoksi sallittaisiin kaupallisissa sopimuksissa 30 päivää. Myös Suomen Yrittäjät lähtivät ajamaan asiaa tekemällä vastaavan ehdotuksen oikeusministeriölle maaliskuussa 2014. Hallituksen lakiehdotus (HE 356/2014) asiasta tehtiin vuoden 2015 alussa. Eduskunta hyväksyi lakiesityksen 3.3.2015 ehdotuksen mukaisesti. Ehdotuksen mukaan yritysten välisissä sopimuksissa maksuaika saa ylittää 30 päivää vain, jos siitä on erikseen sovittu. Aiemmin vastaava aikaraja oli 60 päivää. (Ojala 2015.) Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain 5 §:n muuttamisesta otettiin käyttöön 1.5.2015 (L 385/2015, 5§). Lain tehokkuus jää kuitenkin nähtäväksi, kun 30 päivän enimmäismaksuajalla ei ole pakottavaa lainsäädäntöä. Tavoitteena on, että yritykset

kiinnittäisivät asiaan enemmän huomiota ja muuttaisivat sen mukaisesti omaa maksupolitiikkaansa. (Ojala 2015.)

Lisähelppotusta pidentyneiden maksuaikojen tuottamiin ongelmiin on lähdetty hakemaan arvonlisäverotusmenettelyn kautta. Pitkät maksuajat voivat aiheuttaa sen, että pk-yritys joutuu maksamaan tekemästään laskusta suoritettavan myynnin arvonlisäveron ennen kuin asiakas on edes maksanut laskua. Tilannetta helpottaisi, jos myynnin vero voitaisiin kohdentaa sille kuukaudelle, jona suoritus laskusta on oikeasti saatu. (Saarinen 2016.) Tällöin yritys saisi valtiolta ns. veroluoton, kun veron tilitys olisi vasta maksukuukautta seuraavan toisen kuukauden 12. päivä (Ojala 2015).

Suomen hallitusohjelmaan kirjattiin esitys maksuperusteisesta arvonlisävero-järjestelmästä vuonna 2016. Eesityksen mukaan arvonlisäverolakia tuli muuttaa siten, että yritysten, joiden tilikauden liikevaihto on alle 500 000 euroa, on mahdollista ottaa käyttöön maksuperusteinen arvonlisäverotilitystapa. Näiden yritysten olisi mahdollista maksaa arvonlisävero vasta sen ajankohdan perusteella, kun lasku on oikeasti maksettu. Tähän saakka malli on ollut suoritusperusteinen, eli kohdistus on tullut tehdä myynnin suoritushetken tai laskun päiväyksen perusteella. Uudistus vapauttaisi käyttöpääomaa yrityksen käyttöön, koska arvonlisäveroa ei tarvitsisi maksaa ennen kuin suoritus on saapunut tilille. (Tikkanen 2015.) Laki hyväksyttiin ja se astui voimaan 1.1.2017 (HE 139/2016 vp).

Suomen Yrittäjien veroasiantuntijan Satu Grekin (2015) mukaan pk-yrittäjien maksuvaikeusongelma on havaittu useissa EU-valtioissa ja ratkaisua on etsitty siirtymällä maksuperusteiseen arvonlisäverotukseen. Jos asiakas ei maksa laskuaan, yrittäjä kantaa riskin. Osa asiakkaalta erääntyvistä rahoista on kuitenkin arvonlisäveroa, joka ei edes kuulu yrittäjälle. Se on valtion rahaa, ja yrittäjä toimii vain välikätenä. Jos laskun suoritus viipyy, olisi oikeudenmukaisinta, jos valtiokin joutuisi odottamaan saatavaansa. Erityisesti ongelma on hankaloittanut pienien palveluyritysten toimintaa, koska niillä on vähän arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoisia ostoja. Grekinin mukaan maksuperusteinen arvonlisäverotusmenettely, jossa kynnysarvo on asetettu 500 000 euroon, auttaisi 50 prosenttia niistä yrityksistä, jotka erityisesti kärsivät pidentyneistä maksuajoista. Elinkeinoelämän

Keskusliitto EK:n ja Suomen Yrittäjien jäsenilleen tekemässä kyselyssä vuonna 2014 yli 25 prosenttia vastanneista ilmoitti liikevaihdokseen alle 200 000 euroa, reilut 25 prosenttia 200 000–500 000 euroa ja noin 45 prosenttia 500 000–5 000 000 euroa. Noin viidellä prosentilla vastanneista liikevaihto ylitti viisi miljoonaa euroa. (Grekin 2015.)

Suomen Yrittäjien johtaja Anna Lúndenin mukaan uudistus kuulostaa pienemmältä kuin se on. Hän on sitä mieltä, että uudistus on äärettömän tervetullut asia pienyrityksille ja että pienten yritysten ei pitäisi joutua toimimaan pankkina valtiolle. (Saarinen 2016.) Anna Lundén (2016) nostaa esille Suomen Yrittäjien blogi-kirjoituksessa, miten kiinnostus yrittäjyyteen uravalintana voisi kasvaa erityisesti nuorten keskuudessa nyt, kun hallitus on lähtenyt tukemaan pienyrittäjyyttä veromuutoksilla. (Lundén 2016.)

Tässä tutkimuksessa on tarkoitus selvittää tarkemmin maksuperusteiseen arvonlisäverotusjärjestelmään siirtymisen tarvetta, oikeudellista perustaa, maksuperusteisen arvonlisäverotuksen eri toteuttamismalleja sekä järjestelmän taloudellisia vaikutuksia. Tutkimuksessa halutaan valottaa, miten maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä vaikuttaa pienten ja keskisuurten yritysten maksuvalmiuteen. Aihe on hyvin ajankohtainen, sillä laki astui voimaan vasta vuoden 2017 alussa.

Arvonlisäverotuksen erityismenettelyistä löytyy tutkimuksia, varsinkin rakennusalan käänteisestä arvonlisäverotuksesta tai marginaaliverotusmenettelyistä. Rakennusalan käänteistä arvonlisäverovelvollisuutta on tutkittu Jyväskylän ammattikorkeakoulussa (Kovanen 2012), Hämeen ammattikorkeakoulussa (Hyvätti 2012) ja Oulun yliopistossa (Lohi 2014). Hyvätti (2012) ja Lohi (2014) kartoittivat tutkimuksissaan rakentamispalveluiden käänteistä arvonlisäverotusta pienen yrityksen näkökulmasta. Vuonna 2011 voimaan tulleella rakentamispalveluiden käänteisellä arvonlisäverotuksella pyritään pienentämään rakennusallalla esiintyvää harmaata taloutta. Kirjoittajat ottivat esille tutkimuksissaan pienyrittäjien kokemusten lisäksi myös verotusmenettelyn vaikutuksen pienyrityksen kassavirtaan, mutta eivät siinä määrin kuin Kovanen (2012). Hän syventyi tutkimuksessaan käänteiseen verotusmenettelyyn

juuri pienyrityksen maksuvalmiuden näkökulmasta. Marginaaliverotusmenettelystä on tehty opinnäytetöitä mm. Turun ammattikorkeakoulussa (Lehto 2015; Arola 2015). Tutkimuksissa kartoitettiin marginaaliverotusmenettelyn soveltamisen edellytykset, erityiskysymykset ja kirjanpitokäsittely sekä otettiin kantaa myös siihen, miten verovelvollinen voi hyödyntää marginaaliverotusmenettelyä toiminnassaan ja millaisia saavutetut hyödyt ovat.

2 Tutkimusasetelma

Tässä luvussa perehdytään tutkimusongelmaan ja tutkimuksen tavoitteisiin. Lisäksi esitellään aineistonkeruu ja aineiston analyysimenetelmä sekä tutkimuksen luotettavuus.

2.1 Tutkimusongelma

Tutkimusongelma määrittää tutkimusaiheen tarkoituksen ja tavoitteet (Kananen 2008, 51). Tutkimuksen ongelmanasettelun avulla hahmotetaan, rajataan ja muotoillaan ongelma, johon tutkimuksessa haetaan ratkaisua. Ongelmanasettelun yhteydessä on tärkeää pohtia, mitä tietoa ilmiöstä tutkimuksella halutaan tuottaa. Ongelmanasettelu johtaa yleensä pienempien ongelmien määrittämiseen ja tarkentuu varsinaisiksi tutkimuskysymyksiksi. Hyvä tutkimusongelma on muodoltaan yksiselitteinen, selkeä ja sisältää kysymyksen muodossa kiteytyksen siitä, mitä aiheesta halutaan tutkia ja tietää. Kysymys ohjaa läpi tutkimuksen ohjeistamalla aineiston keruuta ja analyysin tekemistä, jalostamalla tuloksia sekä muotoilemalla johtopäätöksiä ja varsinaista kirjoittamista. (Koppa 2014.)

Tutkimuksen lähtökohtana ovat Suomen pienten ja keskisuurten yritysten maksuvaikeudet ja kireä kassatilanne. Pienyritysten tilanne on pitkälti pysynyt samankaltaisena, vaikka yleinen taloustilanne on kohentunut. Ongelmaan on haettu lainsäädännöllä apua ensin maksuaikoja rajoittamalla ja sitten maksuperusteisella arvonnäkökulmalla. Tästä ongelmanasettelusta tarkentuu tutkimuksen ydin. Yleinen oletus on, että maksuperusteinen arvonnäkökulma tuo

muutoksen pienyritysten maksuvalmiusongelmiin tai se oli ainakin alkuperäinen tarkoitus, kun järjestelmä otettiin käyttöön. Tämän tutkimuksen aiheena on selvittää, miten maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä vaikuttaa pienten ja keskisuurten yritysten maksuvalmiuteen. Tarkoitus on saada selvyys, näkyykö muutos ratkaisevasti pienyrittäjien maksuvalmiudessa, kuten asiantuntijat ovat esittäneet.

Tutkimuksen tutkimusongelma on:

Miten maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä vaikuttaa pienyritysten maksuvalmiuteen?

Työ rajataan siten, että ainoastaan maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän symmetristä mallia käytetään maksuvalmiuden analysoinnissa. Epäsymmetrinen malli ohitetaan, sillä maksuperusteinen arvonlisäveron tilitys on Suomessa otettu käyttöön symmetrisen mallin mukaisesti. Toinen rajausta koskee maksuvalmiuden tarkastelua vain myyntisaamisten ja ostovelkojen osalta. Tutkimuksen tarkoitus on selvittää arvonlisäveron vaikutusta maksuvalmiuteen, joten tutkimuksen lähtökohdista on riittävää keskittyä vain tuote- ja palveluostoihin ja -myynteihin, jotka sisältävät arvonlisäveroa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selventää maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönoton taustoja ja valaista, onko käyttöönotolla ratkaisevaa merkitystä pienyritysten maksuvalmiuteen. Tutkimuksen kolmannessa luvussa esitellään tutkimuksen teoreettinen viitekehys. Viitekehyksessä ensimmäisenä esitellään arvonlisäverojärjestelmän teoriaa. Sen jälkeen perehdytään maksuperusteiseen arvonlisäveromenettelyyn ja maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönoton taustoihin. Viitekehksen lopussa käydään läpi maksuvalmiuden teoriaa ja kassavirtalaskelma. Neljännessä ja viidennessä luvussa on tutkimuksen empiirinen osa. Empiirisessä osassa käydään läpi maksuvalmiuden vertailun toteutus ja esitellään tulokset ja analyysit. Lopuksi kuudennessa luvussa pohditaan yleisesti tutkimusta.

2.2 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen tutkimusote

Tutkimusote työssä on kvantitatiivinen. Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus on tieteellisessä tutkimuksessa käytetty menetelmäsuuntaus, jossa kohde kuvataan ja tulkitaan numeerisen tiedon avulla. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla saadaan yleensä kartoitettua vallitseva tilanne luokittelemalla, syy- ja seuraussuhteilla, vertailulla ja numeerisiin tuloksiin perustuvalla ilmiön selittämällä. (Koppa 2014.) Kvantitatiivinen tutkimus pyrkiikin selittämään, kuvaamaan, kartoittamaan, vertailemaan tai ennustamaan ihmistä tai ympäristöä koskevia asioita ja ilmiöitä (Vilkka 2007).

Tutkimusmenetelmänä vertaileva tutkimus

Kvantitatiivisen tutkimusotteen tutkimusmenetelmä on lähellä vertailevaa tutkimusta, mutta ei kuitenkaan täydellisesti täytä kaikkia vertailevan tutkimuksen tyypillisiä piirteitä. Vertaileva tutkimus on tutkimusstrategia, jossa tarkastellaan valittujen aineistojen välisiä eroja ja yhtäläisyyksiä. Yleisesti kaikenlainen tutkimus perustuu vertailuun. Vertailun kohteeksi voidaan valita esimerkiksi tapauksia tai prosesseja tai vaikka maantieteellisesti rajattuja yksiköitä. Tutkimuksen kohteiden tulee kuitenkin olla todettu vertailukelpoisiksi. (Koppa 2015.) Vertailevan tutkimuksen suunnittelussa on tärkeää miettiä, miksi vertaillaan ja mitkä tapaukset kannattaa ottaa mukaan vertailuun (Esaiasson ym. 2003).

Vertailevat tutkimukset voidaan kategorisoida erilaisten tutkimustavoitteiden mukaan teoriaa testaaviin, teoriaa kehittäviin ja kuvaileviin tutkimuksiin. Vertaileva tutkimusmenetelmä voikin olla antoisa työkalu teorian testaamiseksi. Teoria on mahdollista osoittaa oikeaksi, jolloin teoria tukee empiiristä tutkimusta. Teoria voi osoittautua myös vääräksi, jolloin teorian pätevyys tutkimuksessa joutuu kyseenalaiseksi, mikä saattaa johtaa koko teoria hylkäämiseen. Kumpikin vaihtoehto on hyödyllinen tutkittavana olevan alan kehittymisen kannalta. (Peters 1998.) Tämä tutkimus lukeutuu kuvaileviin tutkimuksiin, ja tarkoituksena on löytää eroja tai yhtäläisyyksiä tutkittavien kohteiden väliltä. Tutkittavien kohteiden yhtäläisyyksiä tai eroja analysoidaan tutkimustuloksissa.

Tyypillistä vertailevalle tutkimukselle on, että tutkija asettaa hypoteesin. Hypoteesi on sanallisesti perusteltu lause, johon sisältyy jokin tutkimusongelmaan liittyvä väite. Hypoteesi onkin ns. rohkea yleistys. Se on väite, joka on helposti kumottavissa (Popper 1972). Pienen kohdejoukon tutkimus soveltuu pääsääntöisesti enemmän hypoteesien kehittämiseen kuin niiden testaamiseen. Tässä on mahdollista valita kahden päästrategian väliltä:

- Mahdollisimman samanlaisissa tapauksissa pyritään selvittämään jonkin riippumattoman muuttujan vaikutus riippuvaan muuttujaan yhtenäistämällä mahdollisimman monta yhteismuuttujaa.
- Mahdollisimman erilaisissa tapauksissa pyritään selvittämään jonkin ilmiön esiintymistä, joka mahdollistaisi teorian osoittamisen vääräksi. (Peters 1998.)

Tässä tutkimuksessa ei ole tarkoituksenmukaista, että määritettäisiin hypoteesi.

Tarkoitus ei ole todistaa mitään tiettyä olettamusta oikeaksi tai vääräksi, eikä hypoteesin tekeminen ole mikään pakollinen elementti tässä tutkimuksessa.

Vertaileva tutkimusmenetelmä soveltuu kuitenkin erinomaisesti tämän tutkimuksen tavoitteisiin ja tutkimusongelman ratkaisemiseen, sillä tavoitteena on verrata pienyritysten maksuvalmiuden tilaa eri arvonlisäveromenettelytapojen mukaan laskettuna.

2.3 Aineiston keruu- ja analyysimenetelmä

Aineistonkeruumenetelmänä eksportoitu aineisto

Koska vertailevassa tutkimuksessa hahmotetaan valittujen tapauksien yhtäläisyyksiä ja eroja, ei ole yhdentekevää, miten tutkittavat tapaukset valitaan, rajataan ja perustellaan (Koppa 2015.) Perussääntönä vertailtavien tapausten valinnassa pätee se, että tutkimusongelma ja teoreettinen viitekehys määrittävät tarkemmin kohteet ja niiden lukumäärän (Peters 1998).

Tutkimuksessa käytetään tutkimusaineistona sähköisestä taloushallinto-ohjelmasta eksportoitua laskuaineistoa. Tutkittavat tapaukset muodostuvat pienyrityksistä, jotka täyttävät maksuperusteisen arvonlisämenettelyn kriteerit. Tutkittava aineisto

koostuu seitsemän pienyrityksen myyntilaskuista ja ostolaskuista usean kuukauden ajanjaksolta. Laskulistausten perusteella määritetään kuukausittainen arvonlisävero yleisen verokannan mukaan suoriteperusteisesti ja maksuperusteisesti.

Aineiston analysointimenetelmänä määrällinen analyysi

Määrällinen analyysi sisältää runsaasti erilaisia laskennallisia ja tilastollisia menetelmiä. Määrälliselle analyysille onkin yleistä, että tutkimusaineistoa kuvataan tilastollisesti ja havainnollistetaan graafisesti. Määrällisen analyysin avulla pyritään todentamaan aineistosta esimerkiksi ilmiöiden määriä, yleisyyttä, jakautumista tai jäsentymistä luokkiin. Perinteisesti määrällisessä analyysissä tehdään ensin tilastollisesti kuvaava analyysi, joka voi olla myös yksi tutkimuksen tavoite.

Tutkimuksen mukaan sitten määräytyy, edetäänkö tästä esimerkiksi yhteisvaihtelun, riippuvuussuhteiden tai aikasarjan analysointiin tai tekemään erilaisia luokitteluita.

Kun määrällinen analyysimenetelmä on käytössä, on tärkeää hahmottaa koko tutkimusprosessi etukäteen. Valinnat, jotka liittyvät ongelmanasetteluun, aineiston hankintaan sekä analyysimenetelmään, vaikuttavat kaikki toisiinsa. (Koppa 2014.)

Aineiston analyysi perustuu taloushallinto-ohjelmasta eksportoituun materiaaliin tutkittavista kohteista. Sen perusteella pyritään tuottamaan yksityiskohtaista analyysia tutkimuksesta ja siten ratkaisemaan tutkimusongelma. Tutkimuksen aineisto käsitellään Excel-taulukkolaskentaohjelmalla siten, että saadaan pienyritysten kuukausittaisten arvonlisäverojen määrät suoriteperusteisesti ja maksuperusteisesti. Aineistosta muodostetaan kassavirtalaskelmat, joissa huomioidaan suoritettut myyntilaskut, maksetut ostolaskut sekä arvonlisäveron määrä kuukausitasolla. Kassavirtalaskelmat tehdään suorite- ja maksuperäisesti, kuten arvonlisäveromäärät on laskettu. Laskelmiin ei oteta huomioon muita kassavirtoja, vaikka todellisuudessa kassavirtalaskelmassa tulisi huomioida kaikki kassaan liittyvät tulot ja menot, jotta yrityksen todellinen maksuvalmius saadaan selville. Analyysin avulla pyritään hahmottamaan tässä tutkimusaineistossa esiintyvää yhteisvaihtelua – miten eri arvonlisäverojärjestelmien mukaiset kassavirtalaskelmat poikkeavat toisistaan. Yrityksen kassavirtalaskelmien vertailussa

käytetään apuna lineaarista suuntaviivaa. Aineisto esitetään sekä taulukkomuodossa että graafisessa muodossa.

2.4 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa mahdollisimman luotettavaa tietoa.

Tutkimuksen luotettavuutta tulisikin arvioida koko tutkimusprosessin ajan.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa käytetään käsitteitä reliabiliteetti ja validiteetti

kuvaamaan tutkimuksen luotettavuutta. Reliabiliteetti tarkoittaa analyysin

johdonmukaisuutta ja kuinka toistettavia mittaustulokset ovat. Validiteetilla

tarkoitetaan analyysimittareiden pätevyyttä – mittareiden tulisi mitata sitä, mitä

niiden on tarkoitus mitata. (Koppa 2014.)

Tutkimuksen yleistettävyyks voi olla haasteellista vertailevassa tutkimuksessa (Keman

ym. 1999). Ongelmia tuottaakin usein tapausten määrä (N). Määrän ollessa pieni

muuttujia voi olla enemmän kuin tutkittavia kohteita. Määrän ollessa suuri tuloksista

voidaan tehdä yleistyksiä. Tällöin puhutaan korkeasta ulkoisesta validiteetista (Polit

& Hungler 1995). Tämän tutkimuksen aineisto on pienehkö (N=7), joten tutkimuksen

tarkoituksena ei ole tulosten yleistettävyyks. Sisäinen validiteetti ilmaisee, kuinka

hyvin koeasetelma toimii mittarina eli miten hyvin menetelmä mittaa juuri sitä

ominaisuutta, mitä on tarkoitus mitata (Hirsjärvi ym. 2002). Tässä tutkimuksessa

sisäistä validiteettia voidaan pitää korkeana, sillä tutkittavat yritykset eivät reagoi

mitenkään tutkimukseen, kuten ihmiset, joiden sisäistä validiteettia laskevat

henkilöiden oppimiseen, kypsyymiseen, kyllästymiseen tai elinympäristöön liittyvät

asiat (Järvinen & Järvinen 1996). Tutkimus on selektiivinen, mutta siitä ei muodostu

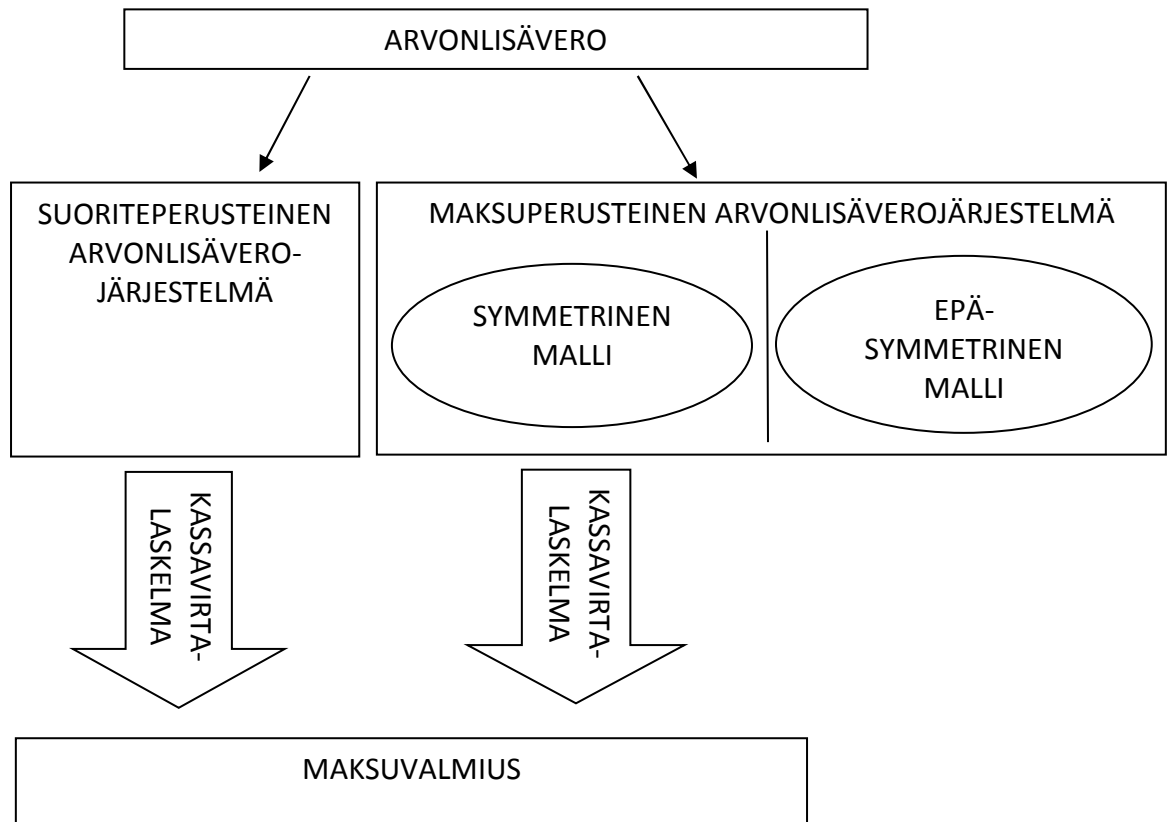
ongelmaa tälle tutkimukselle, sillä tutkittavat yritykset on valikoitu tutkimuksen

kannalta tarkoituksenmukaisesti. Tämän tutkimuksen luotettavuutta käsitellään lisää

pohdintaosuudessa.

3 Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus

Seuraavassa luvussa käydään läpi opinnäytetyön tietoperusta. Käsitteellisen viitekehyksen on tarkoitus havainnollistaa opinnäytetyön eri vaihteita ja nämä vaiheet on kuvattu kuviossa 1.

Kuvio 1. Tutkimuksen käsitteellinen viitekehys

3.1 Arvonlisävero

Suomen arvonlisäverolainsäädäntö edellyttää, että kirjanpitovelvollisen verovelvollisen tulee voida johtaa kirjanpidostaan veron määrittämistä varten tarvittavat tiedot ja että niiden oikeellisuus voidaan tarkistaa (L 1501/1993, 209 §). Verovelvollinen vastaa itse siitä, että valvontailmoituksen tiedot ovat oikeelliset ja että maksettava vero on oikeanmääräinen. Liiketapahtumien kirjauksien, joiden mukaan määräytyy veron määrä, on perustuttava kirjanpitolain ja arvonlisäverolainsäädännön mukaisiin tositteisiin. (Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta 2008.)

Kesäkuussa 1994 voimaan tulleen arvonlisäverolain mukaan arvonlisävero on oma-aloitteisesti tilitettävä yleinen kulutusvero, joka lisätään tavaran tai palvelun myyntihintaan. Verovelvollisella on oikeus vähentää arvonlisäveroa laskiessaan ostamansa tavaraan tai palveluun sisältyvä vero, jonka näiden myyjä on velvollinen suorittamaan. Arvonlisäveroasetuksen (50/94) mukaan verovelvollisen on merkittävä myynnin tositteeseen myynnistä suoritettava vero, kun myynnin kohteena on toinen verovelvollinen. (Kirjanpitolautakunnan yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta 1994.)

Verona arvonlisävero on niin sanottu tasavero eli sen summa on kaikille sama eikä määräydy esimerkiksi maksajan tulojen tai varallisuuden mukaan. Arvonlisäverovelvollisia ovat kaikki tavaroiden tai palveluiden myyntiä, vuokrausta tai niihin rinnastettavaa liiketoimintaa harjoittavat yritykset. Arvonlisäverovelvollisia eivät kuitenkaan ole vähäistä liiketoimintaa harjoittavat yritykset, joiden tilikauden liikevaihto on alle 10 000 euroa. (Arvonlisäverotus 2017.)

Myyjä perii arvonlisäveron ostajalta jokaisen myyntitapahtuman yhteydessä ja tilittää sen edelleen Verohallinnolle. AVL 1 §:n mukaan myyntitapahtuma käsittää tavaran ja palvelun myynnin, tavaran ja palvelun omaan käyttöön ottamiseen (AVL 20 §) ja Suomessa tapahtuvan tavaran maahantuonnin ja yhteisöhankinnan. Myytävän verollisen hyödykkeen myyntihinta sisältää suoritettavan veron. Suoritettava vero on sitä verokannan mukaista arvonlisäveroa, joka edellä mainitusta myyntitapahtumasta on suoritettava. Veron perusteen mukaan lasketaan vero ja se ei sisällä veron osuutta. (Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta 2008.)

Kun yritys ostaa tavaroita tai palveluita verollista liiketoimintaansa varten, yritys saa vähentää ostohintaan sisältyneen arvonlisäveron omien myyntiensä arvonlisäverosta. Vähennettävä vero tarkoittaa sitä verokannan mukaista arvonlisäveroa, joka on mukana hyödykkeen hankintahinnassa ja jonka verovelvollisella on oikeus vähentää ostaessaan toiselta verovelvolliselta tavaran tai palvelun. Verovelvollisella on oikeus vähentää myös käännetyn verovelvollisuuden, maahantuonnin ja yhteisöhankinnan perusteella suoritettava vero. (Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta 2008.) Sekä myyjän että ostajan on kuuluttava

arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Viime kädessä arvonlisäveron maksaa siis kuluttaja. Kuluttajahinnat sisältävätkin näin ollen vain yhdenkertaisen veron. (Arvonlisäverotus 2017.)

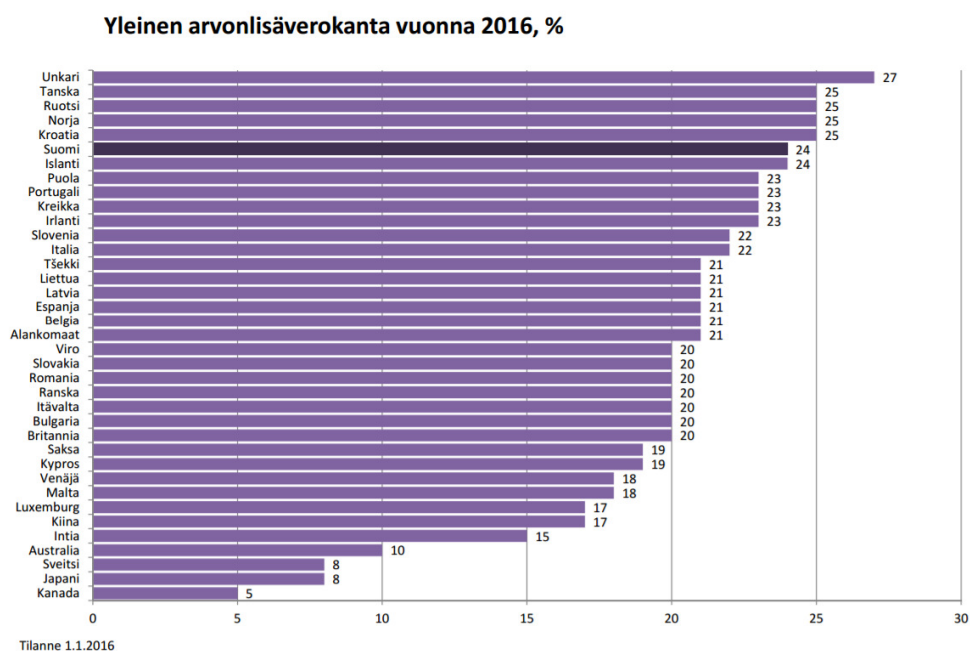
Arvonlisäverovelvollisten rekisterissä oleva yritys ilmoittaa kausiveroilmoituksella arvonlisäveron tiedot ja maksaa arvonlisäveron OmaVero-palveluun, verohallinnon sähköiseen asiointipalveluun. Tilitettävä vero saadaan, kun vähennetään kohdekauden myyntien perusteella laskettavasta verosta saman kohdekauden vähennyskelpoisiin ostoihin sisältynyt vero. Ilmoitukset ja maksut hoidetaan oman ilmoitusmenettelyn mukaisesti kuukausittain, neljännesvuosittain tai kalenteri- vuositain. (Arvonlisäverotus 2017.) Arvonlisäverolainsäädännön mukaan verokausi on kalenterikuukausi tai kalenterivuosi, eikä arvonlisäverolaskentaan voida soveltaa kirjanpitolain vaihtoehtoisesti sallimia muita vastaavia jaksotuksia. (Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta 2008.) Suomen yleinen arvonlisäverokanta on 24 prosenttia. (Arvonlisäverotus 2017.) Suomen muut arvonlisäverokannat on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Suomen arvonlisäverokannat (Arvonlisävero 2017).

24 %	Yleinen verokanta
14 %	Elintarvikkeet, ravintola- ja ateriapalvelut ja eläinten rehut (ei eläimet, juomavesi, alkoholijuomat ja tupakka)
10 %	Henkilökuljetukset Kirjat Liikuntapalvelut Lääkkeet Majoituspalvelut Pääsyliput kulttuuri-, sirkus- ja urheilutapahtumiin, elokuviin ja huvipuistoihin Yleisradion valtion televisio- ja radiorahastosta saama määräraha Vähintään kuukaudeksi tilattujen sanoma- ja aikakauslehtien myynnit
0 %	Vienti Suomen ulkopuolelle suuntautuvat tavarakuljetukset Yleishyödyllisten yhteisöjen jäsenlehtien myynti Kansainvälisessä liikenteessä käytettävien vesialusten ja kansainvälistä liikennettä harjoittavan yhtiön ilma-alusten myynti
Vapautus	Sairaanhoito, lääkärinhoito, hammashoito Sosiaalihuoltoon ja sosiaaliturvaan liittyvät palvelut Koulu- ja yliopisto-opetus, ammattikoulutus Rahoitus- ja vakuutuspalvelut (ei kuitenkaan tallelokeroiden vuokraus ja neuvontapalvelut) Arpajaiset ja rahapelit, Esiintyvien taiteilijoiden palkkiot Kiinteistöjen sekä rakennusmaan myynti Julkiset hautauspalvelut

Arvonlisävero on otettu käyttöön yli 160 maassa, joihin kuuluvat lähes kaikki OECD-maat ja myös tärkeimmät OECD:n ulkopuoliset maat, kuten Kiina, Venäjä ja Brasilia. Yhdysvallat on ainoa OECD-maa, jossa ei ole käytössä arvonlisäveroa. Suomen yleinen arvonlisäverokanta 24 prosenttia on kansainvälisessä vertailussa korkeahko. Vuonna 2017 EU-maiden yleinen arvonlisäverokanta on keskimäärin 21,5 prosenttia, kun se vuonna 2008 oli kaksi prosenttiyksikköä vähemmän. OECD-maiden keskimääräinen yleinen arvonlisäverokanta vuonna 2017 on 19,24 prosenttia. (Arvonlisävero 2017.) Taulukossa 3 on esitetty arvonlisäverokannat EU-maissa ja eräissä muissa maissa vuonna 2016.

Taulukko 3. Yleiset arvonlisäverokannat EU-maissa ja eräissä muissa maissa vuonna 2016 (Arvonlisäverotus 2017).

Euroopan Unionin verojärjestelmä ei ole kovinkaan yhtenäinen, sillä se muodostuu kaikkien jäsenmaiden kansallisista verojärjestelmistä. Kuudes neuvoston direktiivi, joka määrittelee pitkälti EU-maiden arvonlisäverorakenteen, on päivätty 17.5.1977. Neuvoston direktiivi vuodelta 1992 täydentää EU:n yhteistä arvonlisävero-järjestelmää tarkoituksena lähentää arvonlisäverokantoja. Direktiivissä asetettiin arvonlisäveron vähimmäisraja-arvot, mutta sallittiin myös alennettujen verokantojen

käyttö. Myös alle vähimmäisarvojen olevat arvonlisäverokannat, jotka olivat olleet voimassa ennen vuotta 1991, saivat jäädä voimaan. Neuvoston tavoite arvonlisäverojärjestelmän yhtenäistämisessä oli varmistaa veroneutraliteetti sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta. (Dobrowolska 2008.) Taulukossa 4 on kuvattu kaikki EU-maiden arvonlisäverokannat sekä eräiden muiden maiden arvonlisäverokannat 1.1.2017.

Taulukko 4. EU-maiden ja eräiden muiden maiden arvonlisäverokannat 1.1.2017 (Taxud.c.1. 2017).

Maa	Yleinen verokanta	Alennettu verokanta	Erityinen alennettu verokanta	"Parking rate"	Nollaverokanta (on käytössä)
Alankomaat	21	6	-	-	x
Australia	10	-	-	-	x
Belgia	21	6 / 12	-	12	x
Britannia	20	5	-	-	x
Bulgaria	20	9	-	-	x
Espanja	21	10	4	-	x
Intia*	12 - 15	1 - 5,5	-	-	x
Irlanti	23	9 / 13,5	4,8	13,5	x
Islanti	24	11	-	-	x
Italia	22	5 / 10	4	-	x
Itävalta	20	10 / 13	-	13	x
Japani	8	-	-	-	x
Kanada**	5	-	-	-	x
Kiina***	17	6 / 11 / 13	-	-	x
Kreikka	24	6 / 13	-	-	x
Kroatia	25	5 / 13	-	-	x
Kypros	19	5 / 9	-	-	x
Latvia	21	12	-	-	x
Liettua	21	5 / 9	-	-	x
Luxemburg	17	8	3	14	x
Malta	18	5 / 7	-	-	x
Norja	25	10 / 11,11 / 15	-	-	x

Portugali	23	6 / 13	-	13	x
Puola	23	5 / 8	-	-	x
Ranska	20	5,5 / 10	2,1	-	x
Romania	19	5 / 9	-	-	x
Ruotsi	25	6 / 12	-	-	x
Saksa	19	7	-	-	x
Slovakia	20	10	-	-	x
Slovenia	22	9,5	-	-	x
Suomi	24	10 / 14	-	-	x
Sveitsi	8	2,5 / 3,8	-	-	x
Tanska	25	-	-	-	x
Tšekki	21	10 / 15	-	-	x
Unkari	27	5 / 18	-	-	x
Venäjä	18	10	-	-	x
Viro	20	9	-	-	x

* Arvonlisäveroa sovelletaan osavaltioiden väliseen tavaroiden myyntiin. Kansainväliseen kauppaan sovelletaan liittovaltion myyntiveroa. Palveluiden myynnillä on oma välillinen 15 prosentin vero. Käytössä on myös korotettu 20 %:n alv-kanta mm. alkoholille.

** (Goods and Services Tax) Yleisen verokannan lisäksi lähes kaikki provinssit asettavat oman arvonlisäveron ja tietyillä maakunnilla on vielä sen päälle omia arvonlisäverojaan.

*** Alv:n ohella Kiinassa on tietyille palveluille suunnattuja kulutusveroja.

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF seuraa jäsenmaidensa talouskehitystä ja rahoitusmarkkinoiden vakautta. Valuuttarahaston mukaan Suomi kuuluu maailman tehokkaimpien arvonlisäverottajien joukkoon. Suomessa verohallinto saa kerättyä laissa määrätty arvonlisäverot 95 prosentin tehokkuudella. (Finland - The Value-Added Tax Gap 2016.) Vuonna 2015 arvonlisävero tuotti Suomen valtiolle 16,7 miljardia euroa (Arvonlisävero 2017).

Suoriteperusteinen kirjanpito

Arvonlisäverolaki edellyttää pääsääntöisesti suoriteperusteista kirjanpitoa. Yrityksen toiminnan tuloksen ja taloudellisen aseman tarkka seuranta vaatii, että jokaisen kuukauden tuloslaskelma ja tase sisältävät kyseiselle kaudelle kuuluvat olennaiset tulot ja menot. (Suoriteperuste kirjanpidossa 2015.)

Suoriteperusteisessa kirjanpidossa myyntikirjaus määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin myynti on tosiasiallisesti tapahtunut. Tämä tarkoittaa pääsääntöisesti sitä, että

myynnistä tilitettävä vero kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on 15 §:n mukaan syntynyt. Kun myyty tavara tai palvelu on luovutettu ostajalle, syntyy verotettava tulo. Poikkeuksena tähän on ennakkomaksu, jolloin nykyäänkin sovelletaan maksuperusteisuutta - vero kohdennetaan sille kuukaudelle, jolloin maksu on vastaanotettu. Verollinen tuki tai avustus kohdistuu myös sille kalenterikuukaudelle, jolloin tuki tai avustus on saatu. Samoin jos tavara tai palvelu otetaan omaan käyttöön, vero kohdennetaan sille kuukaudelle, jolloin tavara tai palvelu otetaan omaan käyttöön. (L 1501/1993, 135 §). Selvennyksenä vielä, että tavara on toimitettu silloin, kun määräämisvalta tavarasta siirtyy ostajalle eli määräys omistusoikeudesta siirtyy ostajalle. Toisaalta taas palvelu on suoritettu silloin kun palvelu on luovutettu ostajalle. (Nyrhinen 2016.) Jatkuvaluonteinen palvelu määräytyy ajan kulumisen perusteella eli palvelu katsotaan suoritetuksi vasta, kun tilitysjakso päättyy. Esimerkiksi kiinteissä palvelumaksuissa palvelun vero kohdistuu sille kalenterikuukaudelle, jolloin sovittu tilitysjakso päättyy. (Verohallinto 2016 C.)

Myynnin peilikuva on ostoista vähennettävä vero. Pääsääntöisesti ostoista vähennettävä vero kohdennetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron vähennyskelpoisuus on 10 §:n mukaan syntynyt. Kun yritys vastaanottaa tilaamansa tavarat tai palvelun, syntyy vähennyskelpoinen meno. Poikkeuksena tähän on ennakkomaksu, joka on maksettu ennen tätä ajankohtaa. Toisaalta kun tavara on otettu vähennyskeltottomasta käytöstä vähennykseen oikeuttavaan käyttöön tai kun maahan tuotu tavara on tullattu, syntyy arvonlisäverotuksessa verovähennys. (L 1501/1993, 141 §.)

Tilikauden aikana voidaan sekä myyntien että ostojen osalta noudattaa pääsäännön poikkeuksia eli laskutusperustetta tai maksuperustetta. Yritys voi tilikauden aikana kohdentaa myynnin veron sille kuukaudelle, jonka aikana ostajalle on annettu lasku tai myyntihinta tai sen osa on kertynyt. Samoin yritys voi kohdentaa oston veron sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana vähennykseen oikeutettua on toimitetusta tavarasta tai palvelusta veloitettu tai jonka aikana ostohinta tai sen osa on maksettu. Tilikauden päättyessä veloittamatta tai kertymättä olevista myyntihinnoista

suoritettava vero ja veloittamatta tai maksamatta olevista ostoista vähennettävä vero kohdistetaan kuitenkin tilikauden viimeiselle kalenterikuukaudelle.

(L 1501/1993, 142 §.)

Kun tilinpäätös on tehty suoritusperusteisesti, kaikki tilikaudelle kuuluvat tulot ja menot on kirjattu yrityksen kirjanpitoon. Viimeistään siis tilinpäätösvaiheessa jaksotetaan myös ne tilikaudelle kuuluvat erät, joita ei ole laskutettu tai joista ei ole vielä saatu laskua. (Suoriteperuste kirjanpidossa 2015.)

Maksuperusteinen kirjanpito

Kirjanpitolain mukaan tilikauden aikainen kirjanpito voidaan siis tehdä suoriteperusteisesti tai maksuperusteisesti. Maksuperusteisessa kirjanpidossa menot ja tulot kirjataan sille päivälle, jona maksu tapahtuu. Tilinpäätösvaiheessa tulee kuitenkin maksuperusteiset kirjaukset, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta, oikaista suoriteperusteisiksi. (Yleisohje arvonnäköveron kirjaamisesta 2008.)

Maksuperuste on ollut käytössä arvonnäköveron kohdentamisperusteena, jos yritys ei laskuta vaan myyntitulot kertyvät käteismaksuina. Laskuttavan yrityksen arvonnäköverotuksessa maksuperuste ei kuitenkaan ole ollut mahdollista, vaan tällaisen yrityksen on täytynyt toimia suoriteperusteisesti. (Ojala 2015.)

Maksuperusteinen tilinpäätös on ollut sallittu niille verovelvollisille, joihin ei sovelleta kirjanpitolakia. Näitä ovat muun muassa niin sanottua alkutuotantoa harjoittajat, kuten maatalouden, kalastuksen ja kalankasvatuksen yritykset, ja taiteilijat. Lisäksi jatkuva maksuperusteinen kirjanpito sallitaan liikevaihdosta riippumatta ammatinharjoittajille, jotka kirjanpitolain mukaan voivat laatia maksuperusteisen tilinpäätöksen. (Yleisohje arvonnäköveron kirjaamisesta 2008.) Tällaiset verovelvolliset voivat halutessaan huomioida ostot suoriteperusteisesti, vaikka tilittävät myynnin arvonnäköveron maksuperusteisesti (Korpela 2016). Liikkeenharjoittajien on mahdollista tilikauden sisällä suorittaa arvonnäkövero maksuperusteisesti, mutta verotusta varten kirjanpito tulee oikaista suoriteperusteiseksi tilinpäätösvaiheessa (Verohallinto 2016, A). Maksuperustetta saa soveltaa vain Suomen sisällä tapahtuviin tavarain tai palvelun myynteihin ja ostoihin. Maksuperuste ei käy tuonnin tai viennin

eikä yhteisömyyntien tai -hankintojen arvonlisäveron kohdistamiseen eikä sellaisiin ulkomaille kohdistuviin palvelujen myynteihin, joissa pätee käännetty verovelvollisuus. (HE 139/2016 vp.)

3.2 Maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä

Euroopan Unionin neuvoston laskutusdirektiivi (2010/45/EU) sallii jäsenvaltioilleen mahdollisuuden ottaa käyttöön laskuttaville pienyrityksille maksuperusteisen arvonlisäveromenetelmän. Tämä on mahdollista myös tehdä ilman, että yritys tilikauden viimeisessä kausiveroilmoituksessa siirtyy suoriteperusteeseen ja suorittaa veron myös niistä tilikauden aikana tapahtuneista tavarain tai palvelun luovutuksista, joista suoritus ei ole vielä tullut. Pienyritys tarkoittaa tässä yhteydessä yritystä, jonka liikevaihto on enintään 500 000 euroa vuodessa. Jäsenvaltiolla on mahdollisuus nostaa kynnysarvo aina kahteen miljoonaan euroon saakka, mutta tähän vaaditaan EU:n arvonlisäverokomitean kuulemista. (Neuvoston direktiivi 2010/45/EU.)

Tilikauden liikevaihto arvioidaan samoin kuin arvonlisäverottoman vähäisen toiminnan rajaa määriteltäessä. Liikevaihtoon otetaan mukaan arvonlisäverollisten tavarain ja palveluiden myynnin lisäksi monet arvonlisäverottomat myynnit kuten kansainväliseen kauppaan liittyvät myynnit ja rahoitus ja vakuutuspalveluiden myynnit. Myös kiinteistöjen ja niihin kohdistuvien oikeuksien luovutus, kuten vuokrat, lasketaan mukaan liikevaihtoon. Liikevaihtoon ei huomioida liitännäisluonteisten rahoitus- ja vakuutuspalveluiden eikä käyttöomaisuuden myyntiä. Liikevaihtoon ei myöskään huomioida verotonta myyntiä, kuten esimerkiksi sosiaalihuoltopalveluiden myyntiä. (Verohallinto 2016, B.)

Tilikauden liikevaihto vastaa 12 kuukauden mittaisen tilikauden liikevaihtoa ja siitä poikkeavat tilikaudet muunnetaan 12 kuukauden mukaisiksi (Korpela 2016). Jos tilikauden liikevaihto ylittää 500 000 euron rajan ennakoimattomasta tai yllättävästä syystä, maksuperustetta voi soveltaa kyseisen tilikauden loppuun (HE 139/2016 vp.) Tällöin täytyy kuitenkin pystyä osoittamaan, että tulo todella oli ennakoimaton, eikä sitä osattu ottaa huomioon tilikauden liikevaihdon arvioinnin yhteydessä (Nyrhinen 2016).

Väärinkäytöstilanteiden välttämiseksi myynnistä suoritettava vero on kuitenkin kohdistettava viimeistään sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana on kulunut 12 kuukautta tavarantoimituksesta tai palvelun suorittamisesta. Aikaraja ei koske luottotappiota eli ko. myynnin osalta ei veroa tule suoritettavaksi.

Verovelvollisuuden päättyessä kertymättä olevista myyntihinnoista suoritettava vero sekä vähennys maksamatta olevista ostoista tulee kohdistaa toiminnan viimeiselle kalenterikuukaudelle. (HE 139/2016 vp.)

Neuvoston direktiivissä 2010/45/EU (2010) on huomioitu laskutusdirektiivin optio seuraavasti:

”Jotta voitaisiin auttaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla on vaikeuksia maksaa arvonlisävero toimivaltaiselle viranomaiselle ennen kuin ne ovat saaneet maksun hankkijoiltaan, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus sallia arvonlisäveron tilittäminen käyttäen kassaperusteista kirjanpitojärjestelmää, jossa tavaroiden luovuttajat ja palveluiden suorittajat maksavat arvonlisäveron toimivaltaiselle viranomaiselle saadessaan maksun luovutuksesta tai suorituksesta ja jossa luovuttajalle ja suorittajalle syntyy vähennysoikeus hänen maksaessaan luovutuksesta tai suorituksesta. Tämän pitäisi mahdollistaa se, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön vapaaehtoisen kassaperusteisen kirjanpitojärjestelmän, joka ei vaikuta kielteisesti niiden arvonlisäverotulojen kassavirtaan.”

Suomessa ei laskutusdirektiivin optiota hyödynnetty, kun vuonna 2012 direktiivin edellyttämät muutokset sisällytettiin arvonlisäverolakiin (laki 399/2012). Muissa EU:n jäsenmaissa direktiivin sisältämää järjestelmää on kuitenkin käytetty ahkerammin. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.) Esimerkiksi Ruotsi, Viro ja Slovenia hakivat optiota maksuperusteiseen menettelyyn jo vuonna 2006 (COM/2006/802 final.) Viro ja Slovenia uusivat option vuoden 2010 alusta alkaen (COM/2009/608 final.) Ruotsissa menettelyä ei ole otettu yleisesti käyttöön, vaan menettelyyn soveltuvat vain toiminimelliset yrittäjät (Hansson 2010).

Optio on valtiovarainministeriön mukaan otettu käyttöön muun muassa Alankomaissa, Belgiassa, Bulgariassa, Espanjassa, Irlannissa, Isossa-Britanniassa, Italiassa, Itävallassa, Latviassa, Luxemburgissa, Maltalla, Portugalissa, Puolassa, Romaniassa, Saksassa ja Virossa. Jäsenmaiden välillä on kuitenkin eroja sen suhteen,

minkäkokoisiin yrityksiin ja kuinka laajalti maksuperusteista arvonlisäveroa sovelletaan. Esimerkiksi Irlanti, Italia, Viro ja Malta soveltavat kahden miljoonan liikevaihtorajaa. Bulgariassa, Luxemburgissa, Portugalissa, Romaniassa ja Saksassa sovelletaan järjestelmää yrityksiin, joiden vuotuinen liikevaihto on 500 000 euroa. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.) Liitteessä 1 on listattu osa EU-maista, joissa maksuperusteinen arvonlisämenettely on käytössä. Taulukossa on esitetty, minkä tyyppiset yritykset saavat hyödyntää menettelyä ja mikä on vuotuisen liikevaihdon raja, jota sovelletaan menettelyyn.

Osassa jäsenvaltioita maksuperusteinen arvonlisävero koskee vain verovelvollisen myyntejä. Näin on esimerkiksi Irlannissa ja Alankomaissa. Bulgariassa, Itävallassa, Kyproksella, Latviassa ja Puolassa maksuperusteista järjestelmää sovelletaan sekä saman verovelvollisen myynteihin että ostoihin. Lisäksi nämä jäsenvaltiot, Itävaltaa lukuun ottamatta, soveltavat maksuperusteista järjestelmää kahden eri verovelvollisen välisessä myyntiketjussa. Mallin mukaan myyjä (ensimmäinen verovelvollinen) suorittaa myynnin veron maksuperusteisesti, mutta samoin edellytetään, että myös ostaja (jälkimmäinen verovelvollinen) vähentää tekemästään hankinnasta veron maksuperusteisesti. (HE 139/2016 vp.)

Osa jäsenvaltioista on ottanut käyttöön järjestelyitä, joiden avulla pyritään varmistamaan, että myyntien arvonlisävero suoritetaan tietyn määräajan puitteissa, vaikka maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä onkin käytössä. Latviassa arvonlisäverorekisteröityjen verovelvollisten tulee tilittää myynnin vero viimeistään kuuden kuukauden ja Portugalissa ja Italiassa 12 kuukauden sisällä laskun antamisesta, saipa myyjä maksua asiakkaalta tai ei. Puolassa vero tulee maksaa viimeistään 180 päivän kuluessa tavaroiden luovuttamisesta tai palvelujen suorittamisesta, jos hyödyke on myyty ei-verovelvolliselle ostajalle. Irlannissa ostajan tulee oikaista tekemänsä vähennys, mikäli hyödykkeen ostosta ei ole suoritettu maksua myyjälle kuuden kuukauden sisällä. Näin pyritään estämään veromenetyksiä. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän kokemuksia Euroopassa

Romaniassa maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2013. Ensimmäinen vuosi oli todellista opettelua ja isoja muutoksia tehtiin heti vuoden 2014 alussa. Aivan aluksi maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä määritettiin pakolliseksi yrityksille, joiden liikevaihto jäi määritetyn kynnysarvon alle. Tämän myötä yritysten tuli jatkuvasti seurata liikevaihdon kehitystä, koska se määrittä käyttävän arvonlisäverojärjestelmän. Myynnin arvonlisävero oli myös tilitettävä 90 kalenteripäivän kuluttua siitä huolimatta, että myynnistä ei ollut saatu suoritusta. Järjestelmä noudatti maksuperusteista järjestelmää kahden eri verovelvollisen välisessä myyntiketjussa. Tämän myötä yrityksen tuli selvittää erityisestä tietokannasta, kuuluuko toimittaja maksuperusteisen arvonlisäveron piiriin. Jos toimittaja noudatti maksuperusteista arvonlisäverojärjestelmää, yritys ei saanut vähentää ostojen arvonlisäveroa suoriteperusteisesti, vaikka itse ei maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän piirissä ollutkaan. Tästä seurasi luonnollisesti hallinnollisten kustannusten roima nousu. Monet yritykset myös siirtyivät käyttämään toimittajia, jotka eivät olleet maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän piirissä, jotta pystyivät vähentämään ostojen arvonlisäveron suoriteperusteisesti. Tämä koitui useiden pienyrittäjien kohtaloksi niiden joutuessa lopulta luopumaan liiketoiminnastaan. (Ecopici 2014.)

Romaniassa tutkittiin maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän etuja ja haittoja Târgu Jiun yliopiston vuonna 2013 tekemässä tutkimuksessa. Tutkimuksen mukaan uusi järjestelmä ei yleisesti vaikuttanut palvelualan yritysten toimintaan, sillä näillä ei ollut isoja ostovelkoja ja myyntilaskut maksettiin yleensä suoritushetkellä tai viikon sisällä myyntitapahtumasta. Suunnittelun, arkkitehtuurin tai ohjelmisto-alan yritykset toisaalta kokivat etuna sen, että pystyivät tilittämään myynnin arvonlisäveron vasta 90 kalenteripäivän kuluttua, varsinkin kun näillä oli usein asiakkaina pitkiä maksuehtoja suosivia julkishallinnon organisaatioita. Kaupan alan yritykset ja erityisesti ne, joiden asiakkaina pääosin oli luonnollisia henkilöitä, kokivat maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän haittapuolet, sillä ne pystyivät tilittämään ostojensa arvonlisäveron vasta maksuhetkellä. Kuitenkin myynnin

arvonlisävero suoritettiin myyntihetkellä. Näillä yrityksillä oli huomattavia maksuvaikeuksia ja yli 70 % joutui hakeutumaan arvonlisäveron maksujärjestelyyn. Kaupan alaan rinnastettavia olivat myös tuotannon alan yritykset, joilla oli tavarantoimittajien kanssa sovittu pitkistä maksuehdoista, mutta eivät näissä pystyneet hyödyntämään suoriteperusteista arvonlisäverotilitystä. (Ecopici 2014.)

Vuonna 2014 Romanian järjestelmä uudistettiin siten, että maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä tuli vapaaehtoiseksi pienyrityksille. Myös myynnin arvonlisäveron tilitysten kohdalla poistettiin 90 kalenteripäivän tilityspakko – myynnin arvonlisävero tilitettiin vasta, kun myynnistä oli saatu suoritus. Edelleen suurena haittatekijänä koetaan se, että ostojen arvonlisäveroa ei ole mahdollista vähentää ennen maksuhetkeä. Tällä voi kuitenkin olla iso vaikutus uusien yrittäjien aloittaessa liiketoimintansa (Ecopici 2014.)

Daniela Kuliš (2014) kirjoittaa Croatian Institute of Public Finance -lehdessä, miten EU:n jäsenvaltiot ovat kokeneet maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän. Jäsenvaltioissa, kuten Irlannissa ja Alankomaissa, joissa myynnin arvonlisävero voidaan tilittää maksuperusteisesti ja ostojen arvonlisävero suoriteperusteisesti, pienyritykset erityisesti hyötyvät järjestelmästä saadessaan ostojen arvonlisävero-vähennykset saman tien liiketoimintansa kassavirtaan. Järjestelmä ei kuitenkaan suosi yrittäjiä, kuten vähittäiskauppiaita tai ravintolayrittäjiä, joissa myyntitapahtuma suoritetaan myyntihetkellä, jolloin myynnin arvonlisävero joudutaan tilittämään saman tien, mutta ostojen vähennykset saadaan tehdä vasta maksuhetkellä. Järjestelmä ei myöskään houkuta yrityksiä, joiden ostojen arvonlisävero on suurempi kuin myynnin arvonlisävero tai joilla on säännöllisesti tavarahankintoja. (Kuliš 2014.)

Kulišin (2014) mukaan haasteita maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönotto tuo erityisesti kirjanpidon prosesseihin. Maksuperusteiset kirjanpitotapahtumat tulee pitää erillään suoriteperusteisista tapahtumista, maksutapa tulee selvittää kirjanpitotapahtumasta ja arvonlisäverotilitys veroviranomaisille tapahtuu erityisten lomakkeiden välityksellä. Järjestelmällä on vaikutusta jopa veroilmoituksen tekemiseen Kroatiaassa, jossa kaikki yrityksen vastaanottamat ostolaskut ja maksamattomat myyntilaskut tulee liittää

veroilmoitukseen. Tämä luonnollisesti lisää hallinnollisia kustannuksia ja järjestelmäkustannuksia, joista loppupelissä vastaa samainen pienyrittäjä. Maksuperusteisesta arvonlisäverojärjestelmästä poistuminen aiheuttaa myös haasteita, sillä kaikki järjestelmän käytön aikana kertynyt vero tulee laskea ja maksaa tiettyyn päivämäärään mennessä. (Kuliš 2014.)

Portugali otti maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöön vuonna 2013. Catarina Gomes Correia (2013) kirjoittaa Lexologyn artikkelissa järjestelmän käyttöönotosta Portugalissa. Portugalissa on käytössä järjestelmän symmetrinen malli. Pienyrittäjän tulee sitoutua järjestelmään kahdeksi vuodeksi ottaessaan sen käyttöön ja myyntilaskuilla tulee olla teksti ”IVA–regime de caixa” (maksuperusteinen ALV-järjestelmä). Portugalissa on yritysten yleisesti täytynyt luopua pankki-salaisuudesta veroviranomaisten suhteen ja pankkitapahtumat ovat olleet automaattisesti veroviranomaisten saatavilla. Tämän uuden arvonlisävero-järjestelmän myötä tämä valtuutus ei enää ole pienyrityksille pakollinen ja tämä koetaan myönteisenä muutoksena. Kirjoittajan mukaan uudesta järjestelmästä on enemmän hyötyä kuin haittaa pienyrittäjille, koska järjestelmä tuo tullessaan vakautta yritysten kassavirtaan. (Gomes Correia 2013.)

Fátima Gouveia (2014) kirjoittaa Ecovis Global -artikkelissaan, miten järjestelmän käyttöönotto on ollut Portugalissa yllättävän hidasta. Ainoastaan 70 yritystä oli hyödyntänyt maksuperusteisen arvonlisäverouudistuksen reilun kolme kuukautta lain voimaantulon jälkeen. Järjestelmän kriteerit kattaisivat kuitenkin noin 85 % portugalisisista yrityksistä. Kirjoittajan mukaan yritykset ovat ymmärtäneet, että ei ole olemassa ns. ”ilmaisia lounaita”. Järjestelmän käyttöönoton kustannukset hirvittävät monia yrityksiä siihen nähden, että hyöty on kuitenkin suhteellisen vähäinen. (Gouveia 2014.)

Mike Thexton (2013) kritisoi Taxation-lehden artikkelissaan maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönottoa Isossa-Britanniassa. Hänen mukaansa järjestelmä on liian monimutkainen ja Yhdistyneen kuningaskunnan vero- ja tulliviranomaisen (HMRC) yritykset yksinkertaistaa järjestelmää huolestuttavat

kirjoittajaa entisestään. Hän kirjoittaa humoristisesti, että HMRC on sijoittanut kaksi tuolia suuren huoneen eri laidoille ja yrittää nyt istua siinä keskellä. (Thexton 2013.)

Maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönotto Suomessa

Keväällä 2014 EU-laskutusdirektiivin optiolle maksuperusteisesta järjestelmästä löytyi poliittista tahtoa myös Suomessa. Minihallitusohjelmaan kirjattiin, että valtiovarainministeriö laatii syksyn 2014 aikana selvityksen maksuperusteiseen arvonlisäverotukseen siirtymisestä pienten yritysten osalta. Loppuvuodesta 2014 julkaistun muistion mukaan maksuperusteinen arvonlisäverojärjestelmä voitaisiin sallia yrityksille, joiden vuotuinen liikevaihto on enintään 500 000 euroa. Ministeriön selvitysten mukaan noin 90 prosentilla yrityksistä tilikauden liikevaihto jää tuon kynnysarvon alle. Ministeriöllä oli muistiossaan kaksi mallia maksuperusteisen arvonlisäverotuksen järjestämiseksi, symmetrinen ja epäsymmetrinen malli. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Epäsymmetrinen malli

Arvonlisäverodirektiivin mukaan pienyritysten maksuperusteista arvonlisäverotusjärjestelmää voitaisiin hyödyntää ainoastaan yrityksen myynneistä suoritettavien verojen osalta. Tämä malli olisi saman verovelvollisen sisällä epäsymmetrinen. Sen perusteella yritys suorittaisi myynnin arvonlisäveron siltä kalenterikuukaudelta, kun maksu on suoritettu. Sitä vastoin yrityksellä olisi tekemiensä ostojen osalta oikeus soveltaa suoriteperusteista järjestelmää eli tehdä vähennys siltä kalenterikuukaudelta, kun hankittu hyödyke on vastaanotettu tai lasku vastaanotettu. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Epäsymmetrisessä mallissa yritys voisi vähentää veron heti, kun ostotapahtuma on tehty, mutta myynnin osalta veron suoritus siirtyisi siihen, kun myyjä on saanut maksun suorittamastaan myynnistä. Malli olisi toimiva ratkaisu kaikille pienyrityksille, jotka eivät saa myynnistään maksua toimitushetkellä. Tämä parantaisi yrityksen maksuvalmiutta ja edistäisi pienyrittäjän rahoitusasemaa, jota laskusaatavien pitkät maksuajat heikentävät. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Suomen Yrittäjät ja KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry ovat kannattaneet epäsymmetristä mallia, koska se parantaisi parhaiten pienyritysten maksukykyä. Lisäksi malli olisi nykyisen lainsäädännön mukainen siinä suhteessa, että se mahdollistaa epäsymmetrisen veron kohdentamisen, esim. liikkeen- ja ammatinharjoittajilla ei ole symmetrisyyden vaatimusta. Epäsymmetrinen malli aiheuttaisi kuitenkin hallinnollisia ongelmia, kun kirjauksia ei voida perustaa tiliotteisiin. Epäsymmetrinen malli ei myöskään noudata kirjanpitolaissa sovellettavaa johdonmukaisuuden periaatetta. Malli ei ole kovin selkeä ja hallinnollisten kustannusten kannalta kalliimpi kuin symmetrinen malli, koska myynteihin ja ostoihin sovelletaan kahta eri menettelyä ja tästä voisi seurata kirjanpidollisia virheitä. (HE/139 2016 vp.)

On huomattava, että verovelvolliset, joihin ei sovelleta kirjanpitolakia, kuten maa-, metsä ja kalatalouden harjoittajat ja taiteilijat, sekä toimijat, joilla on oikeus laatia maksuperusteinen tilinpäätös tai olla laatimatta tilinpäätös, saavat soveltaa epäsymmetristä mallia eli he voivat tilittää myynnin veron maksuperusteisesti ja ostojen veron suoriteperusteisesti. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.) Näiden on mahdollista myös kunkin myynnin ja oston osalta erikseen päättää, soveltaako siihen ajallisen kohdistamisessaan pääsääntöä eli suoriteperustetta vai poikkeussääntöä eli maksuperustetta, kuten KHO:n 20.12.1996 päivätyssä päätöksessä T3930 vahvistettiin (Nyrhinen 2016).

Symmetrinen malli

Maksuperusteinen arvonlisävero voidaan arvonlisäverodirektiivin perusteella ottaa käyttöön myös siten, että yritys kohdentaisi arvonlisäveron maksuperusteisesti sekä myyntien että ostojen osalta. Tämä mallia kutsutaan symmetriseksi. Myynnin vero kohdentuisi sille kalenterikuukaudelle, jolloin suoritus on saapunut ja vastaavasti ostojen vero sille kalenterikuukaudelle, jolloin maksu on tapahtunut. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Symmetrinen malli olisi lähtökohtaisesti kannattava pienyrityksille, jotka eivät saa suoritusta myynnistä toimitushetkellä ja jonka myynnit ovat ostoja suuremmat. Tällöin myynnistä suoritettava arvonlisävero jäisi enemmän kuin ostoista saatavia

vähennyksiä ja yritys saattaisi kohdata kassavirtaongelmia. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Keskuskauppakamari, Taloushallintoliitto ja Veronmaksajain keskusliitto ry pitivät perusteltuna symmetrisen mallin soveltamista pienyrityksen myynteihin ja ostoihin, koska malli on selkeä ja yksinkertainen. Symmetrinen malli mahdollistaisi, että pienyritysten kirjanpito perustuisi tiliotteen maksutietoihin. Se keventäisi huomattavasti hallinnollista taakkaa. Lisäksi malliin kohdistuvat valtion verotuotto- ja korkomenetykset jäisivät pienemmiksi kuin epäsymmetrisessä mallissa. (HE 139/2016 vp.)

Hallituksen esityksen perustelut

Jos maksuperusteista järjestelmää sovellettaisiin vain verovelvollisen myynteihin, olisi se valtion verotulomenetyksen kannalta kalliimpi järjestelmä kuin symmetrisesti sovellettava maksuperusteinen malli. Maksuperusteiseen järjestelmään siirtyminen aiheuttaisi verotuottovaikutuksia siirtymävaiheesta johtuvista syistä ja menetettyjen korkotulojen takia. Ministeriön laskelmien mukaan epäsymmetrinen malli olisi siirtymävaiheessa 14 päivän maksuaikaoletuksella 93 miljoonaa euroa kalliimpi kuin symmetrinen malli. Maksuaikaoletuksen noustessa 21 päivään epäsymmetrinen malli alentaisi valtion verotuloja 143 miljoonaa euroa symmetriseen malliin verrattuna. Tässä ei tietysti ole kyse mistään lopullisesta verotuoton menetyksestä, vaan vero kertyisi valtion kassaan nykyistä hieman myöhemmin. On huomattava, että mikäli maksuperusteisuuden kynnysarvo nostettaisiin liikevaihdoltaan 2 miljoonan euron yrityksiin, järjestelmän piiriin tulisi mukaan jo varsin isoja yrityksiä. Sillä olisi jo merkittävä vaikutus valtiontaloudellisesti. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän epäsymmetrinen malli riitelisi kirjanpitolainsäädännön mukaisen johdonmukaisuuden periaatteen kanssa, jota edellytetään tilinpäätöstä ja toimintakertomusta laadittaessa. Malli saattaisi vaikuttaa verovelvollisen kirjanpidon laatuun lisäämällä tahattomia kirjanpidollisia virheitä ja lisätä kirjanpidosta aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia, kun myyntien ja ostojen osalta sovellettaisiin eri menettelyä. Malli mahdollistaisi myös sen, että

ostaja voisi saada vähennyksen tai palautuksen ostostaan, vaikka jättäisi maksamatta myyjälle. Väärinkäytösmahdollisuuksia voisi liittyä myös keskenään etuhyteydessä olevien osapuolten väliseen kauppaan. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Symmetrinen malli noudattaa kirjanpitolainsäädännön edellyttämää johdonmukaisuuden periaatetta. Se on myös selkeämpi ja hallinnollisten kustannusten kannalta edullisempi kuin epäsymmetrinen malli. Ministeriö päätyikin esittämään, että maksuperusteinen arvonlisäverotus otettaisiin käyttöön pienyrityksillä symmetrisenä mallina. Mallissa on kuitenkin 12 kuukauden takaraja, jonka ylitettyään myynnin vero tulisi maksaa siitä huolimatta, että maksua ei ole kertynyt. (Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus 2014.)

Valtioneuvosto antoi 9.2.2015 tiedotteen, jonka mukaan hallitus jatkaa maksuperusteisen arvonlisäveron käyttöönoton valmistelua ja että seuraava hallitus voi tehdä ehdotuksen uudelle eduskunnalle järjestelmän mahdollisesta käyttöönotosta vuoden 2016 alusta. (Vuoden 2015 lisätalousarvioesitys tukee kasvua, työllisyyttä ja investointeja 2015.) Hallitus tekikin esityksen eduskunnalle arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta 15.9.2016. Esitys liittyi valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja laki astui voimaan 1.1.2017. (HE 139/2016 vp.)

Lakia sovelletaan, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu tai ostettu tavara tai palvelu on vastaanotettu lain tultua voimaan. Verovelvollinen voi itse päättää, milloin hän siirtyy käyttämään maksuperustetta tai alkaa uudelleen noudattaa suoriteperusteista eli arvonlisäverolain pääsäännön mukaista toimintatapaa. Myynnin vero tulee kuitenkin suorittaa viimeistään 12 kuukauden sisällä laskun antamisesta. Verovelvollisen on myös kaikissa tilanteissa järjestettävä kirjanpitosensa arvonlisäverolain 209 §:n mukaisesti niin, että veron määrittämistä varten tarvittavat tiedot on saatavissa. (HE 139/2016 vp.) Suomen yrittäjien 9.1.2015 päivätyssä lausunnossa Valtiovarainministeriölle oli alun perin ehdotus, että siirtymisen maksuperusteisen ja suoriteperusteisen menettelyn välillä tulisi tapahtua joustavasti eli esimerkiksi ilmoituskauden vaihteessa. Ilmoituskausi pääsääntöisesti on kuukausi. (Järventaus & Grekin 2015.) Se onkin mahdollista, mutta on

huomioitava, että jos yritys esimerkiksi siirtyy maksuperusteisesta arvonlisäveron tilityksestä suoriteperusteiseen tilitykseen kesken tilikauden, yrityksen on maksettava vero seuraavalla avoimella verokaudella sellaisista tekemistään myynneistä, joista suoritusta ei ole vielä tullut. (Verohallinto 2016 B.)

3.3 Maksuvalmius

Maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönoton taustalla on yritysten välisten maksuaikojen pidentyminen ja tästä aiheutuvat maksuvalmiuden haasteet. Pienyritykset ovat joutuneet tahtomattaan ns. rahoittajan rooliin. Pitkät maksuajat ovat yleisimpiä teollisuudessa, mutta myös kaupan ja rakentamisen alalla sekä palvelualoilla maksuajat ovat pidentyneet. (Ojala 2015.) Yrityksen maksuvalmiudella pyritään selvittämään, kuinka yritys selviytyy maksuvelvoitteistaan. Jos maksuja ei pystytä suorittamaan, yritys joutuu kriisiin. Maksuvalmiuden mittaaminen tapahtuu aina jälkikäteen - jo tehtyjen maksujen ja suoritusten perusteella. Maksuvalmiuden mittaamisessa onkin erittäin tärkeä huolehtia siitä, että luodaan mahdollisimman luotettava ennuste yrityksen tulevasta maksuvalmiudesta. (Laitinen & Laitinen 2004, 248; Vilkkumaa 2010, 48.)

Maksuvalmius eli likviditeetti kuvaa yrityksen selviytymiskykyä lyhytaikaisten lainojen erääntyessä. Yksinkertaisesti maksuvalmius kertoo, kuinka rahat riittävät lyhyellä aikavälillä. Tavoitteena olisi, että yrityksen rahalähteet kattaisivat maksuvelvoitteet. Kassareservin eli kassajäännöksen olisi hyvä olla riittävän suuri, jos saamiset viivästyvät, tulee yllättäviä maksuja tai toimiala vaipuu taantumaan. Kassareservi ei saisi kuitenkaan olla liian korkeakaan. Yrityksen on turha sitoa omaisuuttaan korkeaan kassareserviin, joka tuottaa huonosti. Toisaalta jos kassareservi ei riitä maksuvelvoitteisiin, seuraa tästä viivästyskorko- ja perimiskuluja sekä yritys joutuu hakemaan lyhytaikaista lisärahoitusta. (Kallunki & Kytönen 2007, 84)

Maksuvalmiuden työkaluna voidaan käyttää kassavirtalaskelmaa, joka on yksi rahavirtalaskelmien tyyppi. Yksinkertaisuudessaan laskelma sisältää yrityksen kassaan tulleet rahat ja kassasta ulos maksetut rahat. Koska kassavirtalaskelma on

kassaperusteinen, se kertoo yrityksen toimintaedellytyksistä selvemmin kuin tuloslaskelma. (Felt 2015.)

On hyvin tavallista pienyrityksille, että rahavirrat kulkevat epäsäännöllisesti. Taseen tunnuslukujen avulla voidaan kyllä määrittää yrityksen maksuvalmius, mutta koska ne ovat vain poikkileikkaus tietystä hetkestä, antavat ne helposti väärän kuvan yrityksen tilasta. Tästä syystä yritysten olisikin tärkeä varmistaa maksuvalmius kassavirtalaskelmien aikasarjana. (Koski 2012, 25.)

Kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelma on yksi käytetyimmistä rahavirtalaskelmatyypeistä. Se on maksuperusteella laadittu laskelma, jossa kassamyyntituloista vähennetään kassastamaksuja taloudellisessa etuoikeusjärjestyksessä eli sen mukaan, mikä on yrityksen toiminnan jatkuvuuden kannalta tärkeintä. Laskelma perustuu suoriteperusteiseen tuloslaskelmaan ja taseeseen, jotka muunnetaan maksuperusteiseksi tuloksi ja menoksi. Usein laskelman tarkkuutta voidaan lisätä liitetiedoista ilmenevien tietojen avulla. (Kallunki & Kytönen 2007, 97.)

Kassavirtalaskelman perusrakenne on seuraava:

Myynnin kassatulot	
– Juoksevat kassamenot (ostot, henkilöstömenot, muut)	
= Kassajäämä IA	
+ Muut kassatulot (liiketoiminnan muut tuotot, satunnaiset tuotot, muut)	
= Kassajäämä IB	
– Voitonjaon, rahoituksen ja verojen kassamenot (osingot, korot, verot)	
= Kassajäämä II	
– Nettoinvestointien kassamenot (tai + nettoinvestointien kassatulot)	
= Kassajäämä III	
+/- Likviditeettireservin muutos (kassa ja pankki, lainasaamiset, arvopaperisijoitukset, muut)	
= Kassajäämä IV	
+/- Yrityksen sijoitetun pääoman muutos (sijoitetun oman ja vieraan pääoman sijoitukset)	
0	

Liikevaihdon sekä myyntisaamisten ja saatujen ennakoiden muutosten avulla saadaan selville maksuperusteiset myynnin kassatulot. Juokseviin kassamenoihin sisältyvät ostot, henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, valmistus omaan käyttöön, ostovelat, siirtovelat ja maksetut ennakot. Muut kassatulot muodostuvat

satunnaisista tuotoista, korko- ja osinkotuotoista sekä liiketoiminnan muista tuotoista. Korkokulut, verot ja osingot ovat kassastamaksujen omassa ryhmässään. Osingot saadaan laskemalla, kuinka paljon edellisen kauden vapaasta omasta pääomasta on jäljellä tilikauden päättyessä. Tämä tulkitaan osingoksi. Osingonjako ei kuitenkaan saa vaarantaa yhtiön maksuvalmiutta. Nettoinvestoinnit saadaan laskemalla pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tilikauden muutos ja huomioimalla siinä poistojen ja arvostuserien vaikutus. Likviditeettireservi sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä lainasaamiset. Yritykseen sijoitetun pääoman muutokseen sisältyvät rahoitusvekselit, muut lyhytaikaiset velat, pitkäaikaiset velat ja osakepääoman. (Leppiniemi 1985, 205-208.)

Yksinkertaisesti kassavirtalaskelman tarkoitus on kertoa mistä lähteistä ja kuinka paljon rahaa on saatu kassaan ja mihin ja kuinka paljon rahaa on kulunut (Salmi 2006, 163). Jos yritys pystyy juoksevilla kassatuloillaan kattamaan ainakin juoksevat menonsa, korot, verot, osingot sekä korvausinvestoinnit, on yrityksen tulorahoitus lähtökohtaisesti turvaava (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 286).

4 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksessa haluttiin selvittää, helpottaako maksuperusteinen arvonlisäveromenettely oikeasti pienyrityksen maksuvalmiutta kuten lainsäätäjät perustelevat lakimuutoksen. Tarkoitus oli kartoittaa pienyritykset, jotka täyttävät maksuperusteisuuden kriteerit ja joilla on sähköinen taloushallinto-ohjelma ollut käytössä vähintään muutaman vuoden ajan osto- ja myyntilaskujen osalta. Näistä yrityksistä muodostui tutkimuksen kohderyhmä.

4.1 Aineiston keruu

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa suositaan paljon otosaineistoja. Otosaineiston avulla on mahdollista tehdä tilastollisia yleistysjä ja päätelmiä koko perusjoukosta. Otosta, joka kuvastaa tarkasti perusjoukon ominaisuuksia, kutsutaan edustavaksi otokseksi. Otos kuvaa yhtä mahdollista edustavaa perusjoukon osajoukkoa, joka on poimittu

jollain menetelmällä. (KvantiMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto, Otos ja otantamenetelmät 2003.)

Kohderyhmänä toimivan pienyritysjoukon määrittämisessä oli omat haasteensa. Osakeyhtiömuotoisella pienyrityksellä tuli löytyä tilitoimiston sähköisestä taloushallinto-ohjelmasta muutaman vuoden ajalta sekä myyntilaskuja että ostolaskuja. Sähköinen taloushallinto on vasta viime vuosina yleistynyt, vaikka siitä on ollut puhetta jo ainakin 15 vuotta. Pienyritykset ovat olleet varsin hitaita taloushallinnon sähköistämisessä. Tilitoimiston uudet pienyritysassiakkaat ottavat kyllä yleensä kaikki sähköiset palvelut, mutta vanhojen asiakkaiden käännyttäminen sähköisten taloushallinnon työkalujen käyttöön vie aikansa.

Tutkimuksen kohderyhmän pienyritysten edellisen tilikauden toteutunut liikevaihto sai olla enintään 500 000 euroa. Yrityksellä tuli olla pääosin vain Suomessa tapahtuvia tavarantoiminnan tai palvelun myyntejä ja ostoja, sillä maksuperustetta sovelletaan vain näihin. Myöskään käännetyt verovelvollisuuden myyntejä ei otettu huomioon, sillä niihin ei maksuperusteisuuden menettely sovellu.

Yrityskartoituksessa käytiin läpi tilitoimiston Keski-Suomen asiakkaat ja niistä valikoitui seitsemän ryhmänsä edustajaa tähän tutkimukseen. Valittujen pienyritysten toimialat on esitelty taulukossa 4:

Taulukko 4. Tutkimuksen pienyritysten toimialat (Toimialaluokitus 2008).

Yritys	Toimiala	Kuvaus
Yritys A	25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	Tähän luokkaan kuuluu sellaisten metallituotteiden valmistus, joille on ominaista paikallaan pysyvyys (kuten säiliöt ja rakenteet ja rakenteiden osat).

Yritys B	70 Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	Tähän luokkaan kuuluvat liikeyritysten ja muiden organisaatioiden neuvonta ja avustaminen hallinnollisissa asioissa, kuten strateginen ja organisatorinen suunnittelu, rahoitussuunnittelu ja budjetointi, markkinointitavoitteet ja ohjelmat, työvoimasuunnittelu ja käytännöt, tuotantoaikataulut ja valvontamenetelmät. Tähän sisältyy myös saman yrityskokonaisuuden muiden yksiköiden valvonta ja johtaminen, ts. pääkonttoreiden toiminta.
Yritys C	16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden	Tähän luokkaan kuuluvat puutuotteiden valmistus, esimerkiksi sahatavaran, ristiinliimatun vanerin, vaneriviilun, puupakkausten, puisten lattianpäällysteiden, tehdasvalmisteisten puurakennusten sekä niiden puuelementtien valmistus. Tuotantoprosessi sisältää puun sahauksen, höyläyksen, kuivauksen ja lämpökäsittelyn, muotoilun, laminoinnin sekä puutuotteiden kokoonpanon.
Yritys D	45 Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	Tähän luokkaan kuuluvat uusien ja käytettyjen moottoriajoneuvojen tukku-, välitys- ja vähittäiskauppa, huolto ja korjaus sekä moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien osien ja tarvikkeiden tukku-, välitys- ja vähittäiskauppa.
Yritys E	43 Erikoistunut rakennustoiminta	Tähän luokkaan kuuluvat rakennusten ja rakennelmien purku, rakennuspaikan raivaus ja muut rakentamista edeltävät valmistelutyöt sekä talonrakennuksen että maa- ja vesirakennuksen asennus- ja viimeistelytyöt sekä muut erikoisalojen työt.

Yritys F	72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	Tähän luokkaan kuuluvat seuraavat tutkimuksen ja kehittämistoiminnan alueet: - perustutkimus: kokeellinen ja teoreettinen työ, jonka tarkoituksena on tuottaa uutta tietoa ilmiön taustalla olevista syistä ja tarkasteltavista tosiasioista ilman, että tiedolle on odotettavissa määrättyä sovellusta tai käyttöä - soveltava tutkimus: uuden tiedon saamiseksi tehty itsenäinen tutkimus, jonka tarkoituksena on tietty käytännön tavoite - kokeellinen tutkimus: järjestelmällinen työ, joka perustuu tutkimuksesta ja/tai käytännön kokemuksesta saatuun olemassa olevaan tietoon ja jonka tarkoituksena on tuottaa uusia materiaaleja, tuotteita ja laitteita, kehittää uusia prosesseja, järjestelmiä ja palveluja sekä parantaa olennaisesti jo olemassa olevia
Yritys G	58 Kustannustoiminta	Tähän luokkaan kuuluvat kirjojen ja lehtien, hakemistojen ja postituslistojen, pienpainatteiden, osoitteistojen yms. kustantaminen, muu kustannustoiminta sekä atk-ohjelmistojen kustantaminen.

Yritysten myyntilaskuaineisto eksportoitiiin sähköisestä taloushallinto-ohjelmasta taulukkolaskentamuotoon. Myyntilaskuaineisto sisälsi seuraavat tiedot: laskunnumero, asiakas, laskupäivä, eräpäivä, summa, veroton summa, arvonlisävero ja viitenumero. Suoritusaineisto eksportoitiiin erikseen ja kohdennettiin viitenumeron mukaan oikeaan myyntilaskuriviin.

Yritysten ostolaskut eksportoitiiin samalla tapaa kuin myyntilaskut. Ostolaskuaineisto sisälsi seuraavat tiedot: laskunnumero, toimittaja, laskupäivä, eräpäivä, maksupäivä, summa. Ainoastaan arvonlisäverolliset laskut otettiin huomioon ja arvonlisäveron määrä laskettiin taulukkolaskentaohjelmassa.

4.2 Aineiston analysointi

Aineisto täytyy jalostaa ja analysoida, että saadaan päätöksenteon tueksi käyttökelpoista, havainnollista ja ymmärrettävää tietoa. Aineiston analyysinä

tutkimuksessa käytettiin tilastollista päättelyä. Tilastollinen päättely soveltuu otantaan perustuvien tutkimusten analyysimenetelmäksi, kun on tarkoitus arvioida kuinka hyvin otoksesta saadut tulokset pitävät paikkansa perusjoukossa. Toisin sanoen tutkimuksessa ei olla kiinnostuneita otoksesta vaan sen perusjoukon ominaisuuksista - kuinka todennäköistä on, että saadut tulokset voidaan yleistää koko perusjoukkoa koskeviksi tuloksiksi. (KvantiMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto, Tilastollinen päättely 2004.)

Määrällinen muuttuja mittaa mitattavan ominaisuuden määrää numeroasteikolla. Tutkimuksessa määrällisenä muuttujana toimii arvonlisäveron määrä kuukaudessa. Myyntilaskuaineisto ryhmiteltiin taulukkolaskentaohjelmassa laskupäivämäärän ja suorituspäivämäärän mukaan. Näiden mukaan määritettiin kuukausittainen arvonlisäveroverovelka. Ostolaskuaineistot ryhmiteltiin laskupäivämäärän ja maksupäivämäärän mukaan. Näistä laskettiin kuukausittainen arvonlisäverosaaminen.

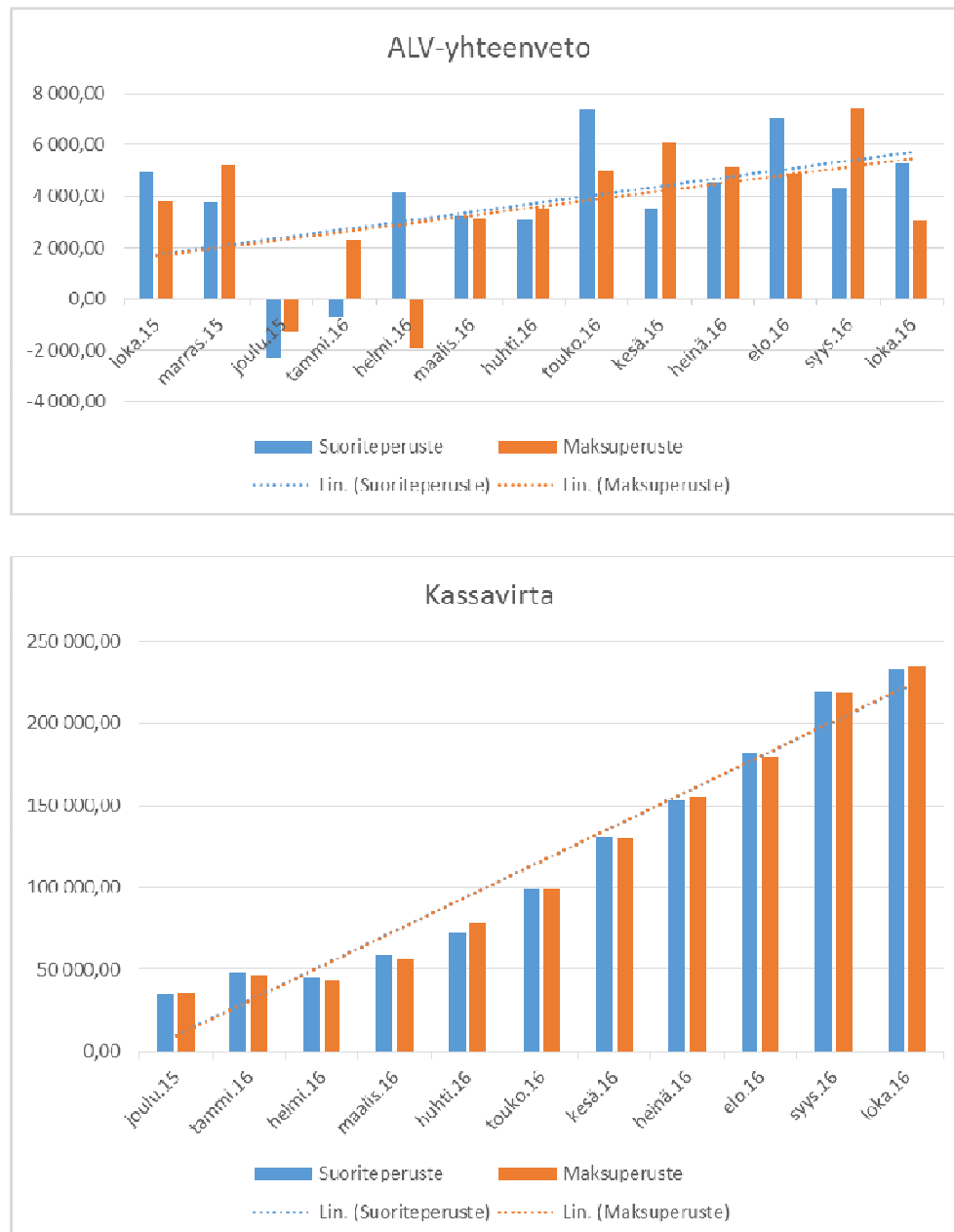
Tutkimusaineistosta muodostettiin kunkin yrityksen osalta yhteenvetotaulukko, jossa määritettiin yrityksen kuukausittainen arvonlisäveronmäärä suorite- ja maksuperusteisesti sekä yrityksen kassavirta suorite- ja maksuperusteisen arvonlisäveromenettelyn mukaisena. Tutkimusaineisto on lisätty liitteeseen 2.

Tutkimusaineisto havainnollistettiin graafisesti, jotta aineistosta pystyttiin vertaamaan kahden ryhmän, suoriteperusteisen ja maksuperusteisen menettelyn, eroavaisuuksia. Pylväskaavioiden avulla esitettiin arvonlisäveron määrät kuukausittain suorite- ja maksuperiaatemenettelytavan mukaisesti sekä kassan saldo kuukausittain eri menettelytapojen mukaisesti. Kaavioihin lisättiin lineaarinen suuntaviiva eli trendiviiva. Lineaarisen suuntaviivan avulla pystytään aineistosta visuaalisesti selvittämään, kuinka eri menettelytavat käyttäytyvät seurantajaksolla. Graafiset tulokset on esitelty seuraavassa luvussa.

5 Tulokset

Tässä luvussa verrataan valittujen kohdeyritysten suoriteperusteisia ja maksuperusteisia arvonlisäveroyhteenvetoja tarkastelujaksolta ja tarkastellaan arvonlisäverotilitystapojen vaikutusta yritysten kassavirtaan ja maksuvalmiuteen. Tulokset kuvataan yrityskohtaisesti pylväskuvioiden avulla.

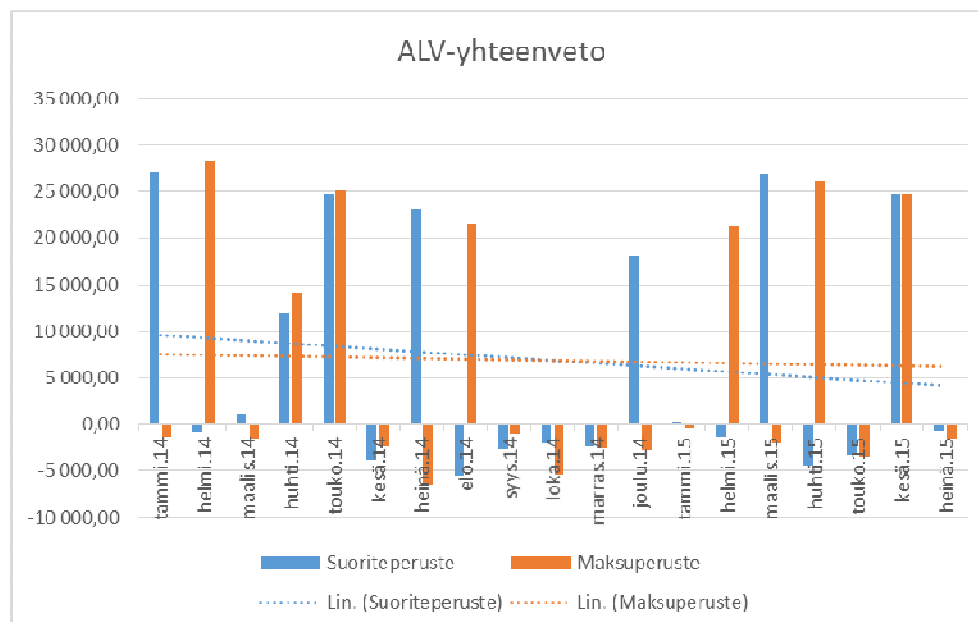
Yritys A - toimiala: metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)

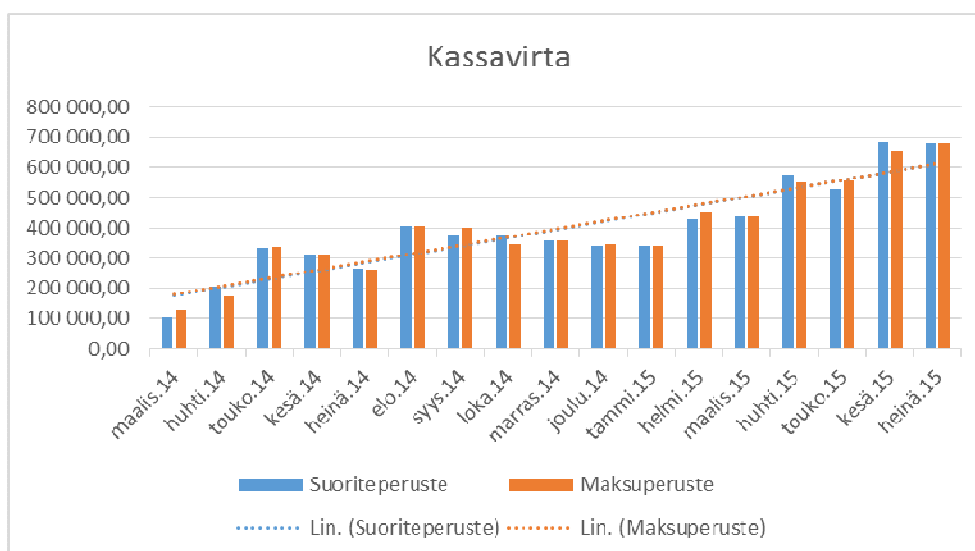

Kuvio 2. Yritys A:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Kuviossa 2 on esitetty Yritys A:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta. Yritys A:n arvonlisäverotilitysten seurantajakso on lokakuu 2015 - lokakuu 2016. Yrityksen kuukausittaisessa arvonlisäverotilityksessä näkyy luonnollisesti hienoista poikkeavuutta suoriteperusteisen ja maksuperusteisen menettelyn välillä. Esimerkiksi tammikuussa 2016 jää myyntilaskutus ostoja pienemmäksi, minkä seurauksena tammikuulta tullaan saamaan arvonlisäveropalautusta. Seuraavassa kuussa laskutus on taas normaalia ja yritykselle tulee maksettavaa arvonlisäveroa. Maksuperusteisen menettelyn mukaan tammikuussa saadaan reilusti suorituksia edellisen vuoden myyntilaskuista, mistä seuraa maksettavaa arvonlisäveroa. Seuraavassa kuussa tapahtuu päinvastoin ja arvonlisävero menee palautuksen puolelle. Lineaarinen suuntaviiva kulkee molemmissa menettelyissä kuitenkin hyvin lähekkäin ja suurenee vain hienoisesti suoriteperusteisessa menettelyssä tarkastelujakson loppupuolella maksuperusteiseen verrattuna. Kassavirtalaskelmaan arvonlisäverotilitysmenettelyllä ei ole merkitystä. Yritys A:n kassavirta kehittyy positiivisesti molemmilla menettelytavoilla ja lineaarinen suuntaviiva kulkee näissä samalla tasolla.

Yritys B - toimiala: pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi

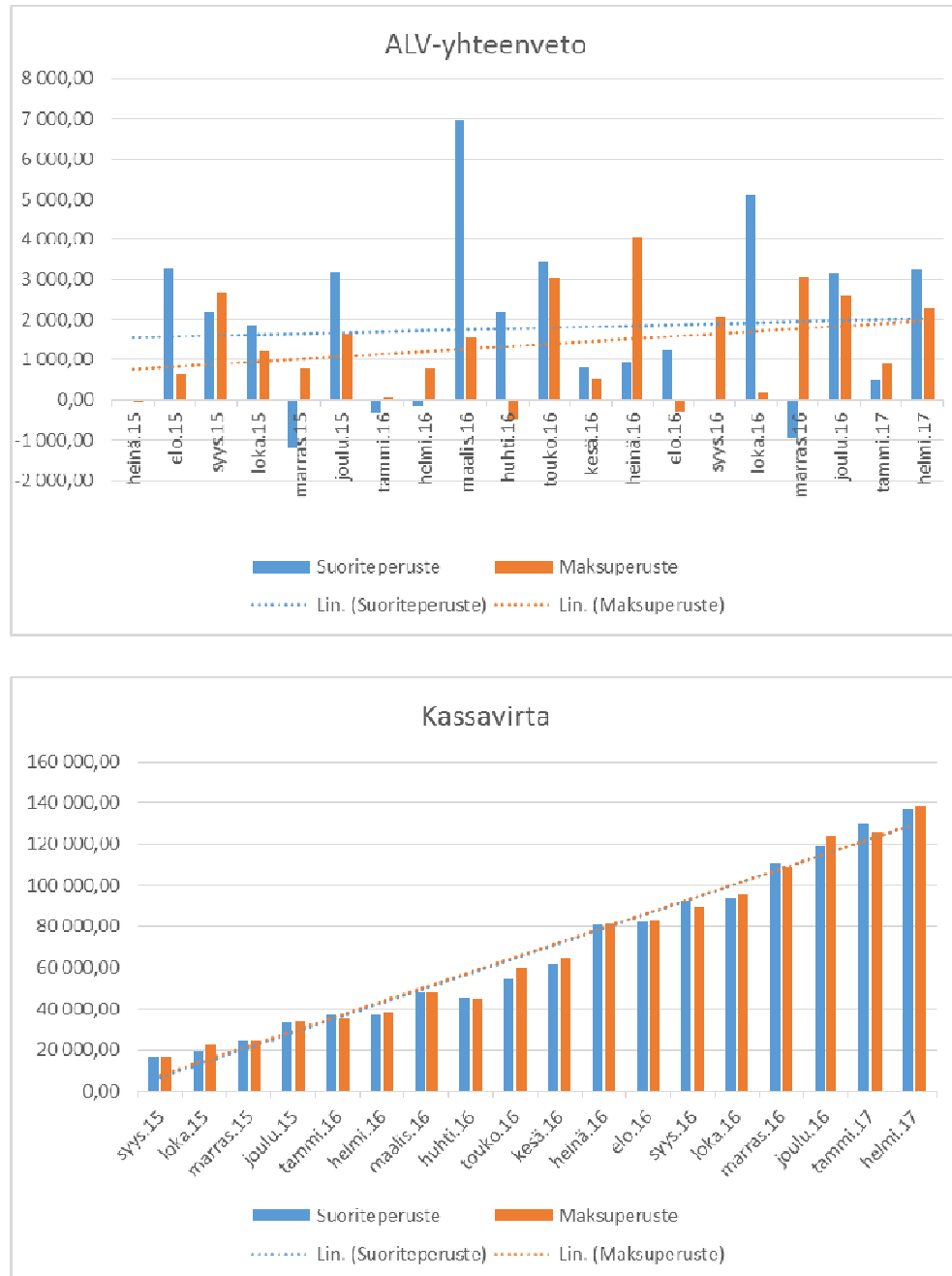

Kuvio 3. Yritys B:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Yritys B:n arvonlisäveroyhteenveto on seurantajaksolta tammikuu 2014 - heinäkuu 2015 (ks. kuvio 3). Yrityksellä on huomattavaa vaihtelua eri menettelytapojen kuukausiarvonlisäverotilityksissä. Yrityksellä on iso myyntilaskutuserä tietyin väliajoin, mikä vaikuttaa luonnollisesti arvonlisäverotilitykseen. Maksuperusteisen menettelytavan arvonlisäverotilitys seuraa noin kuukauden jäljessä suoriteperusteista menettelyä. Kassavirtalaskelmaan arvonlisäveromenettelytavalla ei ole suurempaa vaikutusta, sillä yrityksellä on hyvä maksuvalmius. Lineaarinen suuntaviiva kulkee samalla tasolla molemmilla menettelytavoilla.

Yritys C - toimiala: sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus

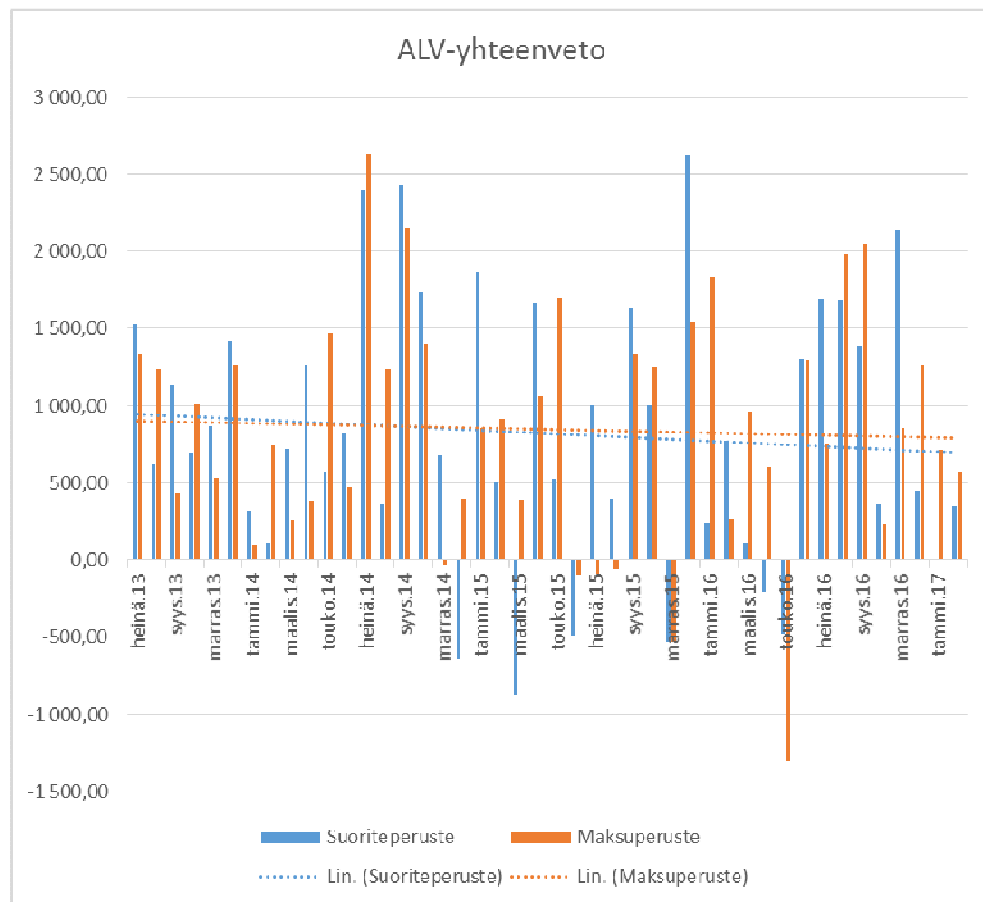

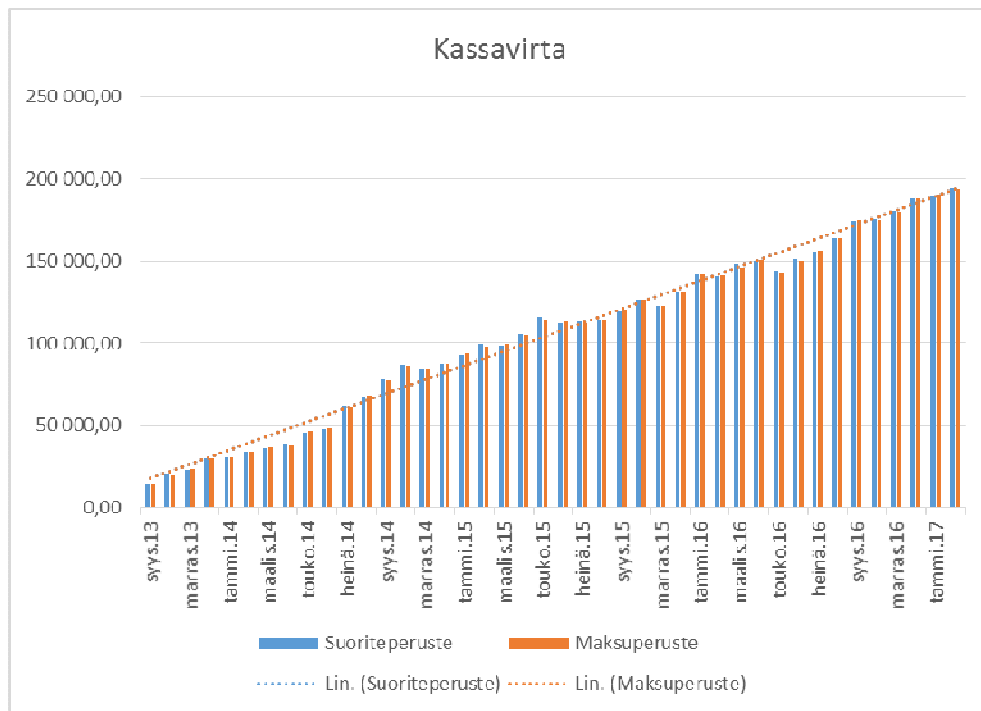
Kuvio 4. Yritys C:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Kuviossa 4 on kuvattu yritys C:n arvonlisäverotilitysten tarkastelujakso, joka sijoittuu välille heinäkuu 2015 - helmikuu 2017. Yrityksen arvonlisäverotilityksissä suoriteperusteisen menettelytavan mukaan maksettavaa arvonlisäveroa kertyy selvästi etupainotteisesti, mutta tarkastelujakson lopussa maksuperusteinen

menettelytapa on saavuttanut saman arvonlisäverotason. Yrityksellä on hyvin vaihtelevat kuukausilaskutukset, mikä selvästi vaikuttaa arvonlisäverotilityksiin kuukausitasolla. Kassavirtaan arvonlisäveromenettelytavalla ei ole suurempaa vaikutusta. Lineaarinen suuntaviiva kulkee samalla tasolla koko tarkastelujakson ajan molemmilla menettelytavoilla.

Yritys D - toimiala: moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus

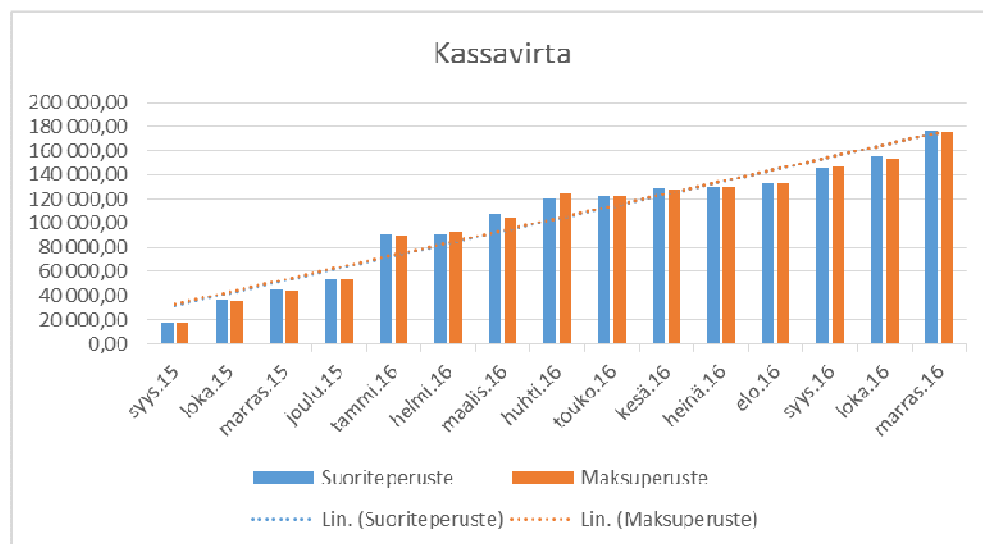
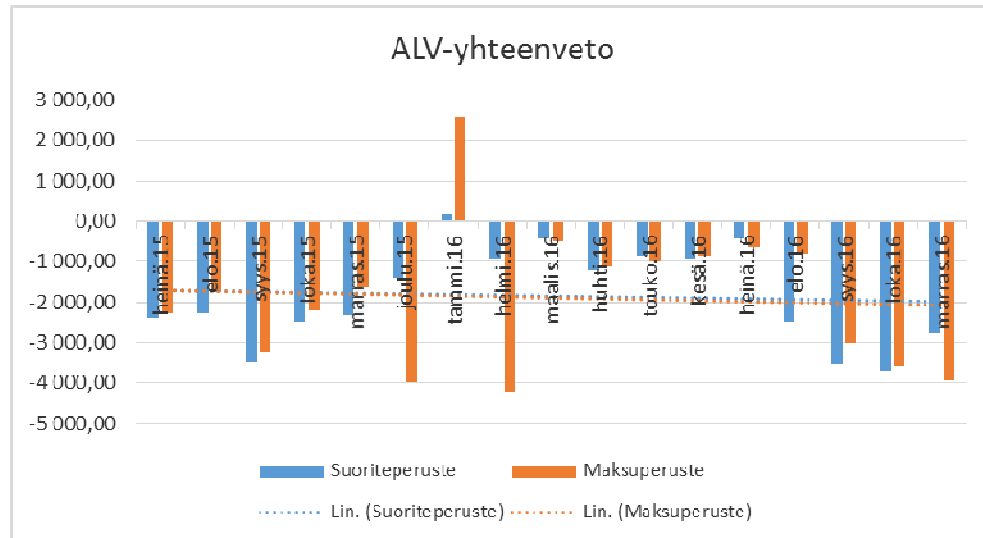

Kuvio 5. Yritys D:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Yritys D:n arvonlisäverotilitysten tarkastelujakso on heinäkuu 2013 - tammikuu 2017 (ks. kuvio 5). Yrityksen arvonlisäverotilitykset vaihtelevat erittäin paljon kuukausitasolla. Suoriteperusteinen menettely kerryttää enemmän arvonlisäveroa tarkastelujakson alkupuolella, mutta maksuperusteinen menettelytapa tulee tasoihin ja ylittää suoriteperusteisen tason tarkastelujakson loppupuolella. Kassavirtaan ei näillä eroavuuksilla ole merkitystä. Lineaarinen suuntaviiva kulkee menettelytavasta riippumatta samaa tasoa.

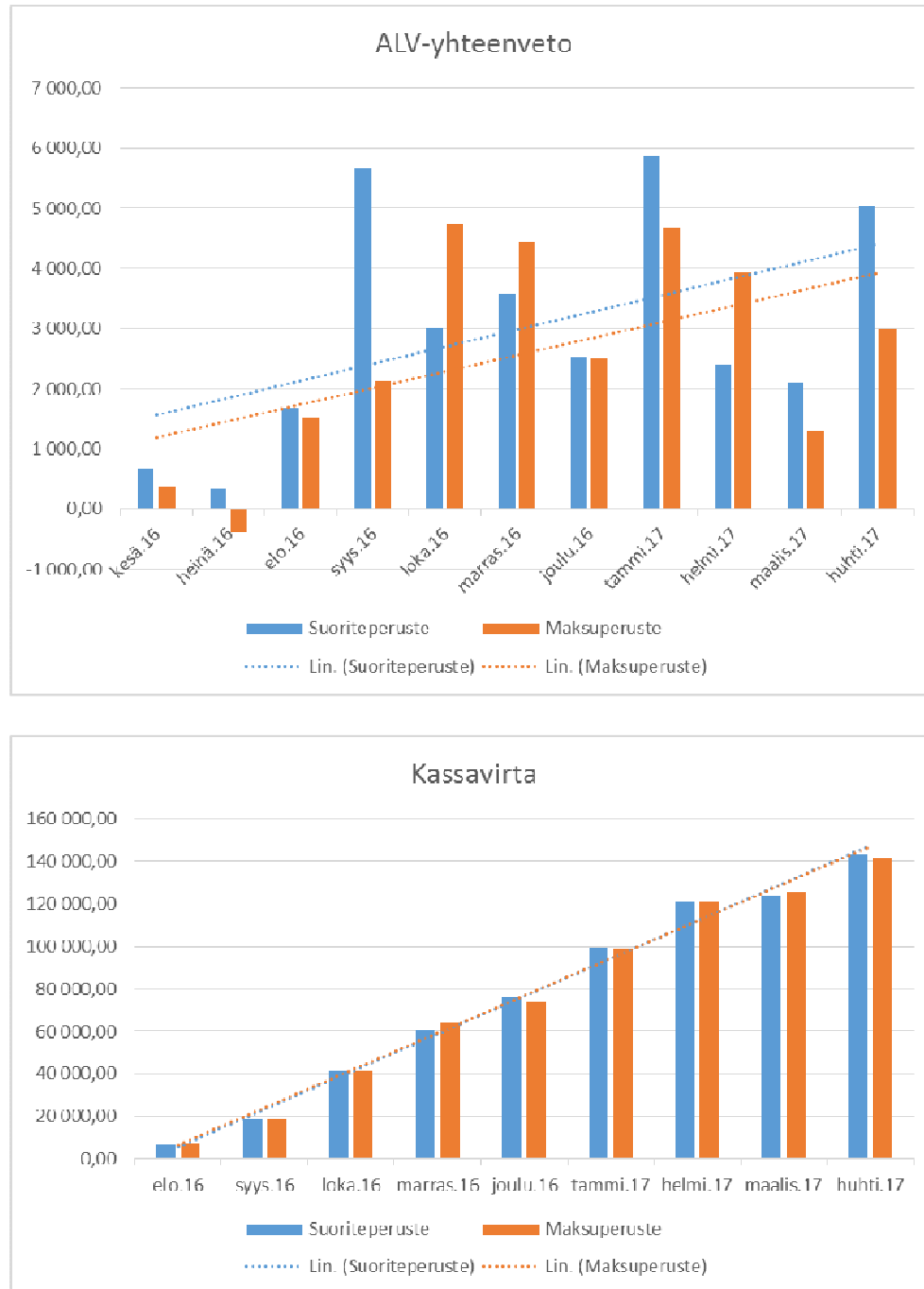
Yritys E - toimiala: erikoistunut rakennustoiminta

Kuvio 6. Yritys E:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Yritys E:n arvonlisäveroyhteenveto on seurantajaksolta heinäkuu 2015 - marraskuu 2016 (ks. kuvio 6). Yritys toimii rakennusalaalla ja tekee pääosin rakentamispalvelun myyntiä. Siihen sovelletaan käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta eli verosta vastaa ostaja eikä myyjä. Siksi yrityksellä on pääosin arvonlisäverosaamisia. Myös maksuperusteisella menettelytavalla arvonlisäveron lineaarinen suuntaviiva kulkee samalla tasolla suoriteperusteisen kanssa, eli yrityksen myyntisaamiset kotiutuvat tehokkaasti. Kassavirtaan menettelytavoilla ei ole vaikutusta.

Yritys F - toimiala: tieteellinen tutkimus ja kehittäminen

Kuvio 7. Yritys F:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Kuviossa 7 on esitetty yritys F:n arvonlisäverotilitysten tarkastelujakso: kesäkuu 2016 - huhtikuu 2017. Yritys toimii tieteellisen tutkimuksen ja kehittämisen alalla ja sillä on selvä ero suoriteperusteisen ja maksuperusteisen arvonlisäverontasossa.

Suoriteperusteinen arvonlisäverotilitystaso kulkee korkeammalla kuin maksuperusteinen. Lineaariset suuntaviivat kulkevat samassa linjassa, mutta eri tasolla. Ero on kuitenkin sen verran pieni, että sillä ei ole vaikutusta yrityksen kassavirtaan. Kassavirran lineaarinen suuntaviiva kulkee molempien menettelytapojen kohdalla hyvin samalla tasolla.

Yritys G - toimiala: kustannustoiminta

Kuvio 8. Yritys G:n arvonlisäveroyhteenveto ja kassavirta

Yritys G:n arvonlisäveroyhteenveto on tarkastelujaksolta marraskuu 2015- maaliskuu 2017 (ks. kuvio 8). Yrityksellä on isompi laskutuserä muutaman kerran vuodessa, minkä seurauksena arvonlisäverotilitykset vaihtelevat paljon kuukausitasolla.

Suoriteperusteisen menettelytavan lineaarinen suuntaviiva alkaa tarkastelujaksolla korkeammalta kuin maksuperusteinen, mutta maksuperusteinen risteää ohi hieman ennen tarkastelujan puoliväliä. Kassavirtaan arvonlisäveron menettelytavoilla ei ole vaikutusta. Kassan tilanne on negatiivinen tarkastelujaksolla, ja kassavirran lineaarinen suuntaviiva kulkee samalla tasolla menettelytavasta riippumatta.

Tutkimustulosten mukaan maksuperusteisella arvonlisäveromenettelyllä ei ole vaikutusta kohdeyritysten kassavirtaan. Poikkeavuutta kuukausittaisessa arvonlisäverotilityksessä toki on, mutta sillä ei ole huomattavaa vaikutusta kassavirtaan. Sama lopputulos saatiin toimialasta riippumatta.

6 Pohdinta

Pienten ja keskisuurten yritysten maksuvalmiustilanne on ollut haastava useiden vuosien ajan. Yleisen taloustilanteen paranemisesta huolimatta maksuvaikeuksista raportoineiden pk-yritysten määrä on pysynyt ennätyskorkealla. Lisähaasteita tilanteeseen on tuoneet suurten yritysten yksipuolisesti pidentämät laskujen maksuajat sekä pankkien ja rahoituslaitosten kiristynyt luotonanto. Tilanteeseen on lähdetty hakemaan apua lainsäädännöstä. Maksuehtolakia päivitettiin vuonna 2015 siten, että maksuajan enimmäiskestoksi sallittiin kaupallisissa sopimuksissa 30 päivää, kun se aiemmin oli 60 päivää. 30 päivän enimmäismaksuajalla ei kuitenkaan ole pakottavaa lainsäädäntöä, vaan tavoite on, että yritysmaailmassa kiinnitettäisiin asiaan enemmän huomiota ja yritykset muuttaisivat sen mukaisesti maksupolitiikkaansa. Pidentyneet maksuajat tuntuvat kuitenkin olevan globaali ilmiö ja jää nähtäväksi, onko asialle mitään tehtävissä.

Vuoden 2017 alussa toteutettiin toinen verouudistus helpottamaan pk-yritysten maksuvaikeuksia - maksuperusteinen arvonlisäverotus otettiin käyttöön. Sen mukaan arvonlisävero tulee tilittää vasta sen kuukauden kausiveroilmoituksella, kun

raha myynnistä on tullut tilille. Tällä hetkellä arvonlisävero kirjataan maksettavaksi suoriteperusteisesti sen kuukauden arvonlisäveroilmoitukseen, kun myynti on tapahtunut, eli kun tavara tai palvelu on asiakkaalle toimitettu.

Maksuperusteiseen arvonlisäveroon siirtyminen on saanut osakseen paljon hehkutusta, mm. Suomen Yrittäjiltä. Suomen Yrittäjien johtaja Anna Lúnden oli sitä mieltä, että uudistus kuulostaa pienemmältä kuin se on. Hänen mukaansa uudistus oli äärettömän tervetullut asia pienyrityskentälle ja että pienten yritysten ei pitäisi joutua toimimaan pankkina valtiolle. (Saarinen 2016.) Myös puolueiden edustajat vasemmalta oikealle tuntuva olevan sitä mieltä, että uudistus suorastaan pelastaa pienyrittäjät. Onko uudistus todella hehkutuksen arvoinen? Tämän tutkimuksen tavoite oli selvittää kohdeyritysten avulla, onko maksuperusteisella arvonlisäveromenettelyllä merkittäviä vaikutuksia pienyritysten maksuvalmiuden tilaan.

Tutkimuksen tulokset on esitetty luvussa viisi. Tutkimustuloksissa nousi selkeästi esille, että kohdeyrityksissä maksuperusteisella arvonlisäveromenettelyllä ei ollut vaikutusta yritysten kassavirtaan. Poikkeavuutta kuukausittaisessa arvonlisäverotilityksessä oli, mutta sen vaikutus kassavirtaan oli olematon. Sama lopputulos saatiin toimialasta riippumatta. Neuvoston direktiivin (2010) tavoite oli, että voitaisiin auttaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla on vaikeuksia maksaa arvonlisävero toimivaltaiselle viranomaiselle ennen kuin ne ovat saaneet maksun hankkijoiltaan (Neuvoston direktiivi 2010/45/EU). Tutkimustulosten mukaan tämä tavoite ei ehkä kuitenkaan toteudu näin laajassa mittakaavassa.

Näyttää siltä, että maksuperusteisen arvonlisäveromenettelyn hyödyt pienyrityksille ovat varsin rajalliset. Kuluttajakaupassa eli suuressa osassa palvelualoja kaikki tulee jatkumaan entisellään. Suoriteperusteisen menettelynkin mukaan arvonlisäverotilityksissä tulee maksuaikaa keskimäärin 1,5 kk. Myyntilaskujen maksuaika on usein 14 vuorokautta, tai maksu tapahtuu käteisellä eli maksuperusteisella tilityksellä ei ole suurempaa merkitystä. Suomen Yrittäjien veroasiantuntijan Satu Grekin (2015) mukaan erityisesti palveluyrityksillä on maksuvalmiusongelmia, sillä myynnin arvonlisävero tulee maksaa vaikka maksua ei olisi saatu asiakkaalta ja palveluyrityksillä on vain vähän arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoisia ostoja

(Grekin 2015). Epäilemättä maksuperusteinen arvonlisämenettely helpottaa yksittäisiä palveluyrityksiä, mutta tutkimustulosten mukaan menettelyllä ei ole vaikutusta palveluyrityksen maksuvalmiuteen. Tämä tuli esille myös EU:n jäsenvaltioiden kokemuksissa maksuperusteisesta arvonlisäverojärjestelmästä. Romanian Târgu Jiun yliopiston tutkimuksen mukaan uusi järjestelmä ei yleisesti vaikuttanut palvelualan yritysten toimintaan, sillä näillä ei ollut isoja ostovelkoja ja myyntilaskut maksettiin yleensä suoritushetkellä tai viikon sisällä myyntitapahtumasta (Ecopici 2014.) Samoilla linjoilla oli Daniela Kuliš (2014), joka kirjoitti Croatian Institute of Public Finance -lehdessä, että järjestelmä ei suosi vähittäiskaupan tai ravintola-alan yrittäjiä, koska myyntitapahtuma suoritetaan yleensä myyntihetkellä, jolloin myynnin arvonlisävero joudutaan tilittämään saman tien, mutta ostojen vähennykset saadaan kuitenkin tehdä vasta maksuhetkellä (Kuliš 2014).

Koska maksuperusteinen arvonlisäverouudistus on toteutettu ns. symmetrisesti, yrityksen tulee kohdentaa arvonlisävero maksuperusteisesti sekä myyntien että ostojen osalta. Tämä tarkoittaa, että myös ostoista saadaan vähentää vero vasta, kun lasku on maksettu. Uudelle yritykselle, jolla on yritystoiminnan alkutaipaleella paljon investointeja, mutta ei vielä kuitenkaan myyntilaskutusta, tämä ei välttämättä ole kovin houkutteleva vaihtoehto. Suomen Yrittäjät ja KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry kannattivatkin alun perin epäsymmetristä mallia, koska se olisi parhaiten parantanut pienyritysten maksukykyä. Epäsymmetrinen malli olisi kuitenkin aiheuttanut hallinnollisia ongelmia, kun kirjauksia ei voida perustaa tiliotteisiin. Epäsymmetrinen malli ei myöskään olisi noudattanut kirjanpitoaissa sovellettavaa johdonmukaisuuden periaatetta. (HE 139/2016 vp.) Kuitenkin EU:n jäsenvaltioiden, kuten Irlannin ja Alankomaiden, kokemukset epäsymmetrisestä mallista puoltavat järjestelmän käyttöönottoa juuri tällä tavalla (Kuliš 2014). Tällöin aidosti ollaan pienyrittäjän puolella ja halutaan helpottaa heidän maksuvaikeusongelmia.

Rakennuslalla alihankkijoina toimivat pienyritykset joutuvat usein myöntämään asiakkailleen pitkiä maksuaikoja. Näiden kohdalla noudatetaan kuitenkin pitkälti rakennusalan käänteistä arvonlisäveroa, jolloin arvonlisäveron

maksuperusteisuudesta ei ole mitään hyötyä. Tämä tuli esille myös tutkimustuloksissa. Usein on myös sovittu isommissa urakoissa maksuerä-laskutuksesta, jolloin urakkasumma laskutetaan pienemmissä erissä sitä mukaa, kun työt etenevät. Nämä ennakkomaksut käsitellään maksuperusteisesti jo nyt.

Maksuperusteinen arvonlisäveromenettely on todellinen haaste taloushallinnon tietojärjestelmille. Harva tietojärjestelmä pystyy käsittelemään arvonlisäveron maksuperusteisesti tällä hetkellä. Kirjanpitolaki kuitenkin edellyttää, että kirjanpito hoidetaan suoriteperiaatteen mukaan, ja tällöin kirjanpito ja arvonlisäverotus kulkisivat ikään kuin eri tahtiin. Tietojärjestelmän tulisi hallita kirjanpito suoriteperusteisesti kuukausittain tai viimeistään tilipäätösvaiheessa ja kuitenkin pystyä tilittämään arvonlisävero maksuperusteisesti. Tämä vaatii mittavia muutoksia järjestelmiin ja tästä seuraa luonnollisesti lisäkustannuksia – jotka loppupelissä näkyvät kohonneina järjestelmäkustannuksina pienyrittäjälle. Tämä oli havaittu myös Portugalissa, jossa maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönotto oli yllättävän hidasta vuosina 2013–2014. Järjestelmän käyttöönoton kustannukset hirvittivät monia yrityksiä siihen nähden, että hyöty oli kuitenkin suhteellisen vähäinen. (Gouveia 2014.)

On luonnollisesti poikkeustapauksia, joissa arvonlisäveron tilittäminen nykykäytännön mukaisesti suoriteperusteisesti voi olla isokin ongelma. Jos pienyrityksellä on paljon myyntisaamisia, voi arvonlisäveron tilittäminen kassaan kertymättömästä rahasta olla ihan oikea ongelma. Toisaalta tilanteen korjaamiseksi löytyy muitakin vaihtoehtoja kuin muuttaa koko verojärjestelmää. Markkinoilla on useita rahoitusyhtiöitä, jotka tarjoavat laskurahoituspalveluita. Ideana on, että rahoitusyhtiö ostaa myyntisaamiset täydestä arvosta ja kantaa luottotappioriskin. Näin yrityksen kassankierto nopeutuu ja maksuvalmius paranee. Tällöin pienyritys pystyy hyväksymään myös pidempiä maksuehtoja kilpailuedun saavuttamiseksi ja varmistaa mahdolliset kassa-alennukset omissa hankinnoissaan. Anna Lúnden (2016) kirjoitti Suomen Yrittäjien blogissa näkökulman, jonka mukaan yrittäjyys uravalintana voi lähteä uuteen nousuun erityisesti nuorten keskuudessa nyt, kun hallitus on

lähtenyt tukemaan pienyrittäjyyttä veromuutoksilla (Lúnden 2016). Tämä näkökulma antaa ehkä liiankin ruusuisen kuva veromuutoksen lopullisista vaikutuksista.

Maksuperusteisen arvonlisäverouudistuksen uskotaan olevan ratkaisu pienyritysten maksukykyongelmiin. Suomen yrityksistä yli 90 % toimii alle puolen miljoonan liikevaihdolla eli tämä uudistus koskettaa laajaa yrityskehitystä. Toisaalta taas vartenotettavia yrityksiä, jotka tästä hyötyisivät, on vain pieni osa. Olisiko verouudistuksella sitten suurempi hyötyvaikutus, jos liikevaihdon kynnysrajaan haettaisiin Euroopan Neuvostolta korotusta kahteen miljoonaan euroon asti? Tätä mieltä oli myös Suomen Yrittäjien veroasiantuntija Satu Grekin, joka esitti vuonna 2015, että olisi syytä alkaa hakemaan lupaa EU:n neuvostolta, jotta liikevaihtoraja voitaisiin suoraan säätää arvonlisäverodirektiivin sallimaan kahteen miljoonaan euroon. Hänen mukaansa maksuperusteinen arvonlisäverotusmenettely, jossa liikevaihdon kynnysarvo on asetettu 500 000 euroon, auttaisi vain 50 prosenttia niistä yrityksistä, jotka erityisesti kärsivät pidentyneistä maksuajoista. (Grekin 2015.)

Liikevaihdon kynnysarvon nostaminen kahteen miljoonaan euroon ja sen vaikutukset yritysten liiketoimintaan voisi hyvinkin olla tulevien tutkimusten aihekenttää. Aihetta voisi lähteä tutkimaan myös toisesta näkökulmasta. Voisi olla mielenkiintoista selvittää, kuinka suuri hyöty yrityksille olisi, jos arvonlisäverotilitystä siirrettäisiin kaikilla yrityksillä yhdellä kuukaudella eteenpäin. Tämän vaikutus valtion-taloudellisesti olisi kuitenkin niin radikaali verotuottojen siirtymävaiheesta johtuvista syistä ja menetettyjen korkotulojen takia, että en kovin helposti uskoisi tämän toteutuvan. Toisaalta näkisin tässäkin mielenkiintoisen lisätutkimushankkeen. Verouudistusta voisi hakea myös arvonlisäverotuksen yhtenäistämisestä. Tämä keventäisi luonnollisesti yritysten hallinnollista taakkaa, sillä arvonlisäverolaki on hyvin monimutkainen, jonka vain harva hallitsee. Lain selkiyttäminen ei kuitenkaan olisi pelkkää tekniikkaa, vaan sillä olisi vahva veropoliittinen merkitys. Miten muutos esimerkiksi vaikuttaisi elintarvikkeiden hintaan ja eri kuluttajaryhmiin?

Arvonlisäverotuksesta on EU:n jäsenvaltioiden kesken sovittu verosääntelyn yhdenmukaisista linjauksista ja vähimmäisverokannoista. Tämä on lähinnä sen takia, että kilpailu ei vääristyisi EU:n sisällä. EU-tasaisen sääntelyn omaksuminen vähentää

jäsenvaltioiden verosuvereniteettia eli itsenäistä valtaa päättää kysymyksessä olevista veroasioista. Esimerkiksi myös maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän perusteet on hyvin pitkälti saneltu Euroopan neuvoston direktiivissä. Mikä on sitten sääntelyn oikea taso, että Euroopan unionin jäsenvaltiot säilyttäisivät vielä jatkossakin kilpailukyvyn EU:n ulkopuolisiin valtioihin nähden? Tätä keskustelua tullaan varmasti käymään jatkossakin. Varsinkin kun EU:n sisällä on useissakin jäsenvaltioissa ollut eropuheita ja todellinen pommi tippui Iso-Britannian EU-eron myötä.

Tutkimuksen tuloksia ei voi verrata aiempiin tutkimuksiin, koska näitä ei ole tehty siten, että olisi tutkittu todellista aineistoa pienyrityksen ostolaskuista ja myyntilaskuista. Tutkimuksen luotettavuutta voidaan lisätä kartoittamalla laajempi tutkittavien pienyritysten kenttä ja tekemällä tarkempi analyysi toimialakohtaisista riippuvuussuhteista. Tutkimuksen toteutukseen käytetyt menetelmät on dokumentoitu ja perusteltu tutkimuksen alussa. Määrällisessä tutkimuksessa on tarkoitus kerättyä aineistoa tarkastelemalla saada ymmärrys jostakin yhteiskunnallisesta ilmiöstä ja näin saada aikaan yleistyksiä. Kuitenkin vertailevassa tutkimuksessa määrällistä analysointia voi olla vaikea yleistää, jolloin kaikkia luotettavuuden mittauksia ei voida välttämättä käyttää. Tutkimusmenetelmänä kvantitatiivinen tutkimusote sopi kuitenkin hyvin tutkimuksen tavoitteisiin saada selville tilastollista tietoa siitä, miten eri arvonlisäveromenettelytavat vaikuttavat pienyritysten maksuvalmiuteen. Luotettavuutta lisäsi se, että aineisto oli toimivien pienyritysten todellisia myynti- ja ostolaskuaineistoja ja pienyritykset täyttivät maksuperusteisen arvonlisäverojärjestelmän edellyttämät kriteerit. Maksuvalmiuden analysointi oli rajattu siten, että ainoastaan myyntisaamiset ja ostovelat otettiin huomioon. Tämä rajoite oli välttämätön, että tutkimusaineisto saatiin pysymään hallittuna. Tämä heikensi kuitenkin osittain tutkimuksen luotettavuutta, vaikka kassavirtalaskelmien avulla haluttiinkin verrata valitun arvonlisäverojärjestelmän vaikutusta kassavirtaan. Todellisuudessa kassavirtalaskelmaan tulisi ottaa huomioon kaikki kassaan liittyvät tulot ja menot, että yrityksen todellinen maksuvalmius saadaan selville. Luotettavuusriskinä voidaan nähdä myös tutkimuksen analysointivaihe, jossa mahdollisia laskenta- ja kopiointivirheitä on saattanut sattua.

Taloushallintojärjestelmästä eksportoitu aineisto ja siitä muodostetut tutkimustulokset tarkastettiin kyllä moneen kertaan tutkimustyön aikana.

Tutkimuksen teoriapohjan luotettavuutta voidaan pitää hyvänä, sillä käytetty lähdemateriaali on laaja ja sisältää paljon laki- ja asetusviittauksia. Myös kansainvälisiä lähteitä on käytetty. Kokonaisuudessaan lähdemateriaaliksi on pyritty valitsemaan ajankohtaista tutkimusaineistoa.

Tutkimus on reliaabeli siinä mielessä, että kaksi tutkijaa päätyisi samankaltaiseen tulokseen, jos aineisto olisi kerätty samoilla kriteereillä ja menetelmillä.

Tutkimusanalyttiseltä kannalta ja tulosten yleistettävyyden saralta olisi ollut toivottavaa, että mahdollisia pienyrityksiä, jotka täyttävät maksuperusteisuuden kriteerit ja joilta löytyy sähköistä aineistoa pidemmältä aikajaksolta, olisi ollut valittavissa enemmän tutkimusaineistoa varten. Tämä voidaan nähdä tutkimuksen merkittävimpana puutteena. Tulevaisuudessa maksuperusteisen arvonlisävero-menettelyn tutkimisen pitäisi onnistua helpommin, sillä pienyrityksillä on tällöin jo mahdollisesti omakohtaisia kokemuksia järjestelmän käyttöönotosta ja sen vaikutuksista. Tällöin tutkimusotanta olisi laajempi ja tuloksilla todennäköisesti enemmän yleistettäviä piirteitä.

Lähteet

- Arola, N. 2015. Veroetua marginaaliverotuksella. Opinnäytetyö, AMK. Turun ammattikorkeakoulu, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala, liiketalouden koulutusohjelma. Viitattu 4.5.2017.
http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/91925/Arola_Niko.pdf?sequence=1.
- Arvonlisävero. 2017. Veronmaksajat.fi. Viitattu 16.3.2017.
<http://www.veronmaksajat.fi/luvut/tilastot/kulutusverot/arvonlisaverot/>.
- Arvonlisäverotus. 2017. Verohallinto. Viitattu 16.3.2017. https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ ja_ kommandiittiyhtio/Arvonlisaverotus.
- COM/2006/802 final. Proposal for a Council Decision authorising Estonia, Slovenia, Sweden and the United Kingdom to apply a special measure derogating from Article 17(1) of the Sixth Council Directive 77/388/EEC on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes. Commission of the European Communities. Viitattu 9.5.2017. <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/files/download/082dbcc530b1bf490130bb7e226e243c.do>.
- COM/2009/608 final. Proposal for a Council Decision authorising the Republic of Estonia and the Republic of Slovenia to apply a measure derogating from Article 167 of Council Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax. Commission of the European Communities. Viitattu 9.5.2017. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52009PC0608>.
- Dobrowolska, B. 2008. Value added tax in European Union countries – comparative analysis. Folia Oeconomica, 223. Viitattu 9.5.2017.
<http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/7635/78-93.pdf;sequence=1>.
- Ecobici, N. 2014. Study on the application of cash accounting system for vat in Romania. Annals of the “Constantin Brancusi” University of Targu Jiu, Economy Series, 1/2014. Viitattu 5.7.2017. http://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2014-01/26_Ecobici%20Nicolae.pdf.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. 2003. Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad. Stockholm: Norstedts Juridik AB.
- Felt, E. 2015. Rahavirta on raaka mittari. Talouselämä. Viitattu 3.10.2016.
<http://www.talouselama.fi/sijoittaminen/rahavirta-on-raaka-mittari-3387925>.

Finland - The Value-Added Tax Gap. 2016. IMF Staff Country Reports. Viitattu 19.5.2017. <http://www.imf.org/en/publications/cr/issues/2016/12/31/finland-technical-assistance-report-revenue-administration-gap-analysis-program-the-value-43729>.

Gomes Correia, C. 2013. VAT – cash accounting scheme. Lexology. Viitattu 6.7.2017. <http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=112a0db7-7799-449e-979d-a17b1d71f90e>.

Gouveia, F. 2014. New VAT Regime – VAT Cash Accounting System. Ecovis Global. 14.1.2014. Viitattu 6.7.2017. <https://www.ecovis.com/en/vat-regime-vat-cash-accounting-system/>.

Grekin, S. 2015. Maksuperusteinen arvonlisävero ei maksaisi mitään mutta auttaa monia. Tilisanomat 18.3.2015. Viitattu 2.3.2017. <http://tilisanomat.fi/artikkeli/maksuperusteinen-arvonlisavero#boxi0/>.

Hansson, U. 2010. Extension of possibilities in Sweden for applying cash accounting for VAT purposes from 1 January 2011. Lexology. Viitattu 9.5.2017. <http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=041c4e9c-220e-45da-8096-63f1a068bb24>.

HE 139/2016 vp. Hallituksen esitys arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta. Viitattu 2.5.2017. https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_139+2016.aspx.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2002. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Tammi.

Hyvätti, E. 2012. Rakentamispalveluiden käänteinen arvonlisäverotus pienen yrityksen näkökulmasta. Opinnäytetyö, AMK. Hämeen ammattikorkeakoulu, liiketalouden ala, liiketalouden koulutusohjelma. Viitattu 4.5.2017. http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/48445/Hyvatti_Eeva.pdf?sequence=1.

Järventaus, J. & Grekin, S. 2015. Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus. Viitattu 22.5.2017. <https://www.yrittajat.fi/statement/497791-pienyritysten-maksuperusteinen-arvonlisaverotus>.

Järvinen, P. & Järvinen, A. 1995. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja.

Kallunki, J-P. & Kytönen, E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Kauppakaari.

Kananen, J. 2008. Kvantti: Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Keman, H., Kleinnijenhuis, J. & Pennings, P. 1999. Doing Research in Political Science. An Introduction to comparative methods and statistics. London: Sage.

Kirjanpitolautakunnan yleisohje arvonnäisäveron kirjaamisesta. 1994. Kauppa- ja teollisuusministeriö, kirjanpitolautakunta. 17.2.1994. Viitattu 22.11.2016.
[http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/B438C2FFC869FCC7C225680700337DDB/\\$FILE/kila-alv.pdf](http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/B438C2FFC869FCC7C225680700337DDB/$FILE/kila-alv.pdf).

Koppa. 2014. Menetelmäpolku. Jyväskylän yliopisto. Avoimen yliopiston Koppa. Viitattu 21.11.2016.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku>.

Korpela, V. 2016. Veromuutokset 2017: Takaisin kevennysten tielle. Taloustaito 12/16, 7-8.

Koski, T. 2012. Kassa on kuningas. Tilisanomat 5, 24–27.

Kovanen, H. 2012. Rakennusalan käännetty alv pienyrityksen kassavirrassa. Opinnäytetyö, AMK. Jyväskylän ammattikorkeakoulu, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala, liiketalouden koulutusohjelma. Viitattu 4.5.2017.
http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/39330/Kovanen_Hannamari.pdf?sequence=1.

Kuismanen, M., Malinen, P. & Seppänen, S. 2017. Pk-yritysbarometri kevät 2017. Viitattu 3.5.2017.
https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/sy_pk_barometri_kevat2017.pdf.

Kuliš, D. 2014. Implementation of a cash accounting scheme for VAT: EU experience. Institute of Public Finance, 90/2014. Viitattu 6.7.2017.
<http://www.ijf.hr/upload/files/file/ENG/newsletter/90.pdf>.

KvantiMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Otos ja otantamenetelmät. 2003. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 9.2.2017.
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/otos/otantamenetelmät.html>.

KvantiMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tilastollinen päättely. 2004. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 9.2.2017.
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/paattely/paattely.html>.

L 1501/1993. Arvonlisäverolaki. Valtion säädöstietopankki Finlex. Viitattu 17.3.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501>.

L 385/2015. Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain 5 §:n muuttamisesta. Valtion säädöstietopankki Finlex. Viitattu 9.5.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150385>.

Laitinen, E. & Laitinen T. 2004. Yrityksen rahoituskriisin ennustaminen. Helsinki: Talentum.

Lehto, T. 2015. Arvonlisäveron marginaaliverotusmenettely. Opinnäytetyö, AMK. Turun ammattikorkeakoulu, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala, liiketalouden koulutusohjelma. Viitattu 4.5.2017.

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/95757/Lehto_Turo.pdf?sequence=1.

Leppiniemi, Jarmo 1985. Liikekirjanpito. Päivitys marraskuu 2007. Porvoo: WSOY Yritysjulkaisut.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. Juva: WS Bookwell Oy.

Lohi, L-R. 2014. Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus pienyrittäjän näkökulmasta. Pro Gradu -tutkielma. Oulun yliopisto, taloustieteiden tiedekunta, laskentatoimen koulutusohjelma. Viitattu 4.5.2017.

<http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-201404241286.pdf>.

Lundén, A. 2016. Yrittäjävähennys ja maksuperusteinen arvonlisäverotus helpottamaan pienten toimintaa ja kasvua. Näkökulma Yrittäjät-blogissa 17.8.2016. Viitattu 25.5.2017. <https://www.yrittajat.fi/blogit/nakokulma/yrittajavahennys-ja-maksuperusteinen-arvonlisaverotus-helpottamaan-pienten>.

Neuvoston direktiivi 2010/45/EU. Euroopan unionin virallinen lehti 13.7.2010. Viitattu 25.3.2017. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:189:0001:0008:FI:PDF>.

Nyrhinen, R. 2016. Maksuperusteinen arvonlisävero. Opinahjon verkkokoulutus 30.11.2016. <https://opinahjo.fi/courses/maksuperusteinen-arvonlisavero/>.

Ojala, M. 2015. Maksuperusteinen arvonlisävero. Tilisanomat. 18.3.2015. Viitattu 25.3.2017. <http://tilisanomat.fi/artikkeli/maksuperusteinen-arvonlisavero/>.

Peters, B. G. 1998. Comparative Politics. Theory and Methods. Hongkong: MacMillan Press Ltd.

Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus. 2014. Valtiovarainministeriö Muistio VM125:00/2014. 18.12.2014. Viitattu 26.3.2017. <http://www.hare.vn.fi/upload/asiakirjat/20704/329918740377458.PDF>.

Polit, D.F., & Hungler, B.P. 1995. Nursing research: Principles and methods. 6th ed. Philadelphia: Lippincott.

Popper, K. 1972. Objective Knowledge. Oxford: Oxford University Press.

Saarinen, M. 2016. Maksuperusteinen alv käyttöön aikaisintaan ensi vuonna. Kauppalehti 12.1.2016. Viitattu 18.3.2017.

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/maksuperusteinen-alv-kayttoon-aikaisintaan-ensi-vuonna/infMwiPz>.

Salmi, I. 2006. Mitä tilinpäätös kertoo? Helsinki: Edita Prima Oy.

Stake R.E. 1995. The art of case study research: Perspectives on practice. California: Sage Publications.

Suoriteperuste kirjanpidossa. 2015. Kauppakamaritieto. Viitattu 25.3.2017.

<http://kauppakamaritieto.fi/fi/s/m/artikkelit/taloushallinto/suoriteperuste-kirjanpidossa/>.

Taxud.c.1. 2017. VAT rates applied in the Member States of the European Union. Viitattu 9.5.2017.

http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf.

Thexton, M. 2013. Complification - The cash basis may not be as simple as its name suggests. Taxation. 19.6.2013. Viitattu 6.7.2017.

<https://www.taxation.co.uk/Articles/2013/06/19/309331/complification>.

Tikkanen, J. 2015. Näin hallituksen lupaama alv-muutos auttaa yrittäjiä. Yrittäjät.

28.5.2015. Viitattu 14.3.2017. <http://www.yrittajat.fi/uutiset/300-nain-hallituksen-lupaama-alv-muutos-auttaa-yrittajia>.

Toimialaluokitus 2008. 2008. Tilastokeskus. Viitattu 8.5.2017.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html>.

Verohallinto 2016 A. Kirjanpito, tilikausi ja verovuosi. Viitattu 2.5.2017.

[https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ ja_ ammatinharjoittaja/Tuloverotus/Kirjanpito_tilikausi_ ja_ verovuosi\(9362\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ ja_ ammatinharjoittaja/Tuloverotus/Kirjanpito_tilikausi_ ja_ verovuosi(9362)).

Verohallinto 2016 B. Pienyritykset voivat tilittää arvonlisäveron maksuperusteisesti.

Viitattu 2.5.2017. [https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Arvonlisaverotus/Pienyritykset_ voivat_ tilittaa_ arvonlisav\(41757\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Arvonlisaverotus/Pienyritykset_ voivat_ tilittaa_ arvonlisav(41757)).

Verohallinto 2016 C. Arvonlisäverokantojen muutos 1.1.2013. Viitattu 22.5.2017.

[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_ veroohjeet/Verohallinnon_ ohjeet/2012/Arvonlisaverokantojen_ muut_ os_ 112013\(25811\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_ veroohjeet/Verohallinnon_ ohjeet/2012/Arvonlisaverokantojen_ muut_ os_ 112013(25811)).

Vilkkä, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus.

Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Vuoden 2015 lisätalousarvioesitys tukee kasvua, työllisyyttä ja investointeja.2015.

Valtioneuvosto. Tiedote 64/2015. 9.2.2015. Viitattu 22.3.2017.

http://valtioneuvosto.fi/artikkeli/-/asset_publisher/vuoden-2015-lisatalousarvioesitys-tukee-kasvua-tyollisyytta-ja-investointeja/.

Yleisohje arvonnäveron kirjaamisesta. 2008. Työ- ja elinkeinoministeriö, kirjanpitolaakunta. 6.5.2008. Viitattu 22.11.2016.

<http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/all/60144D2E65BEE850C22574560028066A?openDocument>.

Liitteet

Liite 1. Maksuperusteisen arvonlisämenettelyn käyttöönotto (Kuliš 2014)

Implementation of the cash accounting scheme for VAT

Country	Entrepreneurs entitled to use the cash accounting scheme for VAT	Implementati on threshold (amount of supplies in the previous year, in EUR) up to	Exemptions (supplies to which the scheme does not apply)
Austria	freelancers (doctors, accountants, lawyers, architects, tax advisers, journalists, translators and consultants); farmers and entrepreneurs engaged in an economic activity without the obligation to keep accounts; entrepreneurs (excluding farmers and those engaged in certain economic activities who are subject to personal income tax) with a turnover up to EUR 110,000; some public companies (providing gas, water and electricity supply or waste disposal services).	110,000	transactions involving the reverse charge procedure
Bulgaria	entrepreneurs with no debts for public levies; entrepreneurs who have not been sentenced for any tax offences.	500,000	imports and exports of goods; supplies for no consideration; supplies to enterprises who are not subject to VAT; out-of-country supplies; supplies under lease contracts; supplies of services in the country, the tax on which is payable by the recipient: tourist services, used goods and investment gold; supplies of goods and services not paid by bank transfers; supplies between connected persons.
Spain	entrepreneurs with a total turnover in the previous year below EUR 2 million entrepreneurs with cash receipts from one entrepreneur not exceeding EUR 100,000.	2,000,000	transactions involving the reverse charge procedure; acquisitions and imports of goods from another EU Member State; transactions conducted by entrepreneurs subject to special VAT schemes; simplified procedures for small enterprises; general proportional taxation scheme for farmers; special scheme for investment gold; special scheme for electronically supplied services; surtax equalisation scheme for traders; business transactions between connected "VAT groups".

United Kingdom	<p>taxable persons:</p> <p>whose expected taxable supplies next year will not exceed GBP 1,350,000;</p> <p>who have no VAT arrears;</p> <p>who were not sentenced for any VAT-related offences in the previous year;</p> <p>who did not agree on any settlement in connection with VAT-related offences in the previous year;</p> <p>who were not sentenced for dishonest VAT evasion in the previous year;</p> <p>who have no debts towards the Tax Administration, or have agreed on the mode of repayment of their total VAT debts;</p> <p>who were not denied the right to continue applying the VAT system by the Tax Administration in the previous year;</p> <p>who were not denied the right to start applying the VAT system by the Tax Administration.</p>	<p>GBP 1,350,000 (EUR 1,600,000)</p>	<p>goods sold or purchased through lease, rental or conditional sales agreements, or on credit;</p> <p>goods imported from or acquired in another EU Member State (or goods exempt from customs duty or in a free zone);</p> <p>certain goods the VAT on which should be declared in the tax return of the vendor for the purpose of reverse charge.</p>
Hungary	<p>entrepreneurs registered as SMEs under a special law on SMEs;</p> <p>entrepreneurs who are not undergoing bankruptcy or winding-up proceedings;</p> <p>entrepreneurs who do not apply a special VAT exemption scheme.</p>	<p>HUF 125,000,000 (EUR 450,000)</p>	
Ireland	<p>entrepreneurs who:</p> <p>satisfy the threshold requirement,</p> <p>supply goods or services to customers not registered as VAT payers or to those who are not entitled to a full deduction of input tax. Such supplies must account for at least 90% of their total supplies. This largely relates to retail traders, public bodies, caterers, etc., that make most of their supplies to final consumers. The turnover from exempt supplies (e.g. of medical, dental and certain financial services, etc.) is not included in this amount;</p> <p>fail to file tax returns in a timely manner, or to settle their tax liabilities;</p> <p>committed a tax offence or were sentenced for VAT-related offences in the previous year.</p>	<p>2,000,000</p>	<p>supplies of vehicles;</p> <p>commissions on accommodation and advertising services;</p> <p>supplies of goods to exempt recipients;</p> <p>supplies of goods to recipients who are exclusively registered for intra-Community acquisitions or for receiving such services;</p> <p>transactions between connected persons;</p> <p>transactions connected with tax on long-term rental of real estate, occurred before 1 July 2008.</p>
Italy	<p>entrepreneurs with a realised turnover up to the set threshold</p>	<p>2,000,000</p>	<p>transactions involving the reverse charge procedure;</p> <p>acquisitions and imports of goods from another EU Member State;</p> <p>transactions of entrepreneurs subject to special VAT schemes;</p> <p>goods imported or acquired from another EU member State (or goods exempt from customs duty or in a free zone);</p> <p>transactions with government and public bodies.</p>

Portugal	entrepreneurs who satisfy the threshold requirement; have no VAT arrears; and were not sentenced for any VAT-related offences in the previous year; construction services supplied to public bodies; supplies by agricultural cooperatives, depending on their turnover.	500,000	transactions involving the reverse charge procedure; acquisitions and imports of goods from another EU Member State; business transactions between connected entrepreneurs.
Romania	entrepreneurs who satisfy the threshold requirement	500,000	transactions involving the reverse charge procedure; exempt goods and services with a right of deduction of VAT; export supplies; transactions subject to special VAT schemes; transactions between connected persons.
Slovenia	entrepreneurs who satisfy the threshold requirement	400,000	supplies connected with the importation or exportation of goods; financial lease agreements, where goods are acquired after the final instalment is paid; purchase and sale agreements with payment on credit; supplies of goods and services in respect of which VAT is stated on the invoices, as is the information that they do not have to be paid within 6 months from the issuance of an invoice; supplies of goods and services where an invoice is issued before the supply takes place. taxable services rendered by a taxable person without a business establishment in Slovenia, where VAT is paid by the recipient through the reverse charge mechanism; certain supplies of goods and services where the recipient is the person liable for payment of VAT.
Croatia	persons subject to personal income tax who are registered for VAT	not determined	supplies of goods within the EU; acquisition of goods within the EU; the supply or transportation of goods to a Member State, if the shipping or transportation has not started in that Member State, or where the taxable person relocates such goods to another Member State for the purpose of pursuing an economic activity; supplies for a consideration or for no consideration, or supplies in the form of a stake in a company, total assets or a part of them which constitutes an economic entity, to another taxable person (recipient); other supplies of goods and services defined in Article 139 of the VAT Act.

Source: IBFD (2014)

Liite 2. Kohdeyritysten yhteenvetotaulukot

Yritys A

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely													
	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16
myynti	7 871,81	6 819,18	3 713,64	1 719,19	7 056,88	5 527,34	5 559,52	10 669,93	6 798,88	7 034,74	9 254,47	7 275,71	8 527,29
osto	2 947,57	3 040,55	6 017,87	2 419,05	2 925,38	2 273,27	2 495,50	3 293,54	3 291,28	2 506,11	2 244,94	2 933,72	3 249,22
yht.	4 924,24	3 778,63	-2 304,23	-699,86	4 131,50	3 254,07	3 064,02	7 376,39	3 507,60	4 528,63	7 009,53	4 341,99	5 278,07
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely													
	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16
myynti	6 816,95	8 113,32	3 708,65	5 752,61	833,60	5 921,88	5 531,59	8 593,59	8 763,90	8 529,18	7 186,92	9 838,20	5 773,42
osto	2 992,12	2 909,55	4 999,47	3 459,66	2 721,24	2 814,28	1 966,78	3 616,44	2 668,61	3 386,70	2 309,55	2 406,27	2 750,89
yht.	3 824,83	5 203,77	-1 290,82	2 292,95	-1 887,64	3 107,60	3 564,81	4 977,15	6 095,29	5 142,48	4 877,37	7 431,93	3 022,53
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen alv-menettely													
	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16
suoritukset	35 490,58	41 918,91	18 891,37	29 721,80	4 306,85	30 596,19	28 579,88	44 400,22	45 285,00	44 091,36	37 108,34	50 830,49	29 829,07
maksut	15 459,30	15 032,66	25 830,58	17 874,91	14 059,73	14 540,45	10 161,70	18 684,93	13 787,80	17 497,97	11 932,67	12 432,42	14 212,92
alv			4 924,24	3 778,63	-2 304,23	-699,86	4 131,50	3 254,07	3 064,02	7 376,39	3 507,60	4 528,63	7 009,53
yht.	20 031,28	26 886,25	-11 863,45	8 068,26	-7 448,65	16 755,60	14 286,68	22 461,22	28 433,18	19 217,00	21 668,07	33 869,44	8 606,62
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely													
	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16
suoritukset	35 490,58	77 409,49	96 300,86	126 022,66	130 329,51	160 925,70	189 505,58	233 905,80	279 190,80	323 282,16	360 390,50	411 220,99	441 050,06
maksut	15 459,30	30 491,96	56 322,54	74 197,45	88 257,18	102 797,63	112 959,33	131 644,26	145 432,06	162 930,03	174 862,70	187 295,12	201 508,04
alv			4 924,24	3 778,63	-2 304,23	-699,86	4 131,50	3 254,07	3 064,02	7 376,39	3 507,60	4 528,63	7 009,53
yht.	20 031,28	46 917,53	35 054,08	48 046,58	44 376,56	58 827,93	72 414,75	99 007,47	130 694,72	152 975,74	182 020,20	219 397,24	232 532,49
KASSAVIRTA - maksuperusteinen alv-menettely													
	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16
suoritukset	35 490,58	41 918,91	18 891,37	29 721,80	4 306,85	30 596,19	28 579,88	44 400,22	45 285,00	44 091,36	37 108,34	50 830,49	29 829,07
maksut	15 459,30	15 032,66	25 830,58	17 874,91	14 059,73	14 540,45	10 161,70	18 684,93	13 787,80	17 497,97	11 932,67	12 432,42	14 212,92
alv			3 824,83	5 203,77	-1 290,82	2 292,95	-1 887,64	3 107,60	3 564,81	4 977,15	6 095,29	5 142,48	4 877,37
yht.	20 031,28	26 886,25	-10 764,04	6 643,12	-8 462,06	13 762,79	20 305,82	22 607,69	27 932,39	21 616,24	19 080,38	33 255,59	10 738,78
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely													
	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16
suoritukset	35 490,58	77 409,49	96 300,86	126 022,66	130 329,51	160 925,70	189 505,58	233 905,80	279 190,80	323 282,16	360 390,50	411 220,99	441 050,06
maksut	15 459,30	30 491,96	56 322,54	74 197,45	88 257,18	102 797,63	112 959,33	131 644,26	145 432,06	162 930,03	174 862,70	187 295,12	201 508,04
alv			3 824,83	5 203,77	-1 290,82	2 292,95	-1 887,64	3 107,60	3 564,81	4 977,15	6 095,29	5 142,48	4 877,37
yht.	20 031,28	46 917,53	36 153,49	46 621,44	43 363,15	55 835,12	78 433,89	99 153,94	130 193,93	155 374,98	179 432,51	218 783,39	234 664,65

Yritys B

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely												
	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14	touko.14	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14		
myynti	42 360,24	780,00	2 052,51	14 402,70	27 121,92	18,96	27 050,16	2,32	0,00	1 534,94		
osto	15 201,64	1 700,45	1 048,25	2 465,59	2 449,93	3 917,86	3 962,85	5 501,40	2 762,74	3 519,91		
yht.	27 158,60	-920,45	1 004,26	11 937,11	24 671,99	-3 898,90	23 087,31	-5 499,08	-2 762,74	-1 984,97		
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely												
	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14	touko.14	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14		
myynti	11 017,20	32 075,04	75,87	16 425,02	27 026,31	112,25	4,64	27 047,84	2,32	0,00		
osto	12 399,60	3 745,51	1 523,19	2 222,60	1 810,02	2 426,03	6 527,26	5 455,00	1 024,75	5 385,16		
yht.	-1 382,40	28 329,53	-1 447,32	14 202,42	25 216,29	-2 313,78	-6 522,62	21 592,84	-1 022,43	-5 385,16		
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely												
	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14	touko.14	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14		
suoritukset	56 922,20	165 721,04	392,00	84 862,64	139 636,00	580,00	24,00	139 747,20	12,00	0,00		
maksut	64 158,45	19 351,78	7 938,59	11 483,45	9 473,03	12 534,47	33 813,31	28 184,15	5 316,93	27 878,45		
alv			27 158,60	-920,45	1 004,26	11 937,11	24 671,99	-3 898,90	23 087,31	-5 499,08		
yht.	-7 236,25	146 369,26	-34 705,19	74 299,64	129 158,71	-23 891,58	-58 461,30	115 461,95	-28 392,24	-22 379,37		
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely												
	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14	touko.14	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14		
suoritukset	56 922,20	222 643,24	223 035,24	307 897,88	447 533,88	448 113,88	448 137,88	587 885,08	587 897,08	587 897,08		
maksut	64 158,45	83 510,23	91 448,82	102 932,27	112 405,30	124 939,77	158 753,08	186 937,23	192 254,16	220 132,61		
alv			27 158,60	-920,45	1 004,26	11 937,11	24 671,99	-3 898,90	23 087,31	-5 499,08		
yht.	-7 236,25	139 133,01	104 427,82	205 886,06	334 124,32	311 237,00	264 712,81	404 846,75	372 555,61	373 263,55		
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely												
	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14	touko.14	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14		
suoritukset	56 922,20	165 721,04	392,00	84 862,64	139 636,00	580,00	24,00	139 747,20	12,00	0,00		
maksut	64 158,45	19 351,78	7 938,59	11 483,45	9 473,03	12 534,47	33 813,31	28 184,15	5 316,93	27 878,45		
alv			-1 382,40	28 329,53	-1 447,32	14 202,42	25 216,29	-2 313,78	-6 522,62	21 592,84		
yht.	-7 236,25	146 369,26	-6 164,19	45 049,66	131 610,29	-26 156,89	-59 005,60	113 876,83	1 217,69	-49 471,29		
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely												
	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14	touko.14	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14		
suoritukset	56 922,20	222 643,24	223 035,24	307 897,88	447 533,88	448 113,88	448 137,88	587 885,08	587 897,08	587 897,08		
maksut	64 158,45	83 510,23	91 448,82	102 932,27	112 405,30	124 939,77	158 753,08	186 937,23	192 254,16	220 132,61		
alv			-1 382,40	28 329,53	-1 447,32	14 202,42	25 216,29	-2 313,78	-6 522,62	21 592,84		
yht.	-7 236,25	139 133,01	132 968,82	176 636,08	336 575,90	308 971,69	264 168,51	403 261,63	402 165,54	346 171,63		

Yrittäjä B (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely									
	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	touko.15	kesä.15	heinä.15
myynti	3 616,44	23 725,91	4 410,27	4,64	28 625,75	-197,13	56,51	27 906,96	0,00
osto	6 000,43	5 582,09	4 260,01	1 346,99	1 697,65	4 167,38	3 327,52	3 192,13	724,48
yht.	-2 383,99	18 143,82	150,26	-1 342,35	26 928,10	-4 364,51	-3 271,01	24 714,83	-724,48
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely									
	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	touko.15	kesä.15	heinä.15
myynti	1 534,94	3 839,40	4 078,74	22 718,24	3,87	28 854,43	728,51	27 904,64	4,64
osto	3 998,42	6 633,42	4 465,77	1 420,81	2 038,48	2 739,47	4 178,80	3 213,00	1 531,62
yht.	-2 463,48	-2 794,02	-387,03	21 297,43	-2 034,61	26 114,96	-3 450,29	24 691,64	-1 526,98
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely									
	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	touko.15	kesä.15	heinä.15
suoritukset	7 930,52	19 836,94	21 073,50	117 377,60	20,00	149 081,24	3 764,00	144 174,00	24,00
maksut	20 658,49	34 272,65	23 167,58	7 340,86	10 593,06	14 210,93	21 633,35	16 600,50	7 977,01
alv	-2 762,74	-1 984,97	-2 383,99	18 143,82	150,26	-1 342,35	26 928,10	-4 364,51	-3 271,01
yht.	-9 965,23	-12 450,74	289,91	91 892,92	-10 723,32	136 212,66	-44 797,45	131 938,01	-4 682,00
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely									
	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	touko.15	kesä.15	heinä.15
suoritukset	595 827,60	615 664,54	636 738,04	754 115,64	754 135,64	903 216,88	906 980,88	1 051 154,88	1 051 178,88
maksut	240 791,10	275 063,75	298 231,33	305 572,19	316 165,25	330 376,18	352 009,53	368 610,03	376 587,04
alv	-2 762,74	-1 984,97	-2 383,99	18 143,82	150,26	-1 342,35	26 928,10	-4 364,51	-3 271,01
yht.	357 799,24	342 585,76	340 890,70	430 399,63	437 820,13	574 183,05	528 043,25	686 909,36	677 862,85
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely									
	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	touko.15	kesä.15	heinä.15
suoritukset	7 930,52	19 836,94	21 073,50	117 377,60	20,00	149 081,24	3 764,00	144 174,00	24,00
maksut	20 658,49	34 272,65	23 167,58	7 340,86	10 593,06	14 210,93	21 633,35	16 600,50	7 977,01
alv	-1 022,43	-5 385,16	-2 463,48	-2 794,02	-387,03	21 297,43	-2 034,61	26 114,96	-3 450,29
yht.	-11 705,54	-9 050,55	369,40	112 830,76	-10 186,03	113 572,88	-15 834,74	101 458,54	-4 502,72
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely									
	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	touko.15	kesä.15	heinä.15
suoritukset	595 827,60	615 664,54	636 738,04	754 115,64	754 135,64	903 216,88	906 980,88	1 051 154,88	1 051 178,88
maksut	240 791,10	275 063,75	298 231,33	305 572,19	316 165,25	330 376,18	352 009,53	368 610,03	376 587,04
alv	-1 022,43	-5 385,16	-2 463,48	-2 794,02	-387,03	21 297,43	-2 034,61	26 114,96	-3 450,29
yht.	356 058,93	345 985,95	340 970,19	451 337,47	438 357,42	551 543,27	557 005,96	656 429,89	678 042,13

Yritys C

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely										
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16
myynti	254,21	3 901,01	3 139,68	4 398,47	1 919,19	4 196,29	1 744,14	2 886,22	8 529,43	4 879,33
osto	258,71	606,82	955,83	2 533,23	3 126,74	994,10	2 070,72	3 023,39	1 557,66	2 693,94
yht.	-4,50	3 294,19	2 183,85	1 865,24	-1 207,55	3 202,19	-326,58	-137,17	6 971,77	2 185,39
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely										
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16
myynti	849,43	842,17	5 120,40	1 660,93	4 127,85	2 364,48	663,14	3 965,19	3 905,65	2 593,79
osto	923,63	193,15	2 452,76	451,79	3 342,61	723,28	595,46	3 186,29	2 374,64	3 063,34
yht.	-74,20	649,02	2 667,64	1 209,14	785,24	1 641,20	67,68	778,90	1 531,01	-469,55
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely										
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16
suoritukset	4 388,68	4 351,17	26 455,37	8 581,50	21 327,20	12 216,42	3 426,20	20 486,75	20 179,15	13 401,19
maksut	4 772,09	997,94	12 672,57	2 334,27	17 270,15	3 736,93	3 076,56	16 462,51	12 268,98	15 827,24
alv			-4,50	3 294,19	2 183,85	1 865,24	-1 207,55	3 202,19	-326,58	-137,17
yht.	-383,41	3 353,23	13 787,30	2 953,04	1 873,20	6 614,25	1 557,19	822,05	8 236,75	-2 288,88
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely										
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16
suoritukset	4 388,68	8 739,85	35 195,22	43 776,72	65 103,92	77 320,34	80 746,54	101 233,29	121 412,44	134 813,63
maksut	4 772,09	5 770,03	18 442,60	20 776,87	38 047,02	41 783,95	44 860,51	61 323,02	73 592,00	89 419,24
alv			-4,50	3 294,19	2 183,85	1 865,24	-1 207,55	3 202,19	-326,58	-137,17
yht.	-383,41	2 969,82	16 757,12	19 705,66	24 873,05	33 671,15	37 093,58	36 708,08	48 147,02	45 531,56
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely										
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16
suoritukset	4 388,68	4 351,17	26 455,37	8 581,50	21 327,20	12 216,42	3 426,20	20 486,75	20 179,15	13 401,19
maksut	4 772,09	997,94	12 672,57	2 334,27	17 270,15	3 736,93	3 076,56	16 462,51	12 268,98	15 827,24
alv			-74,20	649,02	2 667,64	1 209,14	785,24	1 641,20	67,68	778,90
yht.	-383,41	3 353,23	13 857,00	5 598,21	1 389,41	7 270,35	-435,60	2 383,04	7 842,49	-3 204,95
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely										
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16
suoritukset	4 388,68	8 739,85	35 195,22	43 776,72	65 103,92	77 320,34	80 746,54	101 233,29	121 412,44	134 813,63
maksut	4 772,09	5 770,03	18 442,60	20 776,87	38 047,02	41 783,95	44 860,51	61 323,02	73 592,00	89 419,24
alv			-74,20	649,02	2 667,64	1 209,14	785,24	1 641,20	67,68	778,90
yht.	-383,41	2 969,82	16 826,82	22 350,83	24 389,26	34 327,25	35 100,79	38 269,07	47 752,76	44 615,49

Yritys C (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely										
	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
myynti	4 081,13	2 012,68	4 018,27	2 283,33	3 635,66	6 361,39	2 120,73	3 838,23	999,57	3 778,21
osto	638,71	1 205,64	3 066,15	1 034,89	3 625,06	1 259,13	3 078,48	680,25	481,38	517,47
yht.	3 442,42	807,04	952,12	1 248,44	10,60	5 102,26	-957,75	3 157,98	518,19	3 260,74
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely										
	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
myynti	4 200,94	3 922,91	4 261,90	2 951,94	3 356,84	3 838,88	4 622,98	3 000,51	3 445,93	2 992,06
osto	1 156,14	3 401,45	229,55	3 272,10	1 280,46	3 618,79	1 544,35	409,12	2 541,73	698,44
yht.	3 044,80	521,46	4 032,35	-320,16	2 076,38	220,09	3 078,63	2 591,39	904,20	2 293,62
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely										
	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	21 704,79	20 268,36	22 019,75	15 251,64	17 343,58	19 834,10	23 885,28	15 502,49	17 803,88	15 458,91
maksut	5 973,39	17 574,18	1 186,03	16 905,84	6 615,72	18 697,08	7 979,13	2 113,78	13 132,27	3 608,63
alv	6 971,77	2 185,39	3 442,42	807,04	952,12	1 248,44	10,60	5 102,26	-957,75	3 157,98
yht.	8 759,63	508,79	17 391,30	-2 461,24	9 775,74	-111,42	15 895,55	8 286,45	5 629,36	8 692,30
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely										
	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	156 518,42	176 786,78	198 806,53	214 058,17	231 401,75	251 235,85	275 121,13	290 623,62	308 427,50	323 886,41
maksut	95 392,63	112 966,81	114 152,84	131 058,68	137 674,40	156 371,48	164 350,61	166 464,39	179 596,66	183 205,29
alv	6 971,77	2 185,39	3 442,42	807,04	952,12	1 248,44	10,60	5 102,26	-957,75	3 157,98
yht.	54 154,02	61 634,58	81 211,27	82 192,45	92 775,23	93 615,93	110 759,92	119 056,97	129 788,59	137 523,14
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely										
	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	21 704,79	20 268,36	22 019,75	15 251,64	17 343,58	19 834,10	23 885,28	15 502,49	17 803,88	15 458,91
maksut	5 973,39	17 574,18	1 186,03	16 905,84	6 615,72	18 697,08	7 979,13	2 113,78	13 132,27	3 608,63
alv	1 531,01	-469,55	3 044,80	521,46	4 032,35	-320,16	2 076,38	220,09	3 078,63	2 591,39
yht.	14 200,39	3 163,73	17 788,92	-2 175,66	6 695,51	1 457,18	13 829,77	13 168,62	1 592,98	9 258,89
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely										
	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	156 518,42	176 786,78	198 806,53	214 058,17	231 401,75	251 235,85	275 121,13	290 623,62	308 427,50	323 886,41
maksut	95 392,63	112 966,81	114 152,84	131 058,68	137 674,40	156 371,48	164 350,61	166 464,39	179 596,66	183 205,29
alv	1 531,01	-469,55	3 044,80	521,46	4 032,35	-320,16	2 076,38	220,09	3 078,63	2 591,39
yht.	59 594,78	64 289,52	81 608,89	82 478,03	89 695,00	95 184,53	108 694,14	123 939,14	125 752,21	138 089,73

Yritys D

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely										
	heinä.13	elo.13	syys.13	loka.13	marras.13	joulu.13	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14
myynti	2 598,56	2 452,09	2 809,38	2 189,47	1 788,16	2 089,64	1 522,97	1 279,79	2 060,81	3 127,85
osto	1 071,65	1 835,06	1 676,63	1 497,38	919,04	669,25	1 202,73	1 174,13	1 341,55	1 864,30
yht.	1 526,91	617,03	1 132,75	692,09	869,12	1 420,39	320,24	105,66	719,26	1 263,55
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely										
	heinä.13	elo.13	syys.13	loka.13	marras.13	joulu.13	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14
myynti	2 171,76	2 700,11	2 316,61	2 214,65	1 824,91	2 004,24	1 383,64	1 690,50	1 745,87	2 183,88
osto	836,54	1 466,14	1 884,11	1 205,23	1 291,16	740,99	1 286,72	946,84	1 484,13	1 801,85
yht.	1 335,22	1 233,97	432,50	1 009,42	533,75	1 263,25	96,92	743,66	261,74	382,03
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely										
	heinä.13	elo.13	syys.13	loka.13	marras.13	joulu.13	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14
suoritukset	11 221,00	13 950,70	11 969,30	11 461,80	10 088,86	10 355,20	7 508,10	8 734,20	9 020,30	11 283,40
maksut	4 322,11	7 575,08	9 734,59	6 227,01	6 671,01	3 828,47	6 648,04	4 892,01	7 667,99	9 309,57
alv		1 526,91	617,03	1 132,75	692,09	869,12	1 420,39	320,24	105,66	719,26
yht.	6 898,89	6 375,62	707,80	4 617,76	2 285,10	5 834,64	-9,06	2 421,80	1 032,07	1 868,17
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely										
	heinä.13	elo.13	syys.13	loka.13	marras.13	joulu.13	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14
suoritukset	11 221,00	25 171,70	37 141,00	48 602,80	58 691,66	69 046,86	76 554,96	85 289,16	94 309,46	105 592,86
maksut	4 322,11	11 897,19	21 631,78	27 858,79	34 529,80	38 358,27	45 006,31	49 898,32	57 566,31	66 875,88
alv		1 526,91	617,03	1 132,75	692,09	869,12	1 420,39	320,24	105,66	719,26
yht.	6 898,89	13 274,51	13 982,31	20 126,98	23 029,11	29 996,50	30 679,53	33 970,45	36 422,91	38 611,32
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely										
	heinä.13	elo.13	syys.13	loka.13	marras.13	joulu.13	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14
suoritukset	11 221,00	13 950,70	11 969,30	11 461,80	10 088,86	10 355,20	7 508,10	8 734,20	9 020,30	11 283,40
maksut	4 322,11	7 575,08	9 734,59	6 227,01	6 671,01	3 828,47	6 648,04	4 892,01	7 667,99	9 309,57
alv		1 335,22	1 233,97	432,50	1 009,42	533,75	1 263,25	96,92	743,66	261,74
yht.	6 898,89	6 375,62	899,49	4 000,82	2 985,35	5 517,31	326,31	2 578,94	1 255,39	1 230,17
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely										
	heinä.13	elo.13	syys.13	loka.13	marras.13	joulu.13	tammi.14	helmi.14	maalis.14	huhti.14
suoritukset	11 221,00	25 171,70	37 141,00	48 602,80	58 691,66	69 046,86	76 554,96	85 289,16	94 309,46	105 592,86
maksut	4 322,11	11 897,19	21 631,78	27 858,79	34 529,80	38 358,27	45 006,31	49 898,32	57 566,31	66 875,88
alv		1 335,22	1 233,97	432,50	1 009,42	533,75	1 263,25	96,92	743,66	261,74
yht.	6 898,89	13 274,51	14 174,00	19 510,04	23 729,36	29 679,17	31 014,90	34 127,59	36 646,23	37 973,32

Yritys D (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely												
	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	
myynti	2 084,36	4 021,84	2 186,98	3 264,08	3 239,27	2 532,72	1 737,17	2 691,66	1 760,64	1 637,50	2 639,40	
osto	1 263,07	1 622,14	1 823,22	830,31	1 507,29	1 855,31	2 381,21	827,79	1 257,60	2 514,44	967,77	
yht.	821,29	2 399,70	363,76	2 433,77	1 731,98	677,41	-644,04	1 863,87	503,04	-876,94	1 671,63	
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely												
	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	
myynti	1 858,25	3 686,03	2 724,58	3 657,96	2 968,43	1 880,52	1 949,95	2 454,53	2 087,32	2 106,83	2 554,41	
osto	1 381,32	1 061,10	1 486,48	1 507,55	1 564,64	1 916,48	1 551,40	1 598,96	1 175,93	1 715,08	1 496,52	
yht.	476,93	2 624,93	1 238,10	2 150,41	1 403,79	-35,96	398,55	855,57	911,39	391,75	1 057,89	
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely												
	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	
suoritukset	9 601,16	19 044,52	14 077,12	19 099,95	15 336,96	9 716,00	10 074,57	12 681,80	10 784,48	10 885,25	13 197,71	
maksut	7 136,80	5 482,37	7 680,14	7 789,00	8 083,96	9 901,82	8 015,59	8 261,28	6 075,63	8 861,26	7 732,00	
alv	1 263,55	567,11	821,29	2 399,70	363,76	2 433,77	1 731,98	677,41	-644,04	1 863,87	503,04	
yht.	1 200,81	12 995,04	5 575,69	8 911,25	6 889,24	-2 619,59	327,00	3 743,11	5 352,89	160,12	4 962,67	
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely												
	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	
suoritukset	135 624,52	154 669,04	168 746,16	187 846,11	203 183,07	212 899,07	222 973,64	235 655,44	246 439,92	257 325,17	270 522,88	
maksut	86 713,99	92 196,36	99 876,50	107 665,50	115 749,46	125 651,28	133 666,87	141 928,15	148 003,78	156 865,04	164 597,04	
alv	1 263,55	567,11	821,29	2 399,70	363,76	2 433,77	1 731,98	677,41	-644,04	1 863,87	503,04	
yht.	47 646,98	61 905,57	68 048,37	77 780,91	87 069,85	84 814,02	87 574,79	93 049,88	99 080,18	98 596,26	105 422,80	
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely												
	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	
suoritukset	9 601,16	19 044,52	14 077,12	19 099,95	15 336,96	9 716,00	10 074,57	12 681,80	10 784,48	10 885,25	13 197,71	
maksut	7 136,80	5 482,37	7 680,14	7 789,00	8 083,96	9 901,82	8 015,59	8 261,28	6 075,63	8 861,26	7 732,00	
alv	382,03	1 472,74	476,93	2 624,93	1 238,10	2 150,41	1 403,79	-35,96	398,55	855,57	911,39	
yht.	2 082,33	12 089,41	5 920,05	8 686,02	6 014,90	-2 336,23	655,19	4 456,48	4 310,30	1 168,42	4 554,32	
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely												
	kesä.14	heinä.14	elo.14	syys.14	loka.14	marras.14	joulu.14	tammi.15	helmi.15	maalis.15	huhti.15	
suoritukset	135 624,52	154 669,04	168 746,16	187 846,11	203 183,07	212 899,07	222 973,64	235 655,44	246 439,92	257 325,17	270 522,88	
maksut	86 713,99	92 196,36	99 876,50	107 665,50	115 749,46	125 651,28	133 666,87	141 928,15	148 003,78	156 865,04	164 597,04	
alv	382,03	1 472,74	476,93	2 624,93	1 238,10	2 150,41	1 403,79	-35,96	398,55	855,57	911,39	
yht.	48 528,50	60 999,94	68 392,73	77 555,68	86 195,51	85 097,38	87 902,98	93 763,25	98 037,59	99 604,56	105 014,45	

Yritys D (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely												
	touko.15	kesä.15	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	
myynti	2 846,73	1 784,96	2 169,65	2 882,30	2 508,96	2 898,31	552,16	3 583,45	1 636,82	2 485,56	2 927,46	
osto	2 319,15	2 272,30	1 166,15	2 480,91	872,32	1 897,59	1 081,83	962,40	1 400,63	1 714,49	2 822,71	
yht.	527,58	-487,34	1 003,50	401,39	1 636,64	1 000,72	-529,67	2 621,05	236,19	771,07	104,75	
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely												
	touko.15	kesä.15	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	
myynti	2 769,37	1 928,91	2 205,62	2 353,81	2 785,53	3 016,40	790,35	2 637,74	2 382,86	1 884,51	2 915,93	
osto	1 074,03	2 026,83	2 293,70	2 415,18	1 450,10	1 763,19	1 322,61	1 091,41	545,43	1 613,43	1 955,06	
yht.	1 695,34	-97,92	-88,08	-61,37	1 335,43	1 253,21	-532,26	1 546,33	1 837,43	271,08	960,87	
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely												
	touko.15	kesä.15	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	
suoritukset	14 308,14	9 966,16	11 395,66	12 161,33	14 391,57	15 584,75	4 083,50	13 628,40	12 311,37	9 736,68	15 065,60	
maksut	5 549,14	10 471,93	11 850,78	12 478,44	7 492,17	9 109,80	6 833,49	5 638,94	2 818,03	8 336,05	10 101,13	
alv	-876,94	1 671,63	527,58	-487,34	1 003,50	401,39	1 636,64	1 000,72	-529,67	2 621,05	236,19	
yht.	9 635,94	-2 177,40	-982,70	170,23	5 895,90	6 073,56	-4 386,63	6 988,74	10 023,01	-1 220,42	4 728,28	
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely												
	touko.15	kesä.15	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	
suoritukset	284 831,02	294 797,18	306 192,84	318 354,17	332 745,74	348 330,49	352 413,99	366 042,39	378 353,76	388 090,44	403 156,04	
maksut	170 146,18	180 618,11	192 468,89	204 947,33	212 439,50	221 549,30	228 382,79	234 021,73	236 839,76	245 175,81	255 276,94	
alv	-876,94	1 671,63	527,58	-487,34	1 003,50	401,39	1 636,64	1 000,72	-529,67	2 621,05	236,19	
yht.	115 561,78	112 507,44	113 196,37	113 894,18	119 302,74	126 379,80	122 394,56	131 019,94	142 043,67	140 293,58	147 642,91	
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely												
	touko.15	kesä.15	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	
suoritukset	14 308,14	9 966,16	11 395,66	12 161,33	14 391,57	15 584,75	4 083,50	13 628,40	12 311,37	9 736,68	15 065,60	
maksut	5 549,14	10 471,93	11 850,78	12 478,44	7 492,17	9 109,80	6 833,49	5 638,94	2 818,03	8 336,05	10 101,13	
alv	391,75	1 057,89	1 695,34	-97,92	-88,08	-61,37	1 335,43	1 253,21	-532,26	1 546,33	1 837,43	
yht.	8 367,25	-1 563,66	-2 150,46	-219,19	6 987,48	6 536,32	-4 085,42	6 736,25	10 025,60	-145,70	3 127,04	
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely												
	touko.15	kesä.15	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	
suoritukset	284 831,02	294 797,18	306 192,84	318 354,17	332 745,74	348 330,49	352 413,99	366 042,39	378 353,76	388 090,44	403 156,04	
maksut	170 146,18	180 618,11	192 468,89	204 947,33	212 439,50	221 549,30	228 382,79	234 021,73	236 839,76	245 175,81	255 276,94	
alv	391,75	1 057,89	1 695,34	-97,92	-88,08	-61,37	1 335,43	1 253,21	-532,26	1 546,33	1 837,43	
yht.	114 293,09	113 121,18	112 028,61	113 504,76	120 394,32	126 842,56	122 695,77	130 767,45	142 046,26	141 368,30	146 041,67	

Yritys D (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely											
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
myynti	3 701,18	1 836,32	2 770,71	3 084,26	3 606,49	3 582,97	2 698,14	3 487,34	1 463,69	3 130,07	1 894,09
osto	3 912,19	2 314,33	1 469,33	1 392,33	1 923,16	2 202,41	2 335,72	1 347,71	1 022,44	3 121,22	1 547,31
yht.	-211,01	-478,01	1 301,38	1 691,93	1 683,33	1 380,56	362,42	2 139,63	441,25	8,85	346,78
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely											
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
myynti	4 260,51	1 278,51	2 733,31	2 701,95	4 308,87	3 313,41	3 096,53	2 523,31	2 545,66	2 597,54	2 491,36
osto	3 654,15	2 578,03	1 439,08	1 947,66	2 325,37	1 263,92	2 863,85	1 666,47	1 281,68	1 880,07	1 923,05
yht.	606,36	-1 299,52	1 294,23	754,29	1 983,50	2 049,49	232,68	856,84	1 263,98	717,47	568,31
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely											
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	22 012,59	6 605,90	14 122,07	13 959,95	22 262,30	17 119,02	15 998,61	13 037,31	13 152,75	13 420,85	12 872,14
maksut	18 879,77	13 319,82	7 435,24	10 062,93	12 014,41	6 530,24	14 796,55	8 610,09	6 621,99	9 713,72	9 935,78
alv	771,07	104,75	-211,01	-478,01	1 301,38	1 691,93	1 683,33	1 380,56	362,42	2 139,63	441,25
yht.	2 361,75	-6 818,67	6 897,84	4 375,03	8 946,51	8 896,85	-481,27	3 046,66	6 168,34	1 567,50	2 495,11
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely											
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	425 168,63	431 774,53	445 896,60	459 856,55	482 118,85	499 237,87	515 236,48	528 273,79	541 426,54	554 847,39	567 719,53
maksut	274 156,71	287 476,53	294 911,77	304 974,70	316 989,11	323 519,35	338 315,90	346 925,99	353 547,98	363 261,70	373 197,48
alv	771,07	104,75	-211,01	-478,01	1 301,38	1 691,93	1 683,33	1 380,56	362,42	2 139,63	441,25
yht.	150 240,85	144 193,25	151 195,84	155 359,86	163 828,36	174 026,59	175 237,25	179 967,24	187 516,14	189 446,06	194 080,80
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely											
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	22 012,59	6 605,90	14 122,07	13 959,95	22 262,30	17 119,02	15 998,61	13 037,31	13 152,75	13 420,85	12 872,14
maksut	18 879,77	13 319,82	7 435,24	10 062,93	12 014,41	6 530,24	14 796,55	8 610,09	6 621,99	9 713,72	9 935,78
alv	271,08	960,87	606,36	-1 299,52	1 294,23	754,29	1 983,50	2 049,49	232,68	856,84	1 263,98
yht.	2 861,74	-7 674,79	6 080,47	5 196,54	8 953,66	9 834,49	-781,44	2 377,73	6 298,08	2 850,29	1 672,38
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely											
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17
suoritukset	425 168,63	431 774,53	445 896,60	459 856,55	482 118,85	499 237,87	515 236,48	528 273,79	541 426,54	554 847,39	567 719,53
maksut	274 156,71	287 476,53	294 911,77	304 974,70	316 989,11	323 519,35	338 315,90	346 925,99	353 547,98	363 261,70	373 197,48
alv	271,08	960,87	606,36	-1 299,52	1 294,23	754,29	1 983,50	2 049,49	232,68	856,84	1 263,98
yht.	150 740,84	143 337,13	150 378,47	156 181,37	163 835,51	174 964,23	174 937,08	179 298,31	187 645,88	190 728,85	193 258,07

Yritys E

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely									
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16
myynti	1 363,86	4 196,66	672,49	1 988,89	705,81	0,00	4 342,04	626,43	739,25
osto	3 751,34	6 469,87	4 155,26	4 472,52	3 043,71	1 383,70	4 195,09	1 554,90	1 179,97
yht.	-2 387,48	-2 273,21	-3 482,77	-2 483,63	-2 337,90	-1 383,70	146,95	-928,47	-440,72
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely									
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16
myynti	420,00	2 160,63	3 288,76	2 352,51	0,00	705,81	4 342,04	390,44	975,24
osto	2 687,03	3 905,11	6 527,61	4 542,99	1 621,98	4 675,47	1 749,22	4 588,25	1 462,06
yht.	-2 267,03	-1 744,48	-3 238,85	-2 190,48	-1 621,98	-3 969,66	2 592,82	-4 197,81	-486,82
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely									
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16
suoritukset	22 103,28	22 103,28	39 665,87	41 613,19	15 618,87	34 377,16	45 858,02	24 539,34	25 723,95
maksut	13 882,98	20 176,42	33 725,96	23 472,14	8 380,22	24 156,57	9 037,64	23 705,95	7 553,97
alv			-2 387,48	-2 273,21	-3 482,77	-2 483,63	-2 337,90	-1 383,70	146,95
yht.	8 220,30	1 926,86	8 327,39	20 414,26	10 721,42	12 704,22	39 158,28	2 217,09	18 023,03
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely									
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16
suoritukset	22 103,28	44 206,56	83 872,43	125 485,62	141 104,49	175 481,65	221 339,67	245 879,01	271 602,96
maksut	13 882,98	34 059,40	67 785,36	91 257,50	99 637,72	123 794,29	132 831,93	156 537,88	164 091,85
alv			-2 387,48	-2 273,21	-3 482,77	-2 483,63	-2 337,90	-1 383,70	146,95
yht.	8 220,30	10 147,16	18 474,55	36 501,33	44 949,54	54 170,99	90 845,64	90 724,83	107 364,16
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely									
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16
suoritukset	22 103,28	22 103,28	39 665,87	41 613,19	15 618,87	34 377,16	45 858,02	24 539,34	25 723,95
maksut	13 882,98	20 176,42	33 725,96	23 472,14	8 380,22	24 156,57	9 037,64	23 705,95	7 553,97
alv			-2 267,03	-1 744,48	-3 238,85	-2 190,48	-1 621,98	-3 969,66	2 592,82
yht.	8 220,30	1 926,86	8 206,94	19 885,53	10 477,50	12 411,07	38 442,36	4 803,05	15 577,16
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely									
	heinä.15	elo.15	syys.15	loka.15	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16
suoritukset	22 103,28	44 206,56	83 872,43	125 485,62	141 104,49	175 481,65	221 339,67	245 879,01	271 602,96
maksut	13 882,98	34 059,40	67 785,36	91 257,50	99 637,72	123 794,29	132 831,93	156 537,88	164 091,85
alv			-2 267,03	-1 744,48	-3 238,85	-2 190,48	-1 621,98	-3 969,66	2 592,82
yht.	8 220,30	10 147,16	18 354,10	35 972,60	44 705,62	53 877,84	90 129,72	93 310,79	104 918,29

Yritys E (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely								
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16
myynti	85,92	0,00	51,20	202,50	0,00	0,00	0,00	0,00
osto	1 308,42	842,67	955,75	634,56	2 470,31	3 508,19	3 706,76	2 760,07
yht.	-1 222,50	-842,67	-904,55	-432,06	-2 470,31	-3 508,19	-3 706,76	-2 760,07
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely								
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16
myynti	85,92	0,00	0,00	253,70	0,00	0,00	0,00	0,00
osto	1 205,01	1 019,47	857,17	888,64	787,07	3 012,11	3 592,80	3 931,75
yht.	-1 119,09	-1 019,47	-857,17	-634,94	-787,07	-3 012,11	-3 592,80	-3 931,75
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely								
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16
suoritukset	18 538,12	7 536,26	9 789,36	6 516,82	7 100,92	28 848,68	25 470,15	40 818,02
maksut	6 225,87	5 267,25	4 428,71	4 591,31	4 066,54	15 562,55	18 562,79	20 314,06
alv	-928,47	-440,72	-1 222,50	-842,67	-904,55	-432,06	-2 470,31	-3 508,19
yht.	13 240,72	2 709,73	6 583,15	2 768,18	3 938,93	13 718,19	9 377,67	24 012,15
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely								
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16
suoritukset	290 141,08	297 677,34	307 466,70	313 983,52	321 084,44	349 933,12	375 403,27	416 221,29
maksut	170 317,72	175 584,97	180 013,68	184 604,99	188 671,53	204 234,08	222 796,87	243 110,93
alv	-928,47	-440,72	-1 222,50	-842,67	-904,55	-432,06	-2 470,31	-3 508,19
yht.	120 751,83	122 533,09	128 675,52	130 221,20	133 317,46	146 131,10	155 076,71	176 618,55
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely								
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16
suoritukset	18 538,12	7 536,26	9 789,36	6 516,82	7 100,92	28 848,68	25 470,15	40 818,02
maksut	6 225,87	5 267,25	4 428,71	4 591,31	4 066,54	15 562,55	18 562,79	20 314,06
alv	-4 197,81	-486,82	-1 119,09	-1 019,47	-857,17	-634,94	-787,07	-3 012,11
yht.	16 510,06	2 755,83	6 479,74	2 944,98	3 891,55	13 921,07	7 694,43	23 516,07
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely								
	huhti.16	touko.16	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16
suoritukset	290 141,08	297 677,34	307 466,70	313 983,52	321 084,44	349 933,12	375 403,27	416 221,29
maksut	170 317,72	175 584,97	180 013,68	184 604,99	188 671,53	204 234,08	222 796,87	243 110,93
alv	-4 197,81	-486,82	-1 119,09	-1 019,47	-857,17	-634,94	-787,07	-3 012,11
yht.	124 021,17	122 579,19	128 572,11	130 398,00	133 270,08	146 333,98	153 393,47	176 122,47

Yritys F

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely											
	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17	huhti.17
myynti	1 392,70	1 042,90	2 368,90	6 288,20	4 087,29	3 966,10	3 057,70	6 724,72	2 847,78	2 614,90	5 206,98
osto	729,02	706,40	695,34	630,16	1 066,16	393,24	531,52	856,07	443,55	507,82	179,91
yht.	663,68	336,50	1 673,56	5 658,04	3 021,13	3 572,86	2 526,18	5 868,65	2 404,23	2 107,08	5 027,07
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely											
	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17	huhti.17
myynti	504,44	726,16	2 045,00	2 914,70	5 643,93	4 988,66	2 962,90	5 255,23	4 699,97	1 797,70	3 355,48
osto	129,87	1 127,11	530,91	783,60	906,33	554,10	468,52	582,42	772,07	500,14	367,15
yht.	374,57	-400,95	1 514,09	2 131,10	4 737,60	4 434,56	2 494,38	4 672,81	3 927,90	1 297,56	2 988,33
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely											
	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17	huhti.17
suoritukset	2 606,28	3 751,80	10 565,82	15 059,31	29 160,31	25 774,69	15 308,31	27 152,03	24 283,15	9 288,11	17 336,62
maksut	670,98	5 823,40	2 743,04	4 048,59	4 682,71	2 862,83	2 420,71	3 009,17	3 989,02	2 584,07	1 896,96
alv			663,68	336,50	1 673,56	5 658,04	3 021,13	3 572,86	2 526,18	5 868,65	2 404,23
yht.	1 935,30	-2 071,60	7 159,10	10 674,22	22 804,04	17 253,82	9 866,47	20 570,00	17 767,95	835,39	13 035,43
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely											
	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17	huhti.17
suoritukset	2 606,28	6 358,08	16 923,90	31 983,21	61 143,52	86 918,21	102 226,52	129 378,55	153 661,70	162 949,81	180 286,43
maksut	670,98	6 494,38	9 237,42	13 286,01	17 968,72	20 831,55	23 252,26	26 261,43	30 250,45	32 834,52	34 731,48
alv			663,68	336,50	1 673,56	5 658,04	3 021,13	3 572,86	2 526,18	5 868,65	2 404,23
yht.	1 935,30	-136,30	7 022,80	18 360,70	41 501,24	60 428,62	75 953,13	99 544,26	120 885,07	124 246,64	143 150,72
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely											
	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17	huhti.17
suoritukset	2 606,28	3 751,80	10 565,82	15 059,31	29 160,31	25 774,69	15 308,31	27 152,03	24 283,15	9 288,11	17 336,62
maksut	670,98	5 823,40	2 743,04	4 048,59	4 682,71	2 862,83	2 420,71	3 009,17	3 989,02	2 584,07	1 896,96
alv			374,57	-400,95	1 514,09	2 131,10	4 737,60	4 434,56	2 494,38	4 672,81	3 927,90
yht.	1 935,30	-2 071,60	7 448,21	11 411,67	22 963,51	20 780,76	8 150,00	19 708,30	17 799,75	2 031,23	11 511,76
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely											
	kesä.16	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17	huhti.17
suoritukset	2 606,28	6 358,08	16 923,90	31 983,21	61 143,52	86 918,21	102 226,52	129 378,55	153 661,70	162 949,81	180 286,43
maksut	670,98	6 494,38	9 237,42	13 286,01	17 968,72	20 831,55	23 252,26	26 261,43	30 250,45	32 834,52	34 731,48
alv			374,57	-400,95	1 514,09	2 131,10	4 737,60	4 434,56	2 494,38	4 672,81	3 927,90
yht.	1 935,30	-136,30	7 311,91	19 098,15	41 660,71	63 955,56	74 236,66	98 682,56	120 916,87	125 442,48	141 627,05

Yritys G**ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely**

	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16
myynti	218,40	2 420,28	0,00	4 752,60	4,07	0,00	0,00	1 733,11
osto	2 908,27	54,95	70,43	3 001,53	92,64	3 097,17	58,17	16,65
yht.	-2 689,87	2 365,33	-70,43	1 751,07	-88,57	-3 097,17	-58,17	1 716,46

ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely

	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16
myynti	0,00	2 612,28	0,00	26,40	4 466,27	290,40	0,00	1 443,60
osto	529,92	2 378,35	54,95	937,49	2 134,47	847,56	2 376,93	23,49
yht.	-529,92	233,93	-54,95	-911,09	2 331,80	-557,16	-2 376,93	1 420,11

KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely

	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16
suoritukset	0,00	13 496,78	0,00	136,40	23 075,70	1 500,40	0,00	7 458,60
maksut	2 737,92	12 288,15	283,90	4 843,72	11 028,08	4 379,08	12 280,79	121,38
alv			-2 689,87	2 365,33	-70,43	1 751,07	-88,57	-3 097,17
yht.	-2 737,92	1 208,63	2 405,97	-7 072,65	12 118,05	-4 629,75	-12 192,22	10 434,39

KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely

	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16
suoritukset	0,00	13 496,78	13 496,78	13 633,18	36 708,88	38 209,28	38 209,28	45 667,88
maksut	2 737,92	15 026,07	15 309,97	20 153,69	31 181,77	35 560,85	47 841,64	47 963,02
alv			-2 689,87	2 365,33	-70,43	1 751,07	-88,57	-3 097,17
yht.	-2 737,92	-1 529,29	876,68	-8 885,84	5 597,54	897,36	-9 543,79	802,03

KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely

	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16
suoritukset	0,00	13 496,78	0,00	136,40	23 075,70	1 500,40	0,00	7 458,60
maksut	2 737,92	12 288,15	283,90	4 843,72	11 028,08	4 379,08	12 280,79	121,38
alv			-529,92	233,93	-54,95	-911,09	2 331,80	-557,16
yht.	-2 737,92	1 208,63	246,02	-4 941,25	12 102,57	-1 967,59	-14 612,59	7 894,38

KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely

	marras.15	joulu.15	tammi.16	helmi.16	maalis.16	huhti.16	touko.16	kesä.16
suoritukset	0,00	13 496,78	13 496,78	13 633,18	36 708,88	38 209,28	38 209,28	45 667,88
maksut	2 737,92	15 026,07	15 309,97	20 153,69	31 181,77	35 560,85	47 841,64	47 963,02
alv			-529,92	233,93	-54,95	-911,09	2 331,80	-557,16
yht.	-2 737,92	-1 529,29	-1 283,27	-6 754,44	5 582,06	3 559,52	-11 964,16	-1 737,98

Yritys G (jatkuu)

ARVONLISÄVERO - suoriteperusteinen menettely									
	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17
myynti	0,00	0,00	1 342,68	0,00	1 710,48	2 455,20	0,00	6 440,16	-1 488,48
osto	47,36	16,92	2 549,06	57,30	2 851,40	59,13	11,52	3 388,59	66,70
yht.	-47,36	-16,92	-1 206,38	-57,30	-1 140,92	2 396,07	-11,52	3 051,57	-1 555,18
ARVONLISÄVERO - maksuperusteinen menettely									
	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17
myynti	8,71	156,00	124,80	1 289,88	0,00	3 973,68	196,80	0,00	5 628,48
osto	54,29	9,73	609,81	1 956,17	808,74	2 117,70	41,39	1 902,30	688,35
yht.	-45,58	146,27	-485,01	-666,29	-808,74	1 855,98	155,41	-1 902,30	4 940,13
KASSAVIRTA - suoriteperusteinen menettely									
	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17
suoritukset	45,00	806,00	644,80	6 664,38	0,00	20 530,68	1 016,80	0,00	29 080,48
maksut	280,48	50,26	3 150,66	10 106,89	4 178,48	10 941,46	213,86	9 828,57	3 556,48
alv	-58,17	1 716,46	-47,36	-16,92	-1 206,38	-57,30	-1 140,92	2 396,07	-11,52
yht.	-177,31	-960,72	-2 458,50	-3 425,59	-2 972,10	9 646,52	1 943,86	-12 224,64	25 535,52
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - suoriteperusteinen alv-menettely									
	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17
suoritukset	45 712,88	46 518,88	47 163,68	53 828,06	53 828,06	74 358,74	75 375,54	75 375,54	104 456,02
maksut	48 243,50	48 293,76	51 444,42	61 551,31	65 729,79	76 671,25	76 885,11	86 713,68	90 270,16
alv	-58,17	1 716,46	-47,36	-16,92	-1 206,38	-57,30	-1 140,92	2 396,07	-11,52
yht.	-2 472,45	-3 491,34	-4 233,38	-7 706,33	-10 695,35	-2 255,21	-368,65	-13 734,21	14 197,38
KASSAVIRTA - maksuperusteinen menettely									
	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17
suoritukset	45,00	806,00	644,80	6 664,38	0,00	20 530,68	1 016,80	0,00	29 080,48
maksut	280,48	50,26	3 150,66	10 106,89	4 178,48	10 941,46	213,86	9 828,57	3 556,48
alv	-2 376,93	1 420,11	-45,58	146,27	-485,01	-666,29	-808,74	1 855,98	155,41
yht.	2 141,45	-664,37	-2 460,28	-3 588,78	-3 693,47	10 255,51	1 611,68	-11 684,55	25 368,59
KASSAVIRTA - kumulatiivinen - maksuperusteinen alv-menettely									
	heinä.16	elo.16	syys.16	loka.16	marras.16	joulu.16	tammi.17	helmi.17	maalis.17
suoritukset	45 712,88	46 518,88	47 163,68	53 828,06	53 828,06	74 358,74	75 375,54	75 375,54	104 456,02
maksut	48 243,50	48 293,76	51 444,42	61 551,31	65 729,79	76 671,25	76 885,11	86 713,68	90 270,16
alv	-2 376,93	1 420,11	-45,58	146,27	-485,01	-666,29	-808,74	1 855,98	155,41
yht.	-153,69	-3 194,99	-4 235,16	-7 869,52	-11 416,72	-1 646,22	-700,83	-13 194,12	14 030,45